

THE
KAZHAKOOTAM CADET

School Magazine

1998-'99

SAINIK SCHOOL
THIRUVANANTHAPURAM, KERALA-695 585

Patron
COMMODORE APA ROBIN N M

Editorial Advisor
MAJ S ASHOK KUMAR

Chief Editor
S.B. SASIKUMAR

EDITORS

G. SATHEESH
Associate Editor

K. RAJENDRAN
English

T.G.S. PANICKER
Malayalam

GEORGE P.I.
Hindi

JOSEPH MATHEW
Art & Photography

STUDENT EDITORS

ROJ VARGHESE
English

SHONE BOSCO
English

VINOD JAYAKUMAR
Malayalam

SUNEETH KUMAR J
Malayalam

REJI NAIR
Hindi

VIVEK KUMAR PANDEY
Hindi

VICE ADMIRAL R N GANESH AVSM, NM

Flag Officer Commanding-in-Chief
Southern Naval Command

and

Chairman, Local Board of Administration, Sainik School, Kazhakoottam

Vice Admiral R N Ganesh AVSM, NM
Flag Officer Commanding-in-Chief

Headquarters
Southern Naval Command
Kochi - 682 004

MESSAGE

All schools of repute follow the tradition of publishing a school magazine once a year, and I am glad that the Sainik School, Kazhakootam also follows this practice.

A school magazine serves a number of useful roles. It provides a forum for the students to express their ideas in print, it gives an overall picture of the life and activities of the school and helps "old boys" to keep in touch with their parent institution.

I am sure that your magazine will in various ways reflect your commitment to your very fine motto "Knowledge, Discipline and Co-operation".

I would like to express my very best wishes to the Editorial Board and through them to the Principal, Staff and Students of your fine institution.

Jai Hind.

Commodore APA Robin NM
Indian Navy

Headmaster - Maj S Ashok Kumar

Registrar - Flt. Lt. Praveen Upadhyay

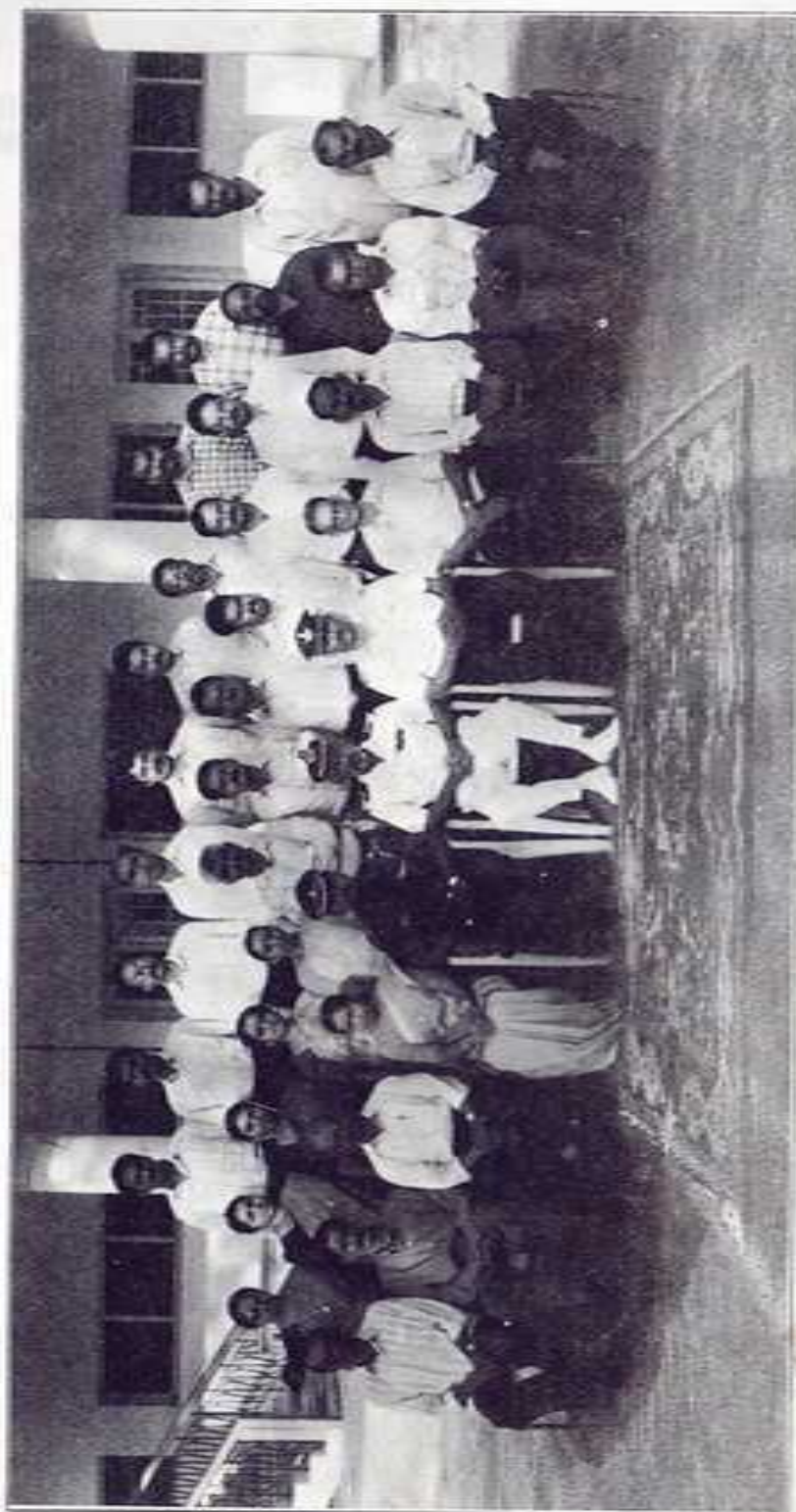
Senior Master - Smt Mary George

EDITORIAL BOARD

SITTING : L-R Mr. K. Rajendran (English), Mr. G. Satheesh (Associate Editor), Mr. S.B. Sasi Kumar (Chief Editor), Maj. S. Ashok Kumar (Headmaster), Cmde APA Rohin N M (Principal) Flt Lt Praveen Upadhyay (Registrar), Mr. T.G.S. Panicker (Malayalam), Mr. George P.I. (Hindi) Mr. Joseph Mathew (Art and Photography)

STANDING : L-R Cadet Suneeth Kumar J (Malayalam), Cadet Vivek Kumar Pandey (Hindi), Cadet Shone Bosco (English)

THE ACADEMIC STAFF

THE ADMINISTRATIVE STAFF

ET SEQUENTIA

I. GENERAL INFORMATION

- (i) From the Editor's Desk
- (ii) Principal's Annual Report
- (iii) Dormitory Jottings

II. LITERARY SECTION

- (i) English
- (ii) Malayalam
- (iii) Hindi

From **THE EDITOR'S DESK**

Hark! The New Millennium is beckoning you - cadets. Hold the beacon and march ahead.

The New Millennium anchors its trust in you and millions pin their hopes on you. Infused with innocuous innovative ideas, inspired by idealism and steered by scientific temper, you can transform the face and fate of our nation.

Become a harbinger of galloping economic development, technological tenacity, socio-political harmony and above all the paradigm of a new social order in the 21st century.

This compendium endeavours to encompass within its covers a kaleidoscopic view of the School

SBS

THE SCHOOL STAFF

Cmde APA ROBIN NM	PRINCIPAL
Major S. ASHOK KUMAR	HEADMASTER
Flt. Lt. PRAVEEN UPADHYAY	REGISTRAR
Smt. MARY GEORGE M.Sc, B.Ed	SENIOR MASTER

ACADEMIC STAFF

ENGLISH DEPARTMENT

1.	Sri. G. Soman Pillai	M.A., B.Ed, PGDTE	Master
2.	Sri. S.B. Sasikumar	M.A. B.Ed	Master
3.	Sri. K. Rajendran	M.A. B.Ed	Asst. Master
4.	Sri. M.G. Francis	M.A. B.Ed	Asst. Master
5.	Smt. Sonia R.	M.A. B.Ed	Asst. Master

HINDI DEPARTMENT

6.	Sri. George Pl.	M.A., B.Ed., M.Phil	Asst. Master
----	-----------------	---------------------	--------------

MALAYALAM DEPARTMENT

7.	Sri. T.G. Sudhakara Panicker	M.A., B.Ed	Master
8.	Smt. R. Sandhya	M.A., B.Ed	Asst. Master

MATHEMATICS DEPARTMENT

9.	Sri. S. Hariharakrishna Sarma	M.Sc., B.Ed	Master
10.	Sri. Cheriyan K. Kovoov	M.Sc., B.Ed	Master
11.	Sri. S. Vaidyanatha Sarma	M.Sc., B.Ed	Master
12.	Sri. S. Sreekumaran Chettiar	M.Sc., M.Ed, LLB	Asst. Master
13.	Sri. G. Sathesh	M.Sc., B.Ed	Asst. Master
14.	Smt. O.K. Supriya Rani	M.Sc., B.Ed	Asst. Master

PHYSICS DEPARTMENT

15.	Smt. B. Radhika	M.A., B.Ed	Master
16.	Sri. S.R. Ramachandran	B.Sc., M.Ed	Asst. Master
17.	Sri. P. Manoj	M.Sc., B.Ed	Asst. Master

COMPUTER SCIENCE DEPARTMENT

18. Sri. Tharmakumar M.Sc., M.Phil, M.Ed., PGDCA Asst. Master

CHEMISTRY DEPARTMENT

19. Sri. N.G. Babu M.Sc., M.Ed Master
20. Sri. Rajan K. Varghese B.Sc., M.A, M.Ed., M.Phil Asst. Master
21. Sri. Paul Raj M.Sc., M.Ed Asst. Master

BIOLOGY DEPARTMENT

22. Smt. Mary George M.Sc., B.Ed Master
23. Smt. A. Saraswathy Amma B.Sc., M.A. (Psycho), M.A. (Hist) B.Ed. Asst. Master
24. Smt. K.C. Sudhalekshmi B.Sc., B.Ed. Asst. Master
25. Sri. Vinod P. M.Sc., M.Phil., B.Ed. Asst. Master

SOCIAL SCIENCE DEPARTMENT

26. Sri. M.K. Poonacha M.A., B.Ed Master
27. Sri. P.K. Ravindranatha Panicker M.A., B.Ed Asst. Master
28. Sri. Jestine K.J. M.A. (Hist), M.A. (Pol) M.A. (Soc), B.Ed, HDC Asst. Master
29. Sri. Mathew K. Thomas M.A., M.Ed Asst. Master

ART

30. Sri. Joseph Mathew M.F.A Asst. Master

CRAFT

31. Sri. D. Madhavan Asari I.T.I. (Cert) Instructor

LIBRARY

32. Sri. Simon Peter M.A., B.Ed, B.Lib.Sc Librarian

MATRONS

33. Smt. Geetha E. Potti B.Sc
34. Smt. R. Nalina Kumari Amma

PHYSICAL TRAINING INSTRUCTORS

35. Hav. Raju Thomas
36. Hav. Satya Balan

ADMINISTRATIVE STAFF

1.	Dr. Thomas Mathew	MBBS	Medical Officer
2.	Sri. M. Rajasekharan Nair		Nursing Assistant
3.	Sri. P. Gopalakrishnan Nair		Office Superintendent
4.	Smt. Sreekala S.	B.Sc., B.Ed	LDC
5.	Miss. Revamma C.T.	B.Com	LDC
6.	Sri. C.M. Radhakrishnan		LDC
7.	Sri. M. Raghunathanan Thampi	B.Com, HDC	Accountant
8.	Smt. Susamma Issac	B.Com	UDC
9.	Sri. A.V. Narayanan Nampoothiri	B.Com	UDC
10.	Sri. K. Anilkumar		LDC
11.	Sri. V. Chandra Babu	B.Com	Quarter Master
12.	Smt. P. Seethalekshmi Amma		UDC
13.	Sri. V.G. Satheesh Kumar	B.Sc, B.Ed	LDC
14.	Sri. Sajimon Joseph		Mess Manager
15.	Sri. S. Gopalakrishnan	B.Sc (Catering)	Catering Assistant

NCC/PI STAFF

1.	Sub M.P. Gurung	
2.	Hav Satyan Nair	
3.	Hav Surender Singh	
4.	Mr. Mathai K.O.	LDC
5.	Mr. Appukuttan Nair	Lascar
6.	Mr. Velukutty Nair	Lascar

SCHOOL CADET APPOINTMENTS 1998-99

SCHOOL CAPTAIN GOKUL DAS

CADET ADJUTANT ARJUN MENON

CADET QUARTER MASTER ROJI VARGHESE

ANNUAL REPORT 1998-99

Honourable Minister for Finance, Sri T.Sivadasa Menon, distinguished guests, parents, ladies and gentlemen, members of the staff and my dear cadets.

It is my pleasant duty to present the annual report for the year 1998 - 99 to this august assembly, especially in the presence of the Hon'ble Minister for Finance who had been a veteran teacher himself on this auspicious occasion, the 37th Annual Day of Sainik School Kazhakoottam. Sainik School Kazhakoottam, the premier and lone institution of its kind in this state is one among the 18 Sainik Schools in India established by the great visionary Late V K Krishna Menon in 1961 with the noble aim of providing quality education and all round personality development to selected children and thereby removing the regional and social imbalances in the selection of Commissioned Officers in the Armed Forces. Over the years, it has been successful in achieving this goal and more than 590 of the 2030 old students who have passed out of this school so far, are Commissioned Officers in the Defence Forces. The school alumni have spread far and wide in the country, Defence Services to Engineering, Machine, Banking, Journalism, Public Administration and in Politics. One of our old boys is a Member of our Parliament.

NEW ADMISSION AND SCHOOL STRENGTH

1428 candidates took the entrance exam in march 98 and out of those successful ones, 133 were admitted to Class VI and 19 to Class IX. The strength of the school as of today is 623. This includes 25 Day Scholars.

CBSE EXAMINATION 1997 - 98

Our cadets take CBSE Examination for Class X and XII every year. The results of these exams were declared in June 98 and although Class X could achieve 100% result with 63% distinctions and 30% first classes, Class XII sad to say, just missed the 100% target but qualitatively the Class XII results were also good, 25% of the cadets appeared scored distinctions and 50% first classes. 13 of our boys were able to figure in the 0.1% category of the highly meritorious students of those taken the CBSE Exams all over India and won National Merit Certificate.

Two of our cadets Shone Bosco Pathyil and Suneeth Kumar J have won the National Talent Search Examination conducted by the NCERT, New Delhi.

NDA

Nine of our cadets joined NDA this year. Five more qualified the SSB but unfortunately

they could not join as they were disqualified on medical grounds. It again indicates that we have to keep our medical standards strictly according to the service norms. Four more cadets have now cleared the SSB and Medical Examination and waiting for the final merit list

NCC

The long awaited Senior Division NCC was introduced in the school in Aug 98 and as first step 71 cadets of class XI were enrolled. This Senior Division would make them eligible for 'B' Certificate. Soon after the introduction of SD our cadets participated in the Annual Training Camp at Pangode, and I am proud to state that our cadets stood head and shoulder above all other 450 cadets who participated in the Camp. They bagged the overall trophy for the Best Contingent and Best in Drill and in Cultural activities. Our cadet Arun V Nair was selected the Best Cadet. The first three positions in firing were also achieved by our cadets Rahul Kumar Singh, Joseph Chacko and Sreekumar T respectively. Another cadet Vivek Kumar Pandey won the first prize in Solo music.

Seven cadets of class IX participated in the BLC Camp held at Pallippuram and 10 cadets in the National Integration Camp at NSS College, Ottappalam. We bagged the trophy for the Best Cultural Presentation in the second camp. 11 cadets took part in pre-RDC I held at Erumely and Cadet Anish Mathew Kuriakose and Cadet Praveen have been selected for Pre RDC II

Cadet Anish Mathew K and Cadet Praveen also attended the Best Cadet Cadre Camp at Pangode and Pre RDC-II. In this camp Cadet Praveen was selected the Best

Cadet from Kerala and Anish Mathew the second. Both have been selected to represent the State in the RD Camp in Jan 1999.

SPORTS AND GAMES

The cadets of the school are grouped into three categories Seniors, Juniors and Sub Juniors and are housed accordingly. Thus we have separate games competitions for each of the three groups. Inter House Games Championships were held in Football, Hockey, Basketball, Cricket, Volleyball, Tennis, Boxing and in the Cross Country Race; each of the team game was played on league basis in order to sustain the tempo and to ensure maximum participation. The finals of each of these tournaments were festive occasions for the whole school, culminating in colourful prize distribution ceremonies. You all would be glad to know that our staff team plays matches with the school teams on various disciplines to usher in the commencement of the season. We have also made it a point to take part in Championships as many as possible, in and around Trivandrum in order to give maximum exposure to our cadets. This year our teams took part in Basketball, Hockey and Football Championships in Trivandrum.

CO-CURRICULAR ACTIVITIES

Co-curricular activities form an integral part of our routine in the school as they give chance to our cadets to exhibit their artistic talents. Initial screening competitions were conducted at the House level before selecting cadets to represent their House in the Inter House Competitions so that no one was denied of a chance of exhibiting his talent. This year, as in the past we conducted competition in Debate, Essay Writing and Cal-

igraphy in English, Hindi and Malayalam, Declamation, Recitation, Extempore Speech, Vocals and Instrumental Music and Quiz.

SSB TRAINING & MOTIVATIONAL LECTURES

SSB Training is an inseparable part of our calendar of activities and the 4th Saturday of every month is set apart for this purpose. This year our cadets had the chance to attend to lectures and classes of people from inside and outside. Vice Admiral Sushil Kumar PVSM, UYSM, AVSM, NM, ADC, FOC-in-C, Southern Naval Command Cochin, Cdr. Kutty Offg. Gp Cdr, NCC GP HQ Sqn Ldr S Sajan, GTO, SSB Mysore, Brig AK Philip, VSM Deputy Director General, NCC Kerala & Lakshadweep, Mr. Damodaran Adil. DIG, CRPF Pallipuram, Mr. Prathap Chandran and R. Murali experts in Personality Development and some of our old boys who are Service Officers spent many an hour with our cadets on various occasions.

MOTIVATIONAL TOURS/EXCURSIONS

Motivational tours and Excursions are a part of our curriculum. Each class is taken out on a schedule that has been planned in the beginning of the year. Class VI was taken out on a guided tour to various places of interest in and around Trivandrum, Class VII to Kanyakumari and Class VIII to Thekkadi and Idukki, Class IX went to Naval Base Cochin, DSC and Infantry Battalion. TA Madras, Kannur and Class X went to the Madras Regimental Centre at Wellington, Ooty and Malampuzha. Cadets of Class XI were taken to the Parachute Regimental Centre, Bangalore where they could enjoy the thrill of para sailing. Class XII as usual, is to go to INS Agrani, Coimbatore for a guidance course

in SSB during their X'mas holidays.

OLD BOYS ASSOCIATION

The school has a very well established and active Old Boys Association. They hold their annual re-union on the 3rd Saturday of June every year. A large number of them arrived this year on 20th June 98, many with their families. Another of their project for the school, the Motivational Hall sponsored by the 1972 batch of old Boys was inaugurated on that day. As customary the Old boys played friendly matches with the present students. Later in the evening commemoration meeting was held with Cine Actor Baharat Suresh Gopi as the Chief Guest. The celebration marked its end with a ganamela by the "Trivandrum Muses".

PARENTS ASSOCIATION

The school Parents Association is taking an active interest in the betterment of the existing facilities of the school. This year they provided the Dormitories, MI Room, the School Mess the Administrative Block with Aqua Guard water purifiers with associated accessories at a cost of Rs. 1.13 lakhs; this noble gesture was appreciated by every one as it is a blessing for the students, they can now enjoy the drinking water facility round the clock.

STAFF

One of our employees Mr. A Sukumaran retired from services on superannuation after a long tenure, a quarter of a century in the school.

DEVELOPMENT PROGRAMMES & PROBLEMS

It is also part of my duty to bring out the successful implementation of some of the developmental schemes alongwith the bot-

tlenecks that confront the school administration.

a) The construction of the first phase of the compound wall has been completed for a perimeter length of 800 meters only though originally planned for 2 kms, due to the extra cost involved in the construction of random rubble masonry compound wall instead of brick masonry. The security of the school has always been far from satisfactory and we look forward to the completion of the 2nd phase for a perimeter distance of 2 kms at an estimated cost of Rs.25 lakhs, for which there is a budget provision of Rs. 15 lakhs.

b) An area of 25 acres have been effectively utilized by giving it on lease to the Kerala State Horticultural Products Development Corporation Ltd. (HORTICROP) for cultivation of vegetables and with the shifting of its Regional Production Centre, the school is presently earning a sum of Rs.22500/- per month.

c) The scheme for setting up a Dairy alongwith fodder cultivation in an area of 10 acres at an estimated cost of Rs.5.5 lakhs already sanctioned by the State Govt. is in the final stage for execution awaiting the approval from the Dairy Development Department.

I also take this opportunity to place on record our gratitude to the State Government for increasing the budget allocation from 26 lakhs to 56 lakhs this year and also for providing necessary funds to the PWD for undertaking many special repairs in the Mess, Auditorium, approach roads & electrical special repairs/maintenance including the installation of TOD meter and Distribution Transformer as required by the KSEB.

I have presented a brief picture of the school activities during the past year. It has

certainly been a gratifying year for us at the school and my gratifying for this must go to my Officers and to every member of the staff both academic and administrative. My cadets too have put in their best effort in living upto the standards of a Sainik School. My profound thanks goes to the Government of Kerala, especially to the General Education Department and the PWD. My gratitude must also go out to all the members of the LBA, in particular the Chairman Vice Admiral Sushil Kumar, PVSM, UYSM, AVSM, ADC, NM, Flag Officer Commanding-in-Chief, Southern Naval Command, Cochin for evincing keen interest in the affairs of the school. The school fraternity remembers with gratitude the donation of a Trophy by the Southern Naval Command to be presented to the House that send the highest number of cadets to NDA every year. I have also received ample co-operation from the Parents' Association. Finally my thanks goes to my friends at the CRPE, Pallipuram and to the LNCPE, Kariavattom for always being ready to help us.

I also thank all the parents and guests who have come to attend this important function of ours. Today our society need men and women of total integrated personality with excellence in knowledge, skills and absolute values which necessarily is a combination of secular and social values with professional ethics. The relevance of residential school education like in Sainik Schools has achieved added importance in this context, as they provide quality education with equal stress to character building and personality development. I am confident that Sainik School Kazhakoottom with its dedicated staff would produce the desired results.

Thank you.

ASHOKA HOUSE

House Master : Mr.S.Sreekumaran
Chettiar
Attached Masters : Mr.S.H.Sarma
Mr.J.Tharma Kumar
House Captain : Ajay Kumar.M.P

The year 1998 - 99 was a very fruitful one for the Ashokians. We maintained a positive trend throughout the year in the cocurricular field and bagged the Co-curricular and Debating trophies. Names worth mentioning here are Kiran. C and Josegen. Though we narrowly missed the Football trophy, we came back strongly and took the Cricket, Basket ball and Hockey trophies ensuring a tie in the Games Trophy. Jithesh, Sajad and Sarath were only a few of those who brought home these laurels Arjun and co brought glory to the house by winning the Boxing trophy too. Yet another feather to the Ashokian cap was the Obstacle Trophy where Jaikishan and Binoop led us. The prestigious NDA and Academics trophies too found its way to the Ashokian rampart. Another noteworthy achievement of ours was that one of our cadets Sun Sun C.Jose was awarded the Best All Round Cadet and Best Physique Trophies. To our pride we were awarded the Cock House Trophy after a gap of sixteen years. Our endeavours in the future shall be to maintain it.

RAJAJI HOUSE

House Master : Mr. S.V.Sarma
Attached Masters : Ms. B.Radhika
Mr. Vinod.P
House Captain : Ansar.S

In the year under review, even though Rajajians did well in all activities they failed to retain the Cock House Trophy mainly because they missed both Academics and NDA Trophies which are decided on the previous year's performance.

Rajajians won Cross Country, PT, Drill and Athletics Trophies and shared Games Trophy. Ratheesh K. Abraham was the Best Hockey player. Nizam Ali and Vasudev Singh won the first place in Malayalam and Hindi Debate respectively.

House Captain Ansar was declared the Best Boxer of the year. He was also the Athletic Champion. Gokul Das and Arjun Menon won the Best All Round Sportsman Trophy and Trophy for Exemplary Behaviour respectively.

The year is ending with a good note for the Rajajians as they are topping in the NDA written examination. We hope to do better next year and regain the Cock House Trophy.

NEHRU HOUSE

House Master : Mr.S.B.Sasi Kumar
Attached Masters : Mr.C.K.Kovoor
Mr.G.Satheesh
House Captain : Hari Krishnan

The academic year under review has not been a rewarding one for the Nehruvians. The shadow of complacency which enveloped the house for a short period vanished with the fleeting time. Except for a few flashes here and there they could not exhibit a commendable performance to become the 'neighbours envy' as in the previous years.

On the stage Praveen and Mani Kuruvila established superb art of oratory and won the Inter House Hindi Debating Trophy. Praveen was adjudged the Best Speaker and Mani the second Best Speaker. Mani's flair for 'Rashtrabhasha' and Sherin's flair for 'Mathrubhasha' became more distinct when the former clinched the first place in the Hindi Essay Writing competition and the latter in the Malayalam Essay Writing competition. Praveen and Srihari were rated second in the English Extempore Speech and English Debating contests respectively.

In the games arena Nehruvians dominated the major fields and established their mite Inter House Cricket and Hockey Trophies easily found its place on the rampart. Kiran James was adjudged the Best Player in Cricket. In the Cross Country run, Abhilash Menon edged his way, nudging hundred and fifty competitors, to finish second.

The most laudable achievement to be placed on record was Praveen's glittering performance at the Best Cadet selection (JDNCC) held at the State level and National level. He was adjudged the first Best Cadet (Kerala State) and the Third Best Cadet in the Republic Day Parade, New Delhi.

It is hoped that Nehruvians will display a commendable performance in the next academic year.

PATEL HOUSE

House Master : Mr. Mathew K. Thomas
Attached Master : Ms. Saraswathi Amma
Mr. S. Paul Raj
House Captain : Ashok C.M

The rejuvenated Patelians did fairly well this year and made their presence felt in all competitions. The es-prite crops of Patelians was so high that they made out standing progress in their weak areas. They proved their discipline in Drill, (competition) physical strength in PT, stamina in Cross Country, and agility in Athletics. They were adjudged first in Drill and PT and second in Cross Country and Athletics. In a nailbiting last day, last event finish we lost first place in Athletics by just one point. But we are happy that one of the Patelians, Vipin Soman was declared the Best Athlete. Our crowning achievement this year was the Academics Trophy which we won for the sixth consecutive year. On the stage the Patelians faired well. They were first in English Debate and second in Hindi Debate, Recitation and Extempore Speech respectively. Aravind Balachandran bagged second position in Hindi Debate. In the literary field Rebin Bas secured second position in Malayalam Essay Writing. Games has been

our weak area still we are happy with the Basket Ball Trophy which we won convincingly and the Best Basket Baller award for Jeena.M.J.

NCC is another important area where Patelians actively took part. G. Murali Krishna attended Advanced Leadership camp in Gujarat. Murali Krishna .R and Shebin Benjamin attended Basic Leadership Camp. Ajin Raj, Nripen R.C. and Murali Krishan.R participated in the National Integration Camp held at Palakkad. Anish Mathew Kuriakose brought laurels to the House and School by emerging second Best NCC Cadet in Kerala and representing Kerala in the R.D. Parade at Delhi.

Aravind P.R. kept the tradition of the house by passing the first phase of NTSE. Rahul J., Shahnava Khan and Praveen.K. deserve special mention for their academic excellence.

Patelians are thankful to Mr.G.Satheesh who had been the House Master for 3 years.

In spite of our best efforts we narrowly missed the Cock House Trophy and had to be contended with the second place. But we resolve to rededicate ourselves to materialise our dream in the next academic year.

PRASAD HOUSE

House Master : Mr. Jestine K.J.
Attached Master : Mr. George PI
House Captain : Vinod V

The year 1998-99 was highlighted by clinching the first position in Extempore Speech, the first competition of the year. This marked the Prasadian victory lap from nothing to every thing like a phoenix. The house established its monopoly in the games area by claiming Foot ball, Volley ball and Tennis Trophies in a row. They also secured second position in all the rest, Hockey, Basket ball and Cricket. Glittering performance by Melvin in Football and Hockey, gained him the Best Player in both. The games also witnessed the exploits of Krishna Kumar, Alwin, Sruthijith and a lot others.

Besides games, Prasadians exhibited their performances in other fields by bagging the Co-curricular Trophy and second in Academics. Ratheesh and Zachariah stood second in Recitation and Malayalam Debate respectively. The house also bagged first in Essay Writing and Quiz. The contribution of Benny, Lepeesh and Lijo are also worth mentioning. A slight improvement in team work could have improved their performance in Mass PT and Drill.

In the sports arena they proved their superiority by claiming first in Athletics and Boxing. In Athletics the Prasadian team was spear headed by Melvin, Ashraf, Rishi, Ambilikuttan and many others. Melvin and Ashraf also clinched gold in Obstacle race and Cross Country respectively. Alwin Kent was adjudged the Best Boxer among juniors.

The Prasadian dream run due to collective efforts and dedication of all its members came to an end with the adornment of Cock House Trophy on its rampart, after a dramatic finish in Athletics and Drill.

They await the next year with lot of hopes and aspirations for their success story with united efforts.

SHIVAJI HOUSE

House Master : Mr. Rajan K Varghese
Attached Masters : Mr. Manoj.P
Ms. Sonia R
House Captain : Subir.S

Another year of challenges, victories, disappointments and accomplishments, has gone by for us, Shivajians. Although we ended up in the third position, the year 1998 -99 has been a year of mixed blessing. The year saw the loss of many of the talented pillars, while it also saw its emergence of new foundation with our new talented members. However, we Shivajians took our bad luck in stride and participated in all fields of competitions with great enthusiasm true spirit of sportsmanship and teamwork.

In proficiency we were ranked 3rd. In Co-curricular activities we didn't have much luck. In Cross Country the Shivajians got the first position.

We believe more in participation, in its true spirit. Success and failure are only the inspiration for us towards perfection. We were not disheartened when we lost, neither were we puffed up with pride when we won laurels.

Last but not least, we wish to pay our fondest tributes to our Attached Masters and Matron for the sincere and never ending efforts, dedication and inspiration rendered to us all throughout this year.

All the credit for whatever we have achieved this past year has been the result of combined efforts and talents of all our house members. I thank all Shivajians for doing a great job and hope they will better next year. It is with this hope that Shivajians wait for the dawn of a beautiful tomorrow.

TAGORE HOUSE

Home Master : Mr.S.R.Ramachandran
Attached Masters : Mr.M.K.Poonacha
Mr. N.G.Babu
Matron : Ms. Nalinikumari Amma
House Captain : Badhusha K.H.

Tagore House was made a Sub-Jr house during the academic year 1998-99. Even as beginners, Tagorians could make their presence felt very effectively in all the fields. Though they were forced to be satisfied with lower places, in over all, they could bag individual merits in some of the competitions.

The efforts of Kannan K.V. and Abbin brought the Malayalam Debate Trophy to the House in which Kannan secured the first place. Danio Joe too proved his worth by bagging the first position in Hindi Debate.

The House stood Runners up in the Hockey Championship. The promising players like Manekshaw, Sumith and Dilip were instrumental for the achievement. In athletics, the exploits of Ashwin, Yadu and Arun Vijay were highly appreciable.

In Academics, though we missed the trophy, our cadets maintained a consistent a record of excellence and won many Merit Cards.

The hardwork, smart turn out and sharp drill movements of the Cadets could bring the Drill Trophy to the ramparts of the house. This was the most prestigious trophy for the house showing the team spirit, apart from the individual achievements.

Though in the race for the Cock House trophy they were third, the Tagorians, have learned from their mistakes and are determined to improve on their performance in the years to come.

VALLATHOL HOUSE

House Master	: Mr.K.Rajendran
Attached Masters	: Ms.Supriya Rani.O.K Mr.Joseph Mathew
Matron	: Ms.Geetha Potti
House Captain	: Aswin.S

It was a very satisfying year for the Vallatholians. The freshers were quite quick in adapting themselves to the new environs. The year began by bagging the second position in Recitation. Cadet Ajay Jayakrishnan proved that he is invincible in Calligraphy by bagging the first position in all the three Calligraphy competitions. In the English Debating competition the team had to be satisfied with the second position.

The Vallatholians clearly indicated their team work when they clinched the first position in the Cross Country Race. In Athletics the exploits of Sreejith, Devan and Kannanunni were highly appreciable. In Academics the house performed extremely well and ensured the possession of the prestigious Trophy for Academics.

The Vallatholians made their presence felt in all the fields and annexed the coveted Cock House Trophy. Now the cadets are gearing up to meet the challenges in the year to come.

VELUTHAMPI HOUSE

House Master	: Mr. M.G.Francis
Attached Masters	: Mr.PK.R. Panicker Mr.D.Madhavan Asari Ms. Sandhya.R
Matron	: Ms. Geetha Potti
House Captain	: Nitry Skariah.M

The Veluthampians could not equal their earlier performance this year, but they produced some flashes of yester glory. On the stage they reigned supreme lifting the Debating Trophy and the Co-curricular Trophy. The talent of Vineeth, Raj.K.R, Sarath.R, Augustine Thomas and Rakesh Rajan helped the Veluthampians to retain their supremacy on the stage. Though ill luck pursued them on the field, they showed that zeal and team work makes its way anywhere by lifting the PT Trophy. They did well in games too, finishing second in Football.

Any one would be amused to find the transformation of the barren land in front of the House into a verdant garden with blooms of all colours. The Veluthampians are fondly bringing up the hedges and plants with their toil and sweat. They hope to permeate the campus with the sweet fragrance of the pretty flowers as well as with the good deeds of life.

VKK HOUSE

House Master	: Mr.G.Soman Pillai
Attached Masters	: Mr.T.G.S. Panicker Ms.Sudhalakshmi
Matron	: Ms.NalinaKumari Amma
House Captain	: Varghese Joy

The year 1998 -99 was a satisfying one for the V.K.K. House. The year began with a slight set back as we were pushed back to the second position in Co-curricular activities. As the year progressed we made further achievements and we were adjudged first place in Games. The names worth mentioning are Robert.S. and Suleman.H who were adjudged Best Palyer in Hockey and Cricket respectively. We were also placed at second position in Academics and PT competitions. Two of our boys Abey Mathew and Roopesh secured 1st and 11nd place in the Cross Country race respectively. Much to our pride we were placed first in Athletics and our Cadet Abey Mathew was the All Round Champion in Group E.

In the future years we shall surely endeavour harder to regain our Cock House glory.

BEST IN ACADEMICS

THE SCHOOL HOCKEY TEAM

THE SCHOOL ATHLETIC TEAM

THE SCHOOL FOOTBALL TEAM

THE SCHOOL CRICKET TEAM

THE SCHOOL VOLLEYBALL TEAM

THE SCHOOL BASKETBALL TEAM

THE SCHOOL TENNIS TEAM

THE SCHOOL NCC/PI STAFF

THE SCHOOL CADET APPOINTMENTS 1998-'99

A BOUQUET TO THE BRAVE...
Mrs. Mary George, Senior Master, presenting a bouquet to Lt. Praveen (KAZAK)
who sustained bullet injuries, fighting the intruders in Kargil

'SIR, WE SHALL SOON JOIN YOU...'
School Cadet Appointments

BON VOYAGE AFTER RETIREMENT

Sri. G. Soman Pillai, MA, MEd, PGDTE,
Master (HOD English) called it a day
on 31.3.99 - a successful career spanning
over 26 years has groomed legions of students

Sri. Sukumaran, General employee
retired from service on 31.3.99
after serving the institution for 20 years

Contents

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

English Section

Contents

- 33 A Day in the Cyberspace
Rohit Pillai
- 35 God the Great
Sreelesh
- 36 I am the one
Nelvin Joseph
- 37 A revelation of my heart's desire
Arun Jacob Mathew
- 39 Memories of Republic Day
Camp-1999
Praveen
- 42 Seasons of life
Murali Krishnan
- 43 Micheal Jackson
K.R. Raj
- 45 Relevance of CTBT after nuclear
tests in India & Pakistan
Thomas Vincent
- 47 The School boy
Sreenivas
- 48 Night
Deepu Sebastian
- 48 Boomerang
Eldho V. Babu
- 49 Greatness of Love
Shine Jose
- 50 Rumour
Harikrishnan, C.R.
- 51 The man I like to be
Ashish Murali
- 52 Have you done this?
Omanakuttan, S. & Vivek Prasad
- 54 The mother eagle
Eldho V. Babu
- 55 Down the memory lane
Gokuldas
- 57 Life not a bed of roses
Shine Jose
- 59 Inter state water dispute
Kran James
- 61 Recollections of RD camp '99
Anish Mathew
- 63 The fairy land
Serbin Mohammed
- 64 Homage to the founder principal
Lt. Col. BK Somaiah
N.B. Nair
- 65 America America
K.K. Mathana

A DAY IN THE CYBERSPACE

3477, ROHIT PILLAI, XI, 16 years

Of late, there have been a plethora of articles on poor misbegotten Bio-students who have had to go through terrible mental anguish and trauma resulting in mental dementia by doing their practical in the form of dissection. Not wanting to deny the PCMC combination souls of representation, I took it upon myself to do a case study (it turned out to be a gone case) on life in the computer institute. Non-computer people can stop reading this article now.

I've noticed several little things about computer users, especially in the institute, that I found were quite strange. I would like to mention some of these extremely bizarre phenomenon with you.

On entering our institute it is a rule that you can't turn on your machine until the instructor says so, but yet more often than never, I find people diligently and with great purpose typing on the keyboard. What's so great about that? Simple, the computer isn't on! Yet, these in-

spired programmers are happily tapping away at the keys. On closer observation, the following was discovered. 80 percent were typing their names out (probably the only thing they could type fast, with more than one jabbing finger, so they practised it).

Ten percent were abusing the computer or typing curse words six percent were typing out "I Love You" messages. Finally, an elite four percent were just typing garbage, trying to look good by typing with such speed.

The word is given for start-up. Here, there are two cases:

Case-I: Our genius has switched on the CPU and is patiently waiting for the screen to light up.

Case-II: Our genius has switched on the monitor and not the CPU with the same expectation as before.

In either of the cases, panic sets in after about 40 seconds. He realises his folly or is politely told he is an idiot by his neighbour and assisted.

The computer is on and our seniors have fiddled with the AUTOEXEC.BAT file, with the result that the harmless C:\ is now I AM GREAT !!!> and that all sorts of funny, weird prank programmes have sprung into life and are running. The hot favourite programme is one that stimulates the computer formatting the hard disk. The amateur is mortified, the pro-wearily breaks the programme Flow and returns the prompt to its dignified. C:\

If you are on a windows machine your desktop wallpaper is a message from some weird who says he is the best. The settings have been toyed with (my pointer is now an apple and the busy sign is now a piano), not to mention egg plant coloured menus. The start

bar mysteriously vanishes at intervals and the hard drive's label is "James Bond".

Now a days, errors in the programmes have just two solutions. The brutal (CTRL+ALT+DEL) or the power switch whatever happened to CTRL+BRK and systematic debugging.

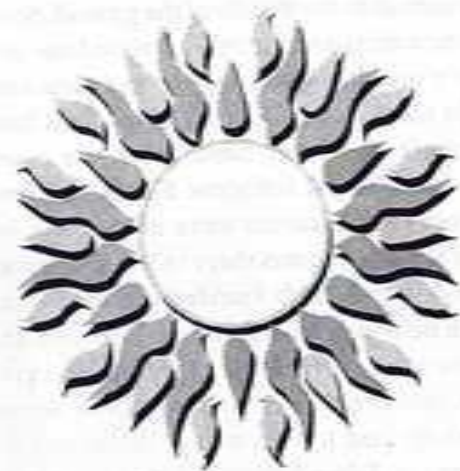
Finally quitting time and our friend is entering the strangest commands at the DOS prompt like 'Hello' only to receive a curt 'Bad command or file name' (what else did he expect a christmas carol). Then he clears the screen not less than five times with the CLS and shuts down.

The Floppy disc is returned but not before sliding back the metal protector and peering at the magnetic disc inside. As though your programme is visible among 0s and 1s.

Besides this, some sadists remove the tracking ball on the mouse, leaving you to painfully navigate windows on your keyboard. Once someone interchanged the 'C' key with 'V' and 'CTRL' with 'ALT'. It was nuts trying to change directories (VD.....?) and every time you tried to save (CTRL +S or ALT + F+C) you activate some other obscure menu bar.

Other findings are :- All filenames are named after the person who typed it, no matter what the content; everything is annoyingly in CAPS, the monitor brightness has been changed and set so low that you won't know when booting is complete, someone has altered your programme code and now it either overflows, hangs or refuses to run. The list could go on forever...

In any case I am seriously considering converting to abascus... it's a whole lot simpler!

GOD THE GREAT

3706, SRILEESH .A, VI, 11 years

God is Great.

And made us Great

He came as an Angel,

And went around the World.

He came as life

And went back as he came.

He taught us,

What we were not taught.

He came as light,

And flashed through our minds.

He came as a Storm,

Against the evil

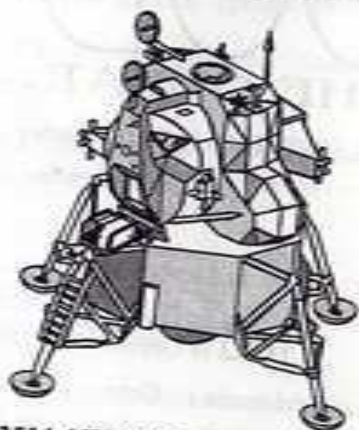
He blessed the honest,

And Cursed the dishonest.

God is Great,

He made us Great.

I am THE ONE

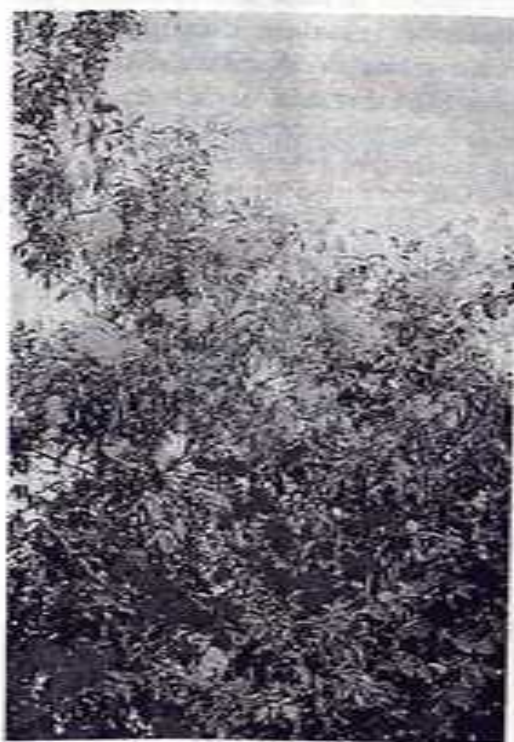
3514, NELVIN JOSEPH, VIII, 13 years

It was a quiet Friday morning in Sainik School. The school was covered with thick mist and it looked as if it was the beginning of a fateful day but no one knew why? Suddenly a streak of light flashed through the sky and the next moment it was in the middle of the ground. All of us froze where we stood. Was it a space-craft of any aliens, a meteorite or a super natural being. All of us had different opinions. That giant thing split into 5 parts and a door opened from each of the part and.... and an army of robotic aliens emerged followed by floating tanks, mini flying saucers and many other things which were difficult for us to understand. As a warning one of the robots shot at a tree near the ground with a mini laser missile and within

seconds the tree turned into tiny pieces of ash. Suddenly a buzzing sound-came from one of the ships and a voice rang out, "We know that our greatest enemy the 'Inter-galactical warrior of RF-5' is staying here in the form of humans. We want him or you shall meet the fate the tree has met". I shouted from behind all the boys. "I am the inter-galactical warrior of RF-5 and I know that you are the aliens from the dark galaxy. I advanced to the middle of the ground. Some of the robots shot at me, It missed me by a hair's breadth. I stood there and raised my right hand. Suddenly, a ray of red light from nowhere struck my hand and I was enveloped in a bright red glow. Slowly the glow started fading but no more of me, was left only the warrior was there. All my 'human' friends were dumb founded. I took out my force field generator from my laser belt and threw it near my 'friends', they were covered by a force field. Just then my power sensor radar spotted a laser missile advancing towards me. Like a lightning I took out my laser-blaster-gun and shot down the missile. Suddenly all the robots, F tanks and flying saucers were showering me with laser beams and missiles. I dodged most of them but one of the missiles hit on my radar and it was destroyed. They had thought that it was my weak point but they were wrong. I took out my destroyer laser gun from my power wrist band and fixed continuously in all the direction without looking. Many of the robots and their weapons were destroyed. Then I took out my reflector ray gun and fixed at a ship. But to my surprise it rose up and took the shape of a robot. It started moving towards me. Suddenly the earth started shaking.... I got up startled... It was my friend Shah Nawaz trying to wake me up for the morning studies.

A REVELATION OF MY HEART'S DESIRE!

3298, ARUN JACOB MATHEW, X, 15 years

NOTE :- Scholars in Political Science may say that I am insane for having written this article. To be frank, I've been nurturing this superficial idea within me for a long time and couldn't find any other means to give vent to it. So please do bear with me.

"The fools did not realize that the British were gone, leaving behind as they departed a deep wound that would not be healed for years to come. The surgery on Hindustan had been performed so that thousands of arteries have been slit, a river of blood is flowing and no one has any stamina left to stitch it up". The opening lines of Ismat Chughtai's immortal partition story "Roots", amply illustrates the sub-continental tragedy which continues to survive with unsewn wounds.

The people of the Indian sub-continent can be categorized historically as Aryans and Dravidians, socially as high class and low class and religiously as Hindus and Muslims. But these categories had blend into a new race, over the years.

In the Independence Day issue of The Hindu, there were some articles written by children. Some of them portrayed the days of partition so perfectly that one could experience the pain which many Freedom Fighters underwent on those agonizing days.

There was a Freedom Fighter who made a grave mistake in the end- Nathuram Godse. Though he rose to commit a serious crime under the influence of certain misunderstandings and misconceptions, his deep patriotic sentiments are exhibited by his life's last desire. Before walking to the gallows, he said that he wanted his ashes to be immersed in the Sindh river of United India.

Peace and brotherhood are not ideas which exist on the eastern side of the 'line of control' alone. In an issue of the Young World, a couple of years back, there were a few articles written by Pakistani children about their hopes and aspirations on the future of India and Pakistan! Wild hunger for fraternization was clearly evident in those articles.

Just imagine the emotions, the Germans experienced on 3rd October, 1990, when the German Democratic Republic and the Federal Republic of Germany merged into a single nation. They had re-united after a gap of 45 years.

Can't the Indians and Pakistanees enjoy the same warmth of love and brotherhood some day? Shouldn't we do justice to Nathuram's ashes? Shouldn't we make

Gandhiji's life's desire come true?

The potential strength of the youth is one of the greatest resources of a nation, which is left unused and confined to the walls of tradition. These walls of confinement should be broken and this strength should be directed to flow through the appropriate channels of utilization.

Young people of India it is our turn! The 21st Century, the era of our generation! The time for the change! We (India and Pakistan) have the same history, heritage and culture. Can't we forget a blunder committed 50 years ago and join hands again?

One of the main reasons hampering development in India and Pakistan is the enmity between them. If we take a timely decision at this critical juncture, all tense situations will melt Kashmir will meet peace after decades!

Call me a patriotic fanatic or an imaginative lunatic. I don't care! My dear brothers and sisters! I call out to the youth, the teenagers, the people of my generation! Listen! Throw your stubborn, narrow-minded or orthodox ideas away and join in for peace and prosperity. So that Prithvi and Gauri will rest in the same arsenal, so that Sachin and Saeed will represent one team and so that Pokhran and Chaghai hills will proudly belong to one nation!

Yes, I'm doing one of the most craziest deeds ever done! I'm calling for the young people of India and Pakistan (on whom the future depends) to merge as a new nation, the greatest event history will ever witness! The world will look upon us in awe!

"Jai Hindustan!"

MICHAEL JACKSON

3690, K.R. RAJ, VI, 11 years

PROLOGUE

In 2004 A.D. an organisation was created by U.N. due to criminal activities. This was known as COPS World. It had many branches and one among was T.O.T. ('Terror of Terrorists') Micheal and Jackson were in this branch. They were both among the best of the lot but they didn't believe in going by the rules and were used to suspensions.

CHAPTER - 1

"I think this is the best vacation we'll ever have" said Red haired Jackson. "Ya 3 long Months of suspension!" said Micheal drily, but the blond haired man was really enjoying it. He was lost in thought when the radio in their car said "305 calling 301A and 301C come back to H.Q." Jackson was first to speak, "Did you hear that", he said. "I think it was Randy", said Micheal.

CHAPTER - 2

It was about 3.15 in the afternoon when they stepped into their Chief's office. I think this is very important", said their Chief. "Randy's office was completely wrecked and there was blood everywhere! We couldn't find him either. We didn't even tell him to send that message to you", their chief said. "When I gave in this case I thought it was just the

usual terrorist activities. But after he worked on it for about a week he seemed very disturbed. He almost quit the case. I think you must have checked his office. Found anything?", "Yes Chief", said Jackson. "This paper it was hidden inside his tape-recorder. It says something about the Vanishing Square, a place just like the Bermuda Triangle. It showed up in the Indian ocean just recently. It also says that Randy's lead was on the island called 'Vanish' which is near the Vanishing Square and I and Micheal should continue this case if he is gone". "By the looks of it I think that you are going to continue this case 301A and 301C", said their Chief. "What about the vacation Chief", asked Jackson curiously. "Forget it *^\$%\$\$\$!" came the angry reply.

CHAPTER - 3

Just in three days all was ready to go to the Island 'Vanish'. They had 12 agents with them who could get very violent when necessary. After reaching the island they started searching. But just in five days their camp was full of disappointment. In these five days of searching they found only Randy's shirt and to top it Micheal was lost on the third day. At dawn on the sixth day Jackson found a bruised and unconscious figure with a

number of deep cuts. When he looked more closely, he found that it was Micheal. When Micheal regained consciousness he was very eager to tell what had happened to him. Having regained his strength after the hot steaming soup he started telling about his little adventure of the past 3 days and night.

"After the others went off in search myself and Nick also left. After travelling for some distance I was a few metres away from Nick. So when I fell into a deep fit Nick didn't notice it and must have found out only when it was too late. By the time I managed to get out of the pit, it was ten in the evening. So I decided that the last place for a rest was on the branch of a tree. So I searched for a suitable branch and sat on one when I found one. But when I sat on it something strange happened, that is, it went down like a lever and the trees trunk became hollow and revealed a secret elevators inside it. So I got curious and went down it only to be captured by the guards of someone. And as you know, it took me three days to escape from their clutches.

CHAPTER - 4

Micheal and Jackson thought that this must be something secret and illegal so they planned a surprise attack on these guys. So after getting prepared for a fight they went towards the tree. But when they tried at the lever it just would not go down. Suddenly they heard the cracking sound of the breaking twigs and all of them turned back only to see nothing but blackness.

CHAPTER - 5

When they regained consciousness they found themselves in a cell. Everyone thought of a number of plans to escape but each one of them failed. After three days of suffering in the cell they had the greatest surprise of

their lives which was Randy coming to rescue them. After rescuing them he told them that there is a tunnel through which they had to go to the Vanishing Square and stop the evil Moraculus from Conquering the Earth.

CHAPTER - 6

After about a mile's journey through the tunnel they came upon a 'Power Station' or something like that. There was a huge magnet on it. By this time Micheal and Jackson understood how planes and ships were going down in this area. So they plugged in their Laptops into this 'Things' main computer through another terminal and found out the plans of Moraculus. This evil man was turning those ships and planes into war ships and war planes after hijacking them in order to attack Earth.

CHAPTER-7

In the act of planting the time bombs on the weak areas of this power station they were caught by the guards. But they managed to shoot them which unfortunately triggered off the alarm. Now the guards started coming from every direction.

Jackson with the help of his agents shot 19 of them; and headed towards the Submarine Part. There he found a 'Mini-Sub' with a capacity of 18 people and 327 Kgs excluding the 13 torpedoes. Jackson first fired the torpedoes in the Escape-hatch and at the Magnets. By this time his friends came to the submarine with Moraculus taken as a prisoner. Then they triggered the time bombs.

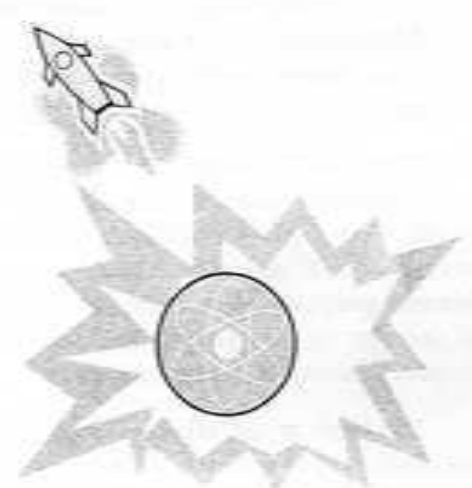
EPILOGUE

When Micheal and Jackson returned they got a promotion and 6 months of paid holidays at Mauritius. Now in 2021 .A.D., both of them are living a peaceful married life. Jackson with 2 children and Micheal with one.

Relevance of CTBT After Nuclear Tests in India & Pakistan

2983, THOMAS VINCENT, XII, 17 years

'The World is becoming increasingly dangerous to live in' - this was one of the sentences in an article on the nuclear blasts conducted by India and Pakistan which appeared in the 'Sunday' Magazine. Truly so, since after the five established, nuclear powers, the U.S., Britain, France, Russia and China foolishly started the arms race, India and Pakistan have provided the flip to the accumulation of nuclear arsenal.

May 11th and 13th, 1998 - any Indian will proudly remember these dates as those when India announced to the world her nuclear capability. But what we don't realise is that these nuclear blasts by India have other serious implications on the international scenario. Even before the nuclear tests, the whole world knew that India had the capability to produce nuclear weapons. India never let the nuclear tests out of her sight and cleverly refrained from signing the comprehensive Test Ban Treaty. And on the 11th and 13th of May, India went ahead with its plan.

Whether the nuclear tests were conducted by the BJP to improve its image in the minds of the people or otherwise we do not know. But what we do want to know is why India had to start this arms race, invariably forcing Pakistan also into it. South Asia had clearly become a nuclear playground after May 1998.

As a result of this crisis, the sensitive issues of CTBT and NPT have once again come to the fore ground. The comprehensive Test Ban Treaty, commonly known as the CTBT, seeks to prevent all countries from testing nuclear weapons henceforth. Everyone knows that the CTBT was formulated by the five nuclear powers so that no other country would be able to challenge their superiority. They possess immense nuclear stockpiles which have been tested and perfected. So it is immaterial to them if they sign this treaty. But it is the threshold nuclear countries who are affected by this treaty. These threshold nuclear States namely India, Pakistan and Israel have not signed the CTBT.

By not signing the CTBT and subsequently conducting the nuclear tests, India and Pakistan have set the stage for other countries to follow suit. A few weeks after the nuclear tests, Iran testfired a missile. Israel is suspected to be developing materials for a nuclear test. India and Pakistan, by their foolish and haphazard actions, have set off a new arms race which may spread its tentacles not only over South Asia but over the whole world.

What would happen if all the nations of the world started turning nuclear by the push of a button? The present relations between India and Pakistan is an example. All the nations would be hostile to each other. A

charged atmosphere would prevail, seriously affecting bilateral relations. These nations would start using their already limited resources to develop nuclear arsenal, thus leaving millions of people starving and poor.

A Cold War situation would again be developed with nations siding with one another and openly criticising others. This would lead to an inevitable World War of huge, macroscopic destruction. The condition of this world after a nuclear holocaust is unimaginable.

In this context, CTBT assumes a very relevant role. Only if nations sign the CTBT and refrain from building up nuclear stockpiles would the world become a peaceful place to live in. All the nations should concentrate on trying to put their resources to the optimum use and provide their citizens with basic necessities like food, clothing and shelter.

The CTBT should also try to envisage a comprehensive plan to denuclearise the world. Every nation should destroy their nuclear arsenal and use nuclear energy for peaceful purposes. This generates a feeling of security to the people and promotes friendly relations between nations.

The crisis in the sub-continent should not be allowed to spill over to other regions. It should be nipped in the bud. India and Pakistan should sign the CTBT and NPT thus leading other developing nations to do so. They should slowly but steadily destroy their weapons and promote friendly bilateral relations. Only then will this world become safe and worthy to be inherited by successive generations.

The School boy

3410, SREENIVAS N.K, IX, 14 years

"Come on Wake Up", cried my mom
As the Sun appeared in the east
I brushed, I bathed and got ready
And took the bag to go to School
I said good bye to mother and
Creeped across the road in a woeful mood
As I reached the School gate
The bell sounded in a treble voice.

*****

"Good Morning" the teacher exclaimed
And my face reddened with fear
And as the expected caring started
I twisted in pain but didn't cry.

****

Many an anxious hour passed
And came the time for the joyful bell
And as the bell rang I was in Seventh heaven.
I dashed off through the School gate
with my Satchel
And as I passed through the moor
I danced and sang with joy.

NIGHT

3745, DEEPU SEBASTIAN
EDMOND, VI, 11 years

The Sky was dark and shiny
And as I passed to see the sight,
I saw some stars
Twinkling in the night.
They twinkled and twinkled
That I watched and forgot my World,
And the World of War.
Someone else might have sat along,
And thought more than I did!!

That face always floats in front of my eyes
I stare at it and it stares back
How does it know my innermost secrets
And things I always want to hide
I turn away and retreat to darkness
But When I return, it still stares at me
Those big eyes seem to pierce my heart
Oh! why does it question me, Console me,
Tear me into Shreds and Weave
My broken heart back together
Why? Oh! the most familiar face in the mirror.

BOOMERANG

3507, ELDHO.V. BABU, VIII, 13 years

O Lord, my God
Remember not my iniquity
For thou art the almighty,
And, I a mere being

Thou love exceeds the depth of the sea,
The Vastness of the sky
It has no boundaries,
no limits, no walls or barriers
The rich and the poor are but
one in your presence.

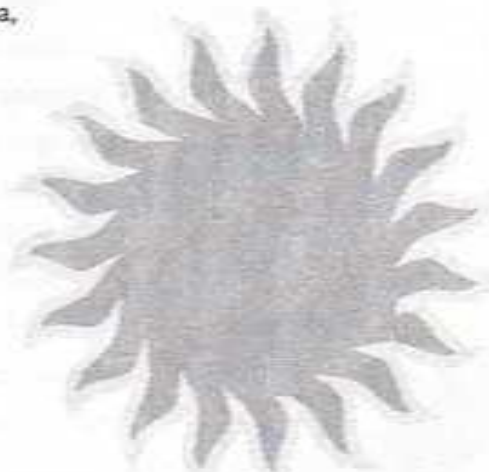
O Lord, my God
Remember not my iniquity
For thou art the almighty
And, I a mere being

Thy love for me, is like
A flower that fadeth not,
Like the wings of the
Mother hen that keep the
Chicks Warm and Safe.

O Lord my God
Remember not my iniquity
For thou art the almighty
And, I a mere being.

If I were to speak of your Greatness
I would be but unable to tell it all
If your love were to be stored
This world of mine would be
But too small for it.

3353, SHINE JOSE, X, 15 years

GREATNESS OF
LOVE

RUMOUR

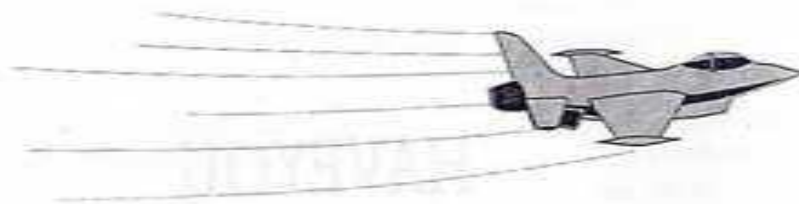
3362, HARIKRISHNAN .CR, IX, 14 years

Exam was a horror
And Mark-list was a terror
But two or three months later
Quoting it was humour.
    First was English paper
    Which I did with Simple grammar.
    Next was Maths paper
    Which brought me vigorous fever.
In Social I did better
Since it raised my patriotic fervour
But still I did not remember
How was Science paper.
    But I was struck with wonder
    When result was in figure
    And still I wasn't Mature
    Enough to spot a Rumour.
It was someone's rumour
That top rank was in my favour
And all that piece of Rumour
I Heard with extra vigour
    But when I became aware
    That the message was a Rumour
    I was also Clever
    To Convince all the other
    That I believed it never.

THE MAN I LIKE TO BE

3391, ASHISH MURALLI, IX, 14 years

'Of' and 'Of' I stand in the sun,
Watching the planes fly over head
How I like to be the man,
Who drives this big Machine
    A plane in the sky
    A plane in the sky,
    I usually shout when I see one,
    Watching the planes fly past me
    How I like to be the man,
    Who drives this big machine.
A Man in Uniform, I like to be,
A Man of Strength I want to be
The Man who drives
This big Steel Bird,
the one I want to be.
How I like to be the man,
Who drives this big machine.

HAVE YOU DONE THIS ?

3106, OMANAKUTTAN.S, XI, 16 years & 3158,
VIVEK PRASAD, XI, 16 years

All of us like to have our names printed 'if not in newspapers, then in weeklies and if not in a weekly then at least in a school magazine. Yes, it gives us fame and its a matter of pride since only a few are gifted and privileged to come in this creamy layer. The ever blooming praises that flow out from a friend or even a teacher like, "Ah, your article.....fantastic", would give us a feeling as though we have taken a ride to the 'Seventh Heaven'.

It is with this motivation that most of us give our pieces of articles with a pleasant smile which we hopelessly hope would help our article to come up in the school magazine. Here it is not only the smile that matters but also an ability to write which the 'Almighty' unfortunately hasn't gifted all of us with. So, what about those unlucky few? Here we bring in a case of two friends who were ambitious but not gifted, and this is what they did.....

OMANAKUTTAN Confesses.....

Yes, I started this business when I joined this school. I was also motivated by the above mentioned 'after effects' of a printed article in the school magazine. But I wasn't gifted. This I knew when I presented the articles which had come out from my own creativity and language. It was all rejected. But I didn't give up. I decided and this was my plan.

I went into the old bundles of text books which I had learned in my lower classes and came upon my 'GulMohur' - English Literature Reader. This was found to be fruitful to me. 'Lesson-4' - I remember accurately. The story titled 'The Golden River' which depicted a fisherman was retitled 'The Lucky Fisherman' by none other than me. The exact print of the Lesson became my first article and this proved to be a success! And thus I realised the way in which God had gifted me. I went on successfully for the past 5 years copying and even translating articles which were published in less known weeklies and I enjoyed the same status enjoyed by the gifted personalities. I became so ambitious that I felt disappointed when I missed the post of student editor.

VIVEK Confesses.....

I also wasn't a gifted lamb with the idea of writing articles, I tried my best to create my masterpiece but everything shattered into pieces. Here is my story.....

"White Washing A Fence" by Mark Twain had always been an attractive piece of work to me. As time neared for the submission of articles I had no other option other than retitling this great work as 'Painting a Wall'; and the character 'Tom Sawyer' became 'Jack Xavier'! This was neatly written and presented to the editor. I reached the zenith of my ecstasy as I imagined my article in the pages of the school magazine.

But the magazine disappointed me. I was 'shocked' to find my article missing and later came to know that the story was a lesson in the class VIII 'English Reader, followed in our school. So there I was, and never did I attempt to create or re-create and never did I gather enough courage to face the editor while presenting another article which I could have easily copied from some other magazine.

It was the CBSE results that brought us together. Both of us had the same total of 408. But when it came to 'English'. I had an edge over Omanakuttan by '9' marks. And to my surprise I found his articles in all the school magazines that had come up right from the time we joined this great institution. Out of envy, I asked him the secret of his creativity. And there he was, confessing everything to me.

We decided. This time it will be an article of our own. A creation from the creators of 'The Lucky Fisherman' and 'Painting a Wall'. And here it is.

"Have You Done This?"

THE MOTHER EAGLE

3507, ELDHO .V. BABU, VIII, 13 years

The Sea Eagle built its nest on a tree by the road. It laid eggs and hatched its young ones. The proud mother beamed to see the dainty looking ones with their tiny beaks.

Days passed by once she was off to find food. It so happened that men were at work near the tree. The mother eagle returned carrying a large fish in its talons. The people on seeing the fish, raised a hue and cry. There was utter confusion. The eagle was pelted with stones and it had to drop the hard earned food. It was picked up by the savage folk below.

The sad and defeated mother perched at the edge of the nest, unable to bear the full-throated cries of her fledglings. She was so weary that she could fly no more. She spread her wings, caressed the little ones and preened their feathers. She was urging them to wait for a while. She tried to, but they would not be consoled. She flew up alighted on the topmost branch to get a 'birds' eye view. The fledglings continued to chirp piteously.

All of a sudden her wounded spirits awakened and she uttered a warrior's cry. She was off once again, quite determined. The Sun has descended and the horizon darkened when she returned. This time too she had a mighty big fish held firmly. She looked around to make sure there wasn't any of the brutes who had earlier deprived her children of their food. The little darlings raised their droopy heads and opened their tiny mouths. She tore the fish into strands and fed her little ones heaving a sign of satisfaction. Today is conquered Tomorrow?

DOWN THE MEMORY LANE

3011, GOKULDAS, XII, 17 years

The sun was just setting, the sea in bright orange looked identical to the sky. The cool of evening was still hanging on. Far away I could see a flock of birds returning to their nests, chirruping all the way. A gentle wind came from the sea, caressing me and shyly went past. Somewhere I heard a bird sing and as I listened, I could feel it getting fader and fader, until it was no more heard. That was my first day in Sainik School - Of the little experiences I had during the day, I hated every bit of it. The morning P.T. was just horrible and the following tight schedule was too much for me to adjust. When I thought about home I felt I would break down any moment. I stood there for some more time thinking of all nice things at home and exploring to find all the possible ways for me to get out.

It was just the beginning of a new chapter. More difficulties and hardships were yet to follow and it seemed that there would be no end for them. I have cursed all my appointments who have taken P.T. for us, also it was difficult for

me to adjust with my batch mates, who I felt had a very different notion, and I just could not accept them. Repeatedly I have quarrelled with them which often ended up in fights. The water timings were just too short to adjust with. The seniority business and the tough punishments everyday added to the misery. The weekly N.C.C. which spoiled our games time, the debates and speeches during the assemblies which were the perfect stuff for sleeping, the cross country runs which left us gasping for air, the punishments which baked us in the hot sun. The SUPW which took away the little free time we had and the list of unpleasant things in Sainik School never seemed to end. As VIth standard students we used to wonder how it would be to be a XIIth standard cadet and an appointment. The distance in between seemed too long.

The seven years faded like a rainbow and it is time for us to pass out from the school, our almatamater. And as we look back at the steps we had climbed, the path we had covered, the obstacles we had crossed and the difficulties we had over come, I realize that this school moulded us into what ever we are now from nothing. I became a XIIth standard cadet and an appointment, but only after passing all the other classes in between. There had been no short cuts. The P.T. and games that we had done in this school made us physically fit and wonder whether ever again we will get such a training in our lives. The harsh treatment from our seniors made us tough and strong. The weekly N.C.C. which taught us how to become true cadets, the debates and speeches which made our speaking ability, fluency and knowledge better. The Cross-country runs which did a lot of good to our stamina, the hard punishments which made us ready to face any obstacle in life, the SUPW activities which taught the

most basic but useful work and on and on. The list of useful things, Sainik School had done for us never seemed to end.

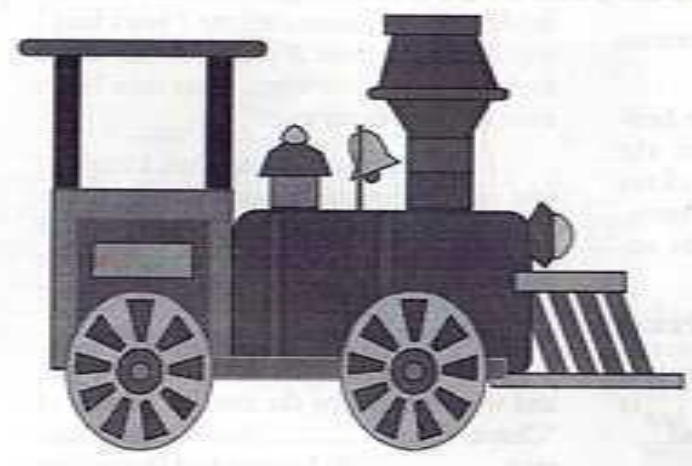
Once I went to the same cliff where I stood on my first day in this School. We had not been the perfect cadets of the School, we had made countless mistakes purposefully and unknowingly. But I don't regret because it was those wrongs which led us to the doors of 'right' and it was a very big lesson learnt. I remember with gratitude my masters and all other superiors who had guided us out of the wrong things and led us forgiving all our mistakes. As a senior cadet and an appointment I got the co-operation from my juniors and I had tried my level best to bring them up in which ever way the school wanted them to be. I had helped them in their troubles and corrected their mistakes in what ever way I could. Above all, the school gave me the precious gift of all, my friends, who taught me how to love and how to be loved. We lived together for seven years with one heart and one soul. To meet, to love and then to part is the saddest thing in life. The memories of the times spent with them will always be my best remembrance of the past.

After all these years, I felt contented, but still some where in the corner of the heart, I feel a pain. Hoping against hope, I wish I could go back to the past and start all over again. But knowing its impossible I looked away to the sea. Everything seemed the same as it was seven years ago. The sun was just setting. The sea is bright orange. looked identical to the sky. The cool of the evening was still hanging on. Far away I could see flock of birds returning to their nests, chirruping all the way. A gentle wind came from the sea caressing me and shyly went past. Somewhere I heard a bird singing and as I listened I would feel it getting fader and fader, until it was no more heard.

Life

NOT A BED OF ROSES

3353, SHINE JOSE, X, 15 years

Twee.....t the whistle blew, and with a mild jerk the train started. I woke up with a start., my journey to Darjeeling had started, for nearly a kilometre the train chugged along like a lazy caterpillar on the move, and then it gathered speed, the passengers had not yet settled down. The scenery outside was so enchanting. The mist covered mountains, the beautiful tea-plantations, all infused in me, the spirit of holiday thrill and excitement.

Suddenly I felt some one brush past me. I looked up, to find a girl who seemed to be in her mid teens. She seated herself opposite to me. She had excellent, ravishing features I wondered whether she was an Angel. Her long black hair, near fiery lips, her deadly dimples all seemed to me like an artist's masterpiece. The dark glasses which she hadn't cared to

remove, suited well on her beautiful face. Her beauty was so enchanting that I couldn't take my eyes off her, but strangely enough she did not seem to mind it. But suddenly felt uneasy as some of the other passengers threw dirty glances at me, reluctantly I resumed watching the scenes outside but my mind was somewhere else. I looked around at the other passengers and was happy to see that, most of them were oldies (old people) who were engrossed in discussing the problems faced by Indian Politics. This left me to myself. I wanted to start a conversation with her but, I didn't know how to start, at last I gathered up all my courage and asked

"Ahem.....Well, it seems you are travelling alone".

She turned her face towards me hesitantly, her face taut with suspicion, she looked quietly at me for some time, all the while I felt uneasy but slowly her expressions softened (to my relief) and she answered me in a voice so sweet.

"Yes I am.....Why? (Pause) What is your name?"

I answered "My name is Shine.....and yours", I asked.

She replied ever so sweetly "I am Priya"

Priya! What a beautiful name, I thought, as I sat quiet, for sometime.

"Are you going to Darjeeling"? She asked softly.

"Yes (Pause) Why, are we going to the same place?" I asked hoping for a positive reply.

"Yes, you see my vacations have started and I am going to my aunt's place"

"Oh, Why then haven't your parents

come along with you?" I asked with growing interest. Suddenly the look on her face changed. She turned her face to the window. She started sobbing quietly. Oh my god, what had I done I felt miserable for making her cry. Though I did not know why she was crying I felt that I had been the cause for it.

At last she stopped crying and said "Well sorry for that, you see my parents are (softly) no more!. My heart missed a beat. Oh no! I almost exclaimed as I thought of the mental pain I had caused to her. I apologised in a very humble way.

"Oh, that is alright" She said recovering herself. My parents left me 7 years back I was only eight then. A plane journey ended their lives, only I survived, since then I have been living with my aunt".

I was really sad to hear this, I couldn't just believe that this beautiful creature had undergone all this agony. Nature had snatched away her parents, shattered her life I looked sympathetically at her, as she sat looking outside.

Suddenly the train screeched to a halt and we were met by the familiar sounds of "Chaya, Chaya.....Pan Masala, Cigarette....." We had reached Darjeeling. I felt sad to leave her but I had no other choice.

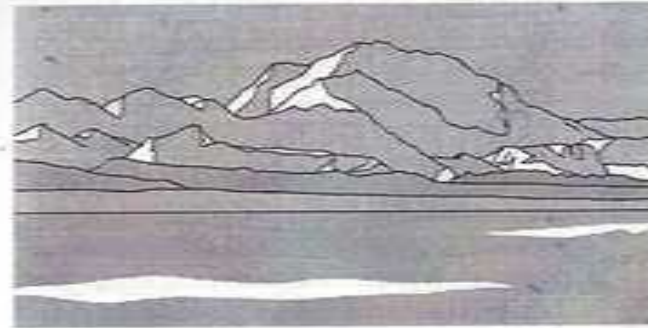
At last, after all the other passengers had got down, she started to leave she got up, her arms outstretched as if she were trying to clear out anything in front of her, then the cold fact hit me- "She was totally blind". I just couldn't believe it, I stood there speechless as she mumbled a quick good bye and slowly moved out of the train. I thought as I stood there motionless, speechless. 'Really life had been cruel to her, too cruel!'

Kiran
18/10/20

INTER STATE WATER DISPUTE

3280, KIRAN JAMES, X, 15 years

India is a country famous for its rivers, seas and the backwater bodies. This is mostly prominent in the Southern part of India where the famous rivers Kaveri and Krishna flows with full might and enthusiasm. They do not have any problems but the people using its water have some problems. They fight for this long and everflowing water bodies.

The main river for which people or the states fight is river Kaveri. Kaveri, as you all know is one of the largest and most famous rivers in India. It flows through the states of Karnataka, Tamil Nadu and Pondicherry. This river is important for all the States for their irrigation and other purposes. It is one of the most important means of irrigation and hydel power for all the southern states especially Tamil Nadu and Karnataka. And that is where the fight and conspiracy for this natural waterflow occurs.

→ like hyd power
TR 20/20

The Kaveri river dispute or the fight for the water of the river Kaveri started long ago. The main claimers of the water of river Kaveri are Tamil Nadu and Karnataka. Both the States have been using this water since the river and the States originated. Naturally when two people are sharing a common thing disputes and fights occur. That was what happened here also. Both the states wanted the water for its agricultural and industrial purposes. Karnataka recently raised a plan to construct a dam on this river and Tamil Nadu strongly opposed it as they had no other means of irrigational facilities. This river flows mainly through the state of Karnataka and so the Government of Karnataka said that they were the real owners of this river. They also agreed to give a part of the water to the people of Tamil Nadu. But Tamil Nadu had no means to support it. They told that although they had less water from this river, they irrigated more land than the people of Karnataka. So this issue went to the national level and many high level talks were held on this issue. The National Government was in a dilemma. They could not decide this issue. Tamil Nadu's prosperity and economy largely depended on this river but the government of Karnataka was not ready to give it up. No political influence or anything could bring a solution to this hot burning issue.

When the Vajpayee coalition government came to power in India it was supported by the AIADMK which was one of the prominent regional party of Tamil Nadu. The leader of AIADMK Shrimati Jayalalitha threatened

to withdraw support if the government was unable to find a quick solution in their favour for this burning issue. Soon after that, the statement was debated in both the houses but no one could come up with any possible solution for this issue. The frequent disturbance of Jayalalitha and the probable no solution had caused headache to the national government. They are still trying very hard to put an end to this long and everlasting issue.

On 6th August 1998 the Prime Minister of India Mr. A.B. Vajpayee called a meeting of the Chief minister of Karnataka Mr. J.H. Patel, Chief minister of Tamil Nadu Mr. Karunanidhi, Chief Minister of Kerala Mr. E.K. Nayannar and the Chief Minister of Pondicherry. The meeting was held at New Delhi and it was mainly to talk about the issue and to put a full stop to this ever burning issue. Though Pondicherry and Kerala are not involved in this Kaveri River dispute they as the neighbouring states are called to find a suitable solution which satisfies both the states that is Tamil Nadu and Karnataka. The first phase of the talks are over and it is continuing in full flow now also.

Though this issue was introduced in the Parliament and in the Supreme Court many a times, none of this could find a probable solution for this. Let us hope that this talk succeeds in its aims and the Vajpayee government will succeed in solving this issue, and in turn making India a peaceful and United country.

RECOLLECTIONS OF RD CAMP '99

3448, ANISH MATHEW .K., IX, 14 years

The only dream of every NCC Cadet of India is to go for the Republic Day Camp. And I feel myself proud to be in the selected lot of Cadets who went to represent our State in the "GOLDEN, JUBILEE '99, Republic Day Camp".

It all started from the rainy PRE-RD-I camp which was held in Erumeli. After that we had the PRE RD-II and then PRE RD-III. And at last the R.D. Weeding out cadets was very tough and I struggled myself and came out successfully and was selected.

In the Pre RDC's we had the training which was given under high hopes to get the R.D. Banner. The training was very tough. It moulded us both mentally and physically to put up a superb show in Delhi. In this I was selected as the all Kerala IInd Best Cadet. The RD contingent comprises mainly of Senior division (Boys & Girls) 89 Cds and Junior Division (Boys & Girls) 15 cds. Making thus a total of 104 cadets. There were NCC Artillery cadets who had the Artillery firing competition at Delhi, the ship modelling & Aero Modelling Cadets, and the R&V cadets who had their horse show in Delhi.

On 1st January we left for Delhi before going we had a reception at Trivandrum station there our DDG Brig. AK Philip conveyed his best of Luck to all of us. We left and by the next day we were going through Andhra Pradesh. Nature seemed to be at its best as

scenic beauty was appreciated by one & all. That day evening we crossed Nagpur. The moment we crossed Nagpur we could see a change in the climate, it started getting colder and colder. As we had enough warm clothing we didn't feel it. Next day we passed M.P. and then U.P. We reached New Delhi at 8.00 PM. We were freezing to death as we got down from the train, (next day only we knew that it was 1°C the previous night). There we were welcomed by our staff who had gone for duties at the RD Camp. We had our luggage being loaded into a truck and then we pushed off to our camp site. We reached the camp site. There 'gosh' it was a fully army prone area. Any nook and corner you look you could see a red board written "Military Area Careful". We had a full Kit inspection and all knives, and chains were taken from us. The campsite was a good one. Then we had our dinner and then we were issued Blankets. We shared our Barracks with J&K contingent. The barrack was a three storeyed building. Every Cadet got a cot and a cup board. Then it was nothing for us other than snoring.

The next day we had a full walk in the camp as detectives going for investigation. We saw all important places. The campsite was a well planned one. We had a reception centre and there were loud speakers in front of every barrack. If there was any message for the contingent they would announce

through the PA system.

On the first day we had our Line area work. We cleaned and every thing was looking Spic & Span. The S.D. proceeded with their Drill practices as their Drill competition was on the 7th. On that day we numbered 7th and then we had line area every day and our first line area inspection was on 12th and then we had a full line lay out in Military order. The Best Cadets had their competitions going on. I got selected for the motivational hall briefing. It's a hall with all photos of NCC and one has to brief all the VVIP's who come there. I was lucky enough to brief as well as take photographs with Vice President, three Chiefs of Armed Forces and CM of Delhi and J&K. I was selected as DG stick orderly and I got a 'khukri' for that. On 18th we had our Delhi Darshan and we saw various places of interest like Qutab Minar, Red Fort, Lotus temple and by this time the selection for the Rajpath and the Guard of Honour was done by the DG NCC, Lt Gen BS Malik AVSM. A man of discipline, honour and command. He was from the 5th G. Gorkha Regt. The accommodation for the RD Marching contingent (ARMY) was adjacent to ours and there we saw many Regiments like Gorkha, Kumaon, Madras etc.

Then on the 20th we had the JD Drill in which we figured 5th I was the Right Marker and on 28th we went and saw the R.D. March past and on 27th we went and saw the 'Day of Retreat' by the Band of Army Navy, and Airforce. The Bands-men showed the skill in the perfect synchronization. Then on 29th I was lucky enough to go to Rastrapathi Bhavan. It was the most exotic experience in my life. The top, was covered with lilliacs and the windows were made of Ivory. Then we had a talk by the President of India Mr. K.R. Narayanan. Then there was a grand tea party. There I was able to meet an Ex-Sainik School, Kazhakootam Cadet, Capt. AT Luckose. I was lucky enough to talk to President in Malayalam. Then we had the Agra Darshan

and there we saw one of the wonders of the world. The Taj Mahal. The beauty was so enchanting that it can't be expressed in words. There we saw Sikandra and then we had shopping. Then came a time when we remembered Robert Frost's lines.

The woods are Lovely dark & deep.

But I have promises to keep

And miles to go before I sleep.

And miles to go before I sleep.

Yes that was to bid adieu to our friends and our near and dear ones. We left Delhi on 1st and reached Trivandrum on 3rd. We had a reception and the DDG congratulated us on getting the 4th position in R.P. We had the medal distribution on the 4th by the Chief minister at Thycaud Guest House where I was awarded a silver medal for being the 11nd Best Cadet. Now as a token of excellence we were told that we would be taken on a tour to Lakshadweep.

Now taking the overall review of the camp. The accommodation given to us was of first class quality and the food was superb. Just imagine getting chicken and pudding from 3rd till 30th of Jan. The Cafeteria was a good place as we could devour anything ranging from Noodles to Burgers for just a few Bucks! The care given was the most unforgettable experience.

Now the experience I got from this camp was the art of comradeship, self control and discipline. My only hope is that our juniors too would get such a wonderful experience which we got. Forget about the cold if you are able to stand up, you can succeed well in life.

"Height of great men didn't come in one night

They while their friends, were sleeping

Were toiling hard in the night"

H.W. Longfellow.

THE FAIRY LAND

3509, SERBIN MOHAMMED, VIII, 13 years

One day by train to fairy land I went,
And stayed in a Brownie's house on rent.
My neighbour was Mr. Bingle Bong,
Who always used to Sing a Song.
My little friend, a gypsy girl,
Had long hair with a lovely curl
The houses in fairy land,
Were all made up of fine sand.
The Shopkeepers in that funny land
Wore on their head a Silver crown
The funny folk of this city
At every week-end had a party.
To a similar party I went one day,
And while returning I lost my way.
In despair I cried aloud,
It was a dream I suddenly found.

HOMAGE TO THE FOUNDER PRINCIPAL LT COL BK SOMAIAH

HOMAGE TO THE FOUNDER PRINCIPAL LT COL BK SOMAIAH

N.B.NAIR, Ex-Master, Sainik School

Though he hailed from an affluent planter family in Kodagu, BKS opted for a career in our armed forces. Officer cadre in the services opened up for our countrymen, only after the Government of India Act of 1935 and the acute demands of World War II. A commendable record of active service, mainly in the Burma front, heralded his rise to the rank of Lt Col in the Madras Regiment. After the cessation of hostilities, BKS had quite a few spells of further service, as Circle Commander NCC and as Principal of Military Schools. Towards the middle of 1961, VK Krishna Menon hand-picked BKS, as the first Principal of the Sainik School to be started in Kazhakkuttom.

Tall and wiry, ram rod straight and lightly built, BKS was every inch, a typical Infantry Officer, a martinet, in the sublime sense of the term. His diction and body language reminded us of his illustrious mentor Gen Cariappa. BKS never used two words when one was enough; a searing look from that stern face, always sent a surge of adrenaline coursing through our arteries. Unlike his eminent successors, BKS did not have the blessings of a top-class higher education. Yet, his views were refreshingly modern and also, far ahead of the time. According to him, the teacher-student relationship does not end when the boys pass out of our portals. It is a life-long one. Sacrifice of present pleasure and leisure, was the major part of the high price of success in any venture. Short-term goals like high

marks and prizes, however glamorous they might be, were relevant, only if they paved the way towards the more enduring achievement of success in the long-term objectives. Pressure and tension, whether self-induced or imposed from above, were according to BKS, not exactly enervating conditions; instead, they could bring out putative talents in full measure. Long before computers came into vogue, BKS would compare first-rate labs, adequate playfields and a well-stocked library to 'hardware', 'software' was the teacher-student relationship and interaction at classroom level. 'Listenability, Learnability and Life-long learning', he never failed to stress, were the chief hall-marks of a gifted teacher apart from communication skills.

Frugal, almost spartan in habits and lifestyle, BKS successfully camouflaged a heart overflowing with kindness and empathy beneath the facade of a forbidding exterior. After a cataract operation in 1998, he contracted Herpes infection which laid him low. BKS left his earthly abode in the sylvan ambience of his beloved coffee estate on the 25th of May 1999, leaving his dear wife, four children (all sons), innumerable friends, relatives and well wishers to mourn the loss. The glorious achievements of our alumni and the pride of place, retained by SSKZM among institutions of its kind, remain befitting monuments to the greatness of our Founder Principal and the magnificence of his far-reaching vision.

AMERICA, AMERICA!

The U.S. Airways jet carrying us landed at the International Airport in Pittsburgh, Pennsylvania, USA. It was a delightful spring season with its pleasant greenery unfolding before us.

Well, at last it is America. The routine of going through the customs, metal detector, baggage check, Visa and Passport scrutiny went smoothly. When the baggage claims were completed it was discovered that one of our suitcases was missing. This was no problem as the person at the complaint counter assured us it would be delivered to the place we were staying. Dr. Roy Chengappa's home, within 48 hours. Well, the efficiency of the system proved to be absolutely true when we received the piece intact within 40 hours.

After 20 hours of being in the air, we were on alien soil by gaining 10½ hours as we had flown from the East to the West. Jet lag was forgotten as we started experiencing the amazing life in America. The most striking feature is the cleanliness. Everything moves with modern technology of push button arrangements, whether inside the house or outside in public places, like the library, stores, museums, etc. Private homes with their security panel codes, automatic locks, remotely operated garage doors, automatic safety belts in the cars and mobile phones are additional examples of modern technology at work. In the work place, an employee clicks the ID card to gain entrance to the parking garage. Pagers, credit cards, answering machines and immaculately dressed and smartly moving people were a pleasant and amazing sight for us. America, a very prosperous country three times the size of India, but with only a quarter of India's population has left us far, behind in several aspects, and

is racing along on the road of progress and prosperity.

In Pittsburgh, Dr. Roy Chengappa (our nephew) with his wife Dara and their sweet little daughters Leela and Lara gave us a warm welcome, and our first outing they arranged for us was the very first Indian temple built by artisans from India. Similar to the counterpart in Tirupathi in India, this temple in Pittsburgh is built on the hills of Pittsburgh, Pennsylvania. Indians from abroad and local ones visit the place of worship with their children who speak with American accents, and the English-speaking priest does his work with dollar transactions. The 'prasad' was delicious, the atmosphere sublime, with thanks to the Indian engineers, philanthropists and generous well-wishers who created an atmosphere of Tirupathi Venkateshwara's divine serenity thousands of miles away.

Since our specific interest is education, we visited two Public High Schools, Taylor-Alderdice and Fox Chapel (*in the USA, Public Schools mean that they are government operated schools. We also visited The Ellis School for Girls, Shadyside School and the Jewish Community Center, which were all primary grade schools that are privately owned and operated. Finally there were two universities that we were able to visit, Pittsburgh University and Carnegie-Mellon University. Our thanks to Dara Chengappa for getting prior approval from the schools. Our visits revealed more to us than what we had ever read about the education system in America. We also visited Dr. Miller Elementary Public School at Richardson, Dallas, Texas. It was an excellent public school (government school) which is usually funded by the neighbourhood. The residents, the fac-

ories and the local companies are the taxpayers that support the infrastructure of a particular school. It is not an exaggeration, if I say, that not even the most expensive private residential schools in India can match the extra ordinary facilities provided by the public schools that we had visited in the USA. The playgrounds, gymnasium, library, auditorium, swimming pool, classrooms, furniture, labs, and computer are excellent, and the strength in each class is mainly due to the fact that class sizes are rarely more than 20 students per class. The spic and span cafeteria, the clean atmosphere, the number of escalators was entirely a dream world for both of us who have worked in a number of schools in India right from S.S.K.Z.M. to D.A.V. in Himachal Pradesh. Apart from academic courses, American schools also offer, printing, carpentry, photography, housekeeping, banking, tailoring, environmental awareness, music and dance, and theater to name a few. The well-built students are a total contrast to our small built school students in India. The upkeep of the institutions is also funded by the state and federal government. No school uniforms are prescribed in public schools, but the private schools do have prescribed uniform colours and patterns for each activity and season.

We were fortunate enough to get permission to attend classes for a short while according to our choice of subjects. The class room atmosphere seemed to be good, with free discussions and pleasant smiling faces. Science classes are held only in labs, where the emphasis is more on practical knowledge than theoretical.

The discipline problems among the students are mainly due to the parental indulgence and negligence too. The gun culture seems to be a bane on this generation of students. The Colorado, Littleton school tragedy should be an eye-opener to the American parents here. India's younger generation seems to be copying American culture in their

dress, accent and junk food; hopefully our kids in India will not also copycat their "gun culture"!

University education is generally a very expensive factor in the United States, and consequently the students who tend to be very motivated, work very earnestly and diligently. The standard of university education in the U.S.A. is comparatively very high compared to that in India, whereas school education is a happy-go-lucky sort of affair in the U.S.A. Primary and middle school education is very casual and students are not burdened with bookish knowledge and homework. The B.A. graduate from India has to do many other courses here to bring his/her B.A. degree to the level of the U.S. University. Students from India usually do very well here and their academic performances here are often head and shoulders above that of their counterparts in the U.S. Hats off to our strong schooling back home.

It was indeed an exhilarating and warm feeling when we started receiving a number of phone calls from our old students who have made remarkable achievements in various fields such as doctors, engineers, computer wizards, lawyers and other managerial posts. Dr. Mini Vasudevan (whom my wife taught in kindergarten) is an Electrical Engineer in Dallas, where she works for Nortel Networks, a wireless engineering company. She was the first one to extend an invitation along with her husband Dr. Madhu (a Mechanical Engineer) to spend an entire week with them in Dallas. Our stay with them was indeed a home away from home. All of our old students sounded insistent, affectionate, sweet and irresistible when they spoke to us by phone. Well, for a brief period of time in our life we forgot, we were a childless couple!! Dallas, in Texas, they say, has everything big and grand. The Kennedy Memorial, the Galeria Shopping Mall, the Reunion Tower, the Imax Screen, parks and wax museum, Arlington University (from where Mini

and Madhu received their Ph.D.s) were impressively large. The most enchanting drive was to the Scarborough faire in Waxahachie, where participants came from different places to re-enact the 16th century culture of the Renaissance period in Europe. The best part of our visit to Dallas was but who else, Mini, who could recognize her teachers at the DFW International airport after the gap of 22 years!!

Dr. Uma Kavitha, another of our affectionate students from the pages of our time teaching at the K.R.C.R. School for girls in Kittur, Belgaum invited us to visit as well. Uma is happily married to Venkat Hegde a Software Engineer working in New York, and they reside in New Jersey with their 15 month old son Rohit. The four memorable days we spent with them sight seeing in New York and visiting Atlantic City were punctuated with nostalgic memories of 7 long years of residential school life at the girls residential school.

New York holds great splendour with its sky scrapers and Manhattan Island. We were impressed by our visit to the World Trade Center, where we felt like we were on top of the world by climbing up to the 107th floor. We also visited Ellis Island and the imposing Statue of Liberty. Atlantic City was a page from a fairyland of gambling, where the rich while away their time and money in casinos built by Donad Trump who had named it the Trump Taj Mahal. It presents a very glittering and totally artificial life style of a section of Americans and tourists.

The phone conversations with Babu Girish (Roll No.158), a Computer Engineer from Boston, Chidambaram (Roll No.860), a patent lawyer from Washington, DC, Madhavan Nair (Roll No.10), Commodore based in Bombay, visiting the U.S. to attend his son's graduation ceremony in Boston were thrilling experiences for us. The nostalgic memories as their English teacher in Pangode and Kazhakoottam are woven in

golden threads of our rich tapestry which carries innumerable such associations with our Sainik School boys of yore. Babu Girish's genuine invitation to Boston and Niagara Falls could not be met unfortunately due to the prearranged program of our trips to California and Washington. (Thanks to his generous act of buying our air ticket for us from Baltimore to Providence airport). Perhaps we could accept his invitation in our next visit to the U.S.!!

From Dallas to Charlotte and then onto California. Our next stop was Los Angeles for 4 days. This visit revealed the great splendours of Western America with its many sided fun and frolic such as Hollywood and Disneyland. Just two hours from Los Angeles is San Diego, a place to be seen for its "Sea World" which houses animals like the sea lion, dolphins, otters and the huge whale Shamu, and marvellous training done by human beings. Well, Universal Studios impressed us for its huge and amazing work of illusions created by man. Then we visited the first Disneyland created by Walt Disney in Los Angeles. "Small World" is one of the rides in Disneyland, but the park itself is not small, but a fairyland of magic. The song "It's a Small World" consists of a boat ride on an underground waterway that has fairy dolls dancing and singing the song throughout the journey.

Washington, D.C., where we stayed for 5 days is famous for its 132 embassies, the Smithsonian Museums, the National Geographic Museum, the Potomac River, the White House and the Capitol, where Senators and the House of Representatives help the President of America decide the future of their country and indirectly influence the world as a whole. The National Museum of Natural History is superb. Thanks to S.Chidambaram (860/79) who was in my Ashoka House in Sainik School, 1977, who traced us out by placing many telephone calls to other friends in USA and located us in our

hotel room with my nephew!! He took us to his house in Washington D.C. to treat us to a delightful South Indian lunch, after which he took us round the museum. Mr.Chidambaram, now a patent lawyer after his I.I.T. in India, has also received two Masters degrees, one in Chemistry and the other in Software computing in U.S.A., he trained to be a successful international patent lawyer. He connected me by telephone to Saji Thomas, who was his classmate and in New York doing a successful job as a software Engineer. When I asked Saji "Who taught you English in V and VI in SSKZM?" instantly the answer came "Muthanna Sir", I told him the same Muthanna is speaking to him from Chidambaram's house in Washington. It was a real surprise to him!! He asked me "do you remember that you were addressing me as "American" in that class (since he talked with an American accent)?" Yes, indeed he has become American now, well done boys! I heard from Chidambaram who knows minute details of SSKZM and is very proud of being an ex-SSKZM regarding other school alumni: Babu Girish in Boston, Dr.Mini in Dallas, Raghu in Detroit, David in Detroit, Raju Daniel in California and P. Alex in Pennsylvania, all in the U.S.A. All of them have done SSKZM proud by obtaining very high positions in the U.S.A.

In the evening on the 16th of May 1999, we visited the National Air and Space Museum (one of the Smithsonian Museums) in Washington, D.C. Thanks to Dr.Roy Chengappa, who was invited as a Guest Speaker for the American Psychiatric Association Convention in a large forum of twenty thousand doctors. On his behalf we too were invited being his Uncle and Aunt. It was a wonderful experience in that museum with a planetarium, and an Imax film of space instruments and airplanes. Some events were explained through simulation, and some were explained through video coverage, overall it was amazingly impressive Science technology of America reached a very high grade be-

yond our imagination.

The excellent standard of cleanliness in public places like restrooms (toilets), airports, cinema theaters, museums, schools, roads and flyovers, parks and restaurants should be seen to be believed. The discipline (self imposed and imposed by severe punishment for breaking the law) is amazing. A college student can sue his lecturer if he finds him not taking classes as per the schedule because the student's valuable time is wasted. Obtaining a teacher's job is not an easy matter; one should be genuinely committed to the honourable profession. Even a senior teacher can be fired if found negligent. The system works superbly for the most part. A friendly smile and a greeting of "Hi" even to a stranger on the way is a never-to-be-forgotten good manners of American culture that impressed us the most.

Was there a feeling of sadness while leaving this great country for the homeland? Well, Yes. And why? Although our Indian politicians make it a point to visit the U.S.A. or Europe at every opportunity, and at the cost of us, the poor citizen tax payers, how come they never bothered to work for their nation's progress to bring our motherland such magnificent ideas and standards? Well, a nation gets what it deserves!! Well, a sad farewell to Dr.Roy Chengappa and his family who were very supportive in making our trip to the USA a successful one. Our old students especially, Uma and her husband Venkat and Mini and her husband Madhu, were very hospitable, and so were our cousins Raghu and Jaya. Ever smiling Americans were always a source of joy during our tour of the U.S.A.

Well, well, that's bird's a eye view of the U.S.A. from a couple of teachers angles.

K.K.MUTHANNA
Principal - Ex Master SSKZM (1963-1977)
Mrs.K.Gowri Muthanna, Vice Principal
JSS Public School, Siddarthanagar
Mysore - 11, India.

Awards & Honours

3385 Praveen
Awarded Chief Minister's Gold Medal for
the Best Cadet & Bronze Medal in the RD
Parade, NewDelhi

3448 Anish Mathew Kuriakose
Awarded Chief Minister's
Silver Medal for the Second
Best Cadet

3151 Sunneth Kumar J
NTSE Scholarship holder
& CBSE Merit Certificate

3128 Shone Bosco
NTSE Scholarship holder
& CBSE Merit Certificate

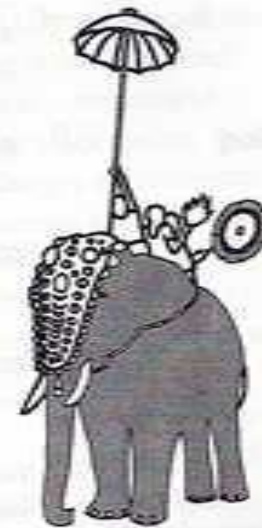
3464 Joseph Chacko
CBSE Merit Certificate

3113 Naveen N
CBSE Merit Certificate

3209 Neeraj Kumar J
CBSE Merit Certificate

മലയാള വിഭാഗം

താളുകൾ മറിക്കുമ്പോൾ

- 75 ഉണരൂ! വരവേൽപ്പിനായ്
ശ്രീനിവാസ് എൻ.കെ.
- 76 ക്ലോണിംഗ് : ജനിതക വിപ്ലവത്തിന്റെ
പടയാളം
ഹരികൃഷ്ണൻ സി.ആർ
- 78 സാമ്പ്യതം
നന്ദകൃഷ്ണൻ ആനന്ദ്
- 81 സാരിയുടെ ബോർഡർ
മിരതാർ അനുകൃഷ്ണൻ
- 82 സാമ്പ്യതം
ഹരികൃഷ്ണൻ സി.ആർ
- 83 പ്രതികരണം
ഹരികൃഷ്ണൻ ആർ.
- 84 തിരിഞ്ഞു
ജെ. സുനിൽകൃഷ്ണൻ & പ്രദീപ് മത്തായി
- 87 റാർമകളിൽ അമ്പൽ
പി.എസ്. കിരീടൻ പ്രഭാകർ ഉണ്ണിത്താൻ
- 88 നന്മ നേർന്നുകൊണ്ട്
കിരീടൻ സി. & റാൻ മിരതാർ
- 89 റാർമയുണ്ടോ ഈ മുഖം
പ്രഭാകർ എം.
- 91 ബാബു നാമം
ആർ. രാമകൃഷ്ണൻ അച്ഛൻ
- 92 കേൾപ്പാൻ
അച്ഛൻ കിരീടൻ കെ.കെ.
- 94 ഭ്രമണപഥം
മേനോൻ കെ. അശ്വതി
- 96 രണ്ടുപിള്ളിൽ അൻ ഏകനാണ്
ആർ.എസ്. പണിക്കർ
- 98 വിടപറയും നേരം
അച്ഛൻ പദ്മൻ

ഉണരൂ! വരവേൽപ്പിനായ്

ശ്രീനിവാസ്.എൻ.കെ.
3412, IX എ
നെഹ്റു ഹൗസ്

അന്യകളായ് വസന്തം
നന്മതൻ സുചകരായ്!
മരവം തൻ നാട്ടിൽ
കളിയാടുന്നതായ്,
ഉണരൂ, പ്രിയ തോഴരേ,
മലയാളി മക്കളേ
ഉന്മാദ ചിത്തരായ്
ഋത്യതൻ വരവേൽപ്പിനായ്.
വിരിയകളായ് കൃത്യമങ്ങൾ
സന്തോഷമുഖിതരായ്!
പരിമളമാം മലർവാടികളിൽ
പുഞ്ചിരി തൂകുന്നതായ്!
ഉണരൂ, ശലഭങ്ങളേ,
വർണ്ണപ്പകിട്ടാനവരേ!
ആഹ്ലാദപൂർവ്വരായ്
ഋത്യതൻ വരവേൽപ്പിനായ്
തൂടിക്കുകയായ് കാൽകനികൾ
തൂളുന്ന മനസ്സുരായ്!
കാന്തശാഖികളിൽ
മധുവീധു പരത്തുന്നതായ്,
ഉണരൂ, ചെറൻ പാവകളേ,
അംബരചൂഷികളേ!
ഉന്മാദമന്തരായ്
ഋത്യതൻ വരവേൽപ്പിനായ്.
അന്യകളായ് വസന്തം
നന്മതൻ സുചകരായ്!

സമാന്തരസമുദായം

ചാമ്പി എ.സി., നോർ തമ്പുര : 3522,
ക്ലാസ് : VIII ബി, തെഹ്റൂ ഹൗസ്

സമാന്തരസമുദായത്തെ ശ്രീട്ടീഷ്യകാരുടെ ഏറ്റവും പൈതൃകമായ മനുഷ്യകൃത്യമായി തിരച്ചിരുന്നു. ജാലിയൻ വാലാബാഗിൽ നടന്നത്.

1919 ഏപ്രിൽ 13 ന് ആയിരുന്നു ജാലിയൻ വാലാബാഗ് സംഭവം നടന്നത്. പഞ്ചാബിലെ ശ്രീട്ടീഷ് ഭരണത്തിനെതിരെ ജനങ്ങൾ കലാപമുണ്ടാക്കിയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇടയിൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജാലിയൻ വാലാബാഗ് ഏപ്രിൽ പതിമൂന്നിന് സുതീകളും കൂട്ടികളും അടക്കം ധാരാളം ആളുകൾ ഒരു പൊതുയോഗം ചേർന്നു. ഇതിൽ കഴുപ്പിനെതിരെ ജനങ്ങൾ ഡയർ പട്ടാളത്തോട് വെടിവെക്കാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ജനങ്ങൾ അങ്ങുടിയും പാഞ്ഞു പാകു ആ ഇടയിൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജനങ്ങൾ കഴുപ്പിനെതിരെ ഉണ്ടായ ഈ വെടിവെപ്പിൽ സുതീകളും കൂട്ടികളും അടക്കം ആയിരത്തോളം ആളുകൾ വെടിവെപ്പു മരിച്ചു. ധാരാളം ആളുകൾക്ക് പരിക്കേറ്റു.

ഈ കൂട്ടക്കൂട്ടത്തിന് ഇന്ത്യയിൽ മാതൃകയായതും പ്രതിഷേധമുളവാക്കി. ഇതേത്തുടർന്ന് ഡയർക്ക് സഹായം നഷ്ടപ്പെട്ടു. ജാലിയൻ വാലാബാഗ് സംഭവത്തെത്തുടർന്ന് മഹാകവി വേദിനന്ദാമോഹൻ, ജാനകീനാഥ് ബോസ് തുടങ്ങിയവർ 'സർ' സഹായമുപേക്ഷിച്ചു. ഇന്ത്യയിൽ ഇതിന് എതിരായി പ്രതിഷേധസമരങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു. ഇന്ത്യൻ സമാന്തരസമുദായത്തിൽ ജാലിയൻ വാലാബാഗ് ഒരു

വഴിത്തിരിവ് തന്നെ സൃഷ്ടിച്ചു. അന്ന് ജാലിയൻ വാലാബാഗിൽ ശ്രീട്ടീഷ്യകാരുടെ തോക്കിൽ നിന്നും ഉതിർന്ന വെടിയുണ്ടകളുടെ പാടുകൾ ഇന്നും അവിടെകാണാം. ആ മഹദ്യമനോഹരം പ്രതീകമായി.

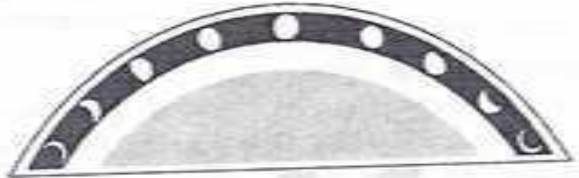
ജാലിയൻ വാലാബാഗിലെ കൂട്ടക്കൊലയ്ക്ക് കാരണക്കാരനായ ഡയർ 21 വർഷങ്ങൾക്ക് ശേഷം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടു. പ്രതികാരം നിറവേറ്റാൻ വേഷപ്രച്ഛേദനമായി ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയി താമസിച്ച ഉദ്ധാസി.ഗിന്റെ പ്രതിഷ്ഠ നിറവേറ്റപ്പെട്ടു. "മുഹമ്മദ് സിംഗ് ആസാദ്" എന്ന പേരിലായിരുന്നു ഉദ്ധാസിംഗ് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ താമസിച്ചത്. 1960 മാർച്ച് 13നായിരുന്നു ഡയർ കൊല്ലപ്പെട്ടത്. മരണശിക്ഷ വീഡിയോയിലൂടെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. ജോയിന്റ് കമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് സിംഗ് ഉൾപ്പെടെയുള്ളവർ.

"ശ്രീട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യം തരിക്കട്ടെ എന്നു മാത്രമേ എനിക്ക് പറയാനുള്ളൂ. നിങ്ങൾക്ക് മനുഷ്യത്വമുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ലജ്ജ കൊണ്ട് മരിക്കണം. ശ്രീട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യം തരിക്കട്ടെ. വൃത്തികെട്ട ശ്രീട്ടീഷ് നാഷണൽ തുലയട്ടെ."

പ്രതികൂട്ടിൽ നിന്നും ഇറങ്ങിയ അദ്ദേഹം വക്കീലിന്റെ മേശയ്ക്കടുത്തു കളിപ്പറമ്പിന്റെ അടുത്തു കിഴക്കായി തുറന്നു.

ഉദ്ധാസിംഗ് താമസിച്ചിരുന്ന കെട്ടിടം വെട്ടി.

"ഭാരതമാതാവിന്റെ ആ വീരപുത്രന് ആദരാഞ്ജലികൾ"

പ്രതീക്ഷ

ഒരു കൈക്കുമിഴി നിറയെ,
പ്രതീക്ഷകൾ തൻ നാമ്പുകൾ
വാതം മുട്ടുന്ന പ്രതീക്ഷകൾ!
എൻ ശക്തിയെ മുടിമറയ്ക്കുന്ന മോഹങ്ങൾ
തണ്ണീർകനിഞ്ഞിരിക്കും. വിടപിപോൽ,
തേങ്ങുന്നെൻ അന്തരാളം.
പ്രതീക്ഷാസാഹസ്യത്തിനായി,
നേരുന്നു വഴിപാടുകളനേകം
ജീവിതമാം ഭാഗ്യചക്രം എനെന്നുകിലും,
വിരൽചുണ്ടും എൻനേരെ
തേങ്ങിക്കൊയ്യാൻ വെമ്പുന്നെൻ-
ഹൃദയത്തിനാശാസമേകും. പ്രതീക്ഷകൾ
വൻ കൊടുമുടികൾ കടക്കുവാൻ മോഹം,
അനന്തമജ്ഞാതമാം സമുദ്രത്തിലെ-
അലകൾ പോലെയെൻ മോഹങ്ങൾ.

പാകിയുഷ്ണൻ. ആർ.
നോർ തമ്പുര : 3482, ക്ലാസ് XI എ, രാജാജി ഹൗസ്

നൂറ്കുത്തു

പ്രിൻ്റ് ചെയ്തതിൽ
റോൾ നമ്പർ 2012, ക്ലാസ്: 12 എ ഓരോന്നി പഠനം

ജെ. സുനീൽകുമാർ
റോൾ നമ്പർ 2151, ക്ലാസ്: 11 സിറോജി പഠനം

ജനുവരി 25, രാവ് 12 മണി.

തിരക്കുപിടിച്ചു മറ്റൊരു ദിനത്തിനുകൂടി നി
ശ്ശീലയിട്ടു കൊണ്ട് ബോംബെ നഗരം രാവ് 12 മണി
ടെ മുന്നോട്ടെ യാത്രയിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭ്രമം... ഭ്രമം...

ഒന്നു മെത്തിയപ്പോഴാണ് ഫോൺ
മെല്ലെടിച്ചത്. ഉറക്കച്ചുട്ടവോടെ ഞാൻ ഫോ
ണെടുത്തു.

"ഹലോ...?"

"ഹലോ, ഡൽഹിയിൽ നിന്ന് മീനയുടെ
മുതൽപ്പത്രമാണ്. അവൾ നാളെ രാവിലെത്ത ഹ്
മെല്ലെതിൽ അവിടെയെത്തും. നീ എന്തെപ്പോഴിട്ടിൽ
ചെയ്യണം. അവൾക്കവിടെ വേറെയാരെയും പരി
ചയ്ക്കുന്നത് നിനക്കറിയാമല്ലോ. മോഹനം, തീയാ
ണിപ്പോൾ എന്തെന്തെങ്കിലും ആകട്ടെ."

എനിക്കെന്തെങ്കിലും പാതാപാപം മുമ്പ്
ഫോൺ കട്ടായി എന്നു ചെട്ടുണമെന്നറിയാതെ
ഞാൻ കഴുത്തി പാക്കു, ആദ്യം സഹായത്തിനല്ലാ
തെ, ആർക്കും വേണ്ടാതെ, നിസ്സഹായമായി
ബോംബെ മെറ്റോളുകളിലൂടെ അനാഥപുത്രം പോ

ലെ അലയുന്ന പെൺകുട്ടിയുടെ മുഖം എന്തെ മെ
തീരുമാനമെടുക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. "നാളെ എന്തെ
പോഴിട്ടിൽ പോകുക തന്നെ", എന്തെ മനസ്സ് മുത്തി
ച്ചു.

നടന്നു നീങ്ങുന്ന ആൾക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽ
എന്തെ കണ്ണുകൾ ആ പെൺകുട്ടിയ്ക്കായി
പരതിച്ചെടുത്താണ് ആ മുഖം. എന്തെ ശ്രദ്ധയിൽ
പെട്ടത്, എന്തെഹോസ്റ്റസിനോപ്പം, സുന്ദരിയായ
മെ പെൺകുട്ടി. പാറിപ്പൊന്നു കിടക്കുന്ന മുടി. നി
ഷ്കളങ്കമായ മുഖം. മഞ്ഞനിറത്തിലുള്ള ചുരി
ടോണാണ് വേഷം. കയ്യിൽ മെ പെട്ടിയുണ്ടുണ്ട്.

ചോദ്യഭാവത്തിൽ ഞാൻ വിളിച്ചു.

"മീന?"

എന്തെഹോസ്റ്റസി എന്തെ നേരെ തിരി
ഞ്ഞു.

"ഓ, നിങ്ങളെന്തെയാ? ആരെയും കാണാ
തെ മീന അല്പം പരിഭ്രമിച്ചിരുന്നു. ഇനി ഇപ്പോ
എന്തെ പോകാമല്ലോ?"

"താങ്കെ മറുപടി."

അവരുമുണ്ടാകുന്നയാൾ ഞാനല്ല എന്നു

പാതാപാപം മുമ്പ് തന്നിങ്ങനെയെ. പക്ഷെ അന്നുപോഴെ
മെ വിലയിരുത്താൻ എന്തെ നിശ്ചയിച്ചുപോയതെയാൽ
എന്തെതിനു കഴിഞ്ഞില്ല. വീട്ടിലേയ്ക്കുള്ള യാ
ത്രയ്ക്കിടയിൽ ഞാൻ തന്നെ ആദ്യം, മനം, മെന്തി
ച്ചു.

"ഞാൻ മോഹൻകുമാർ, മെ ബിസിനസ്
എക്സിക്യൂട്ടീവാണ്. മീനയെപ്പോൾ എന്തെ വീട്ടി
ലേയ്ക്കുമാണ് പോകുന്നത്."

അവൾ മനംപിടിച്ചു. പക്ഷെ, ഒന്നും ഉരിയാ
ടിയില്ല.

പക്ഷെ, വീട്ടിലേയ്ക്കിറങ്ങാൻ ആ നി
ഷ്കളങ്കമായ മുഖത്ത് സത്യപിതയുടെ കി
രണങ്ങൾ വീശി. ആയിരം, സൂര്യപുരന്തൻ മെച്ചി
പ്രദ മൂലമെന്നതുപോലെ അവളുടെ മുഖം,
ആഹ്ലാദത്തിന്തെ അത്യല്പശേഷം തെടി.

നഗരം ഇരുട്ടിലാണു. അടക്കാനാവാത്ത ജി
ജ്ഞാസ കൊണ്ടാവണം, മെറ്റോണെന്നതിന്തെട്ടും,
മീന ഉറങ്ങിക്കിടന്നപ്പോൾ ഞാനവളുടെ പെട്ടി പരി
ശോധിച്ചു.

ബോംബെ നഗരത്തിലെ സുപ്രസിദ്ധനായ
മെറ്റോണിന്തെ ഡോ. മോഹൻ മെൻ. അയാ
ളുടെയടുത്ത് ചികിത്സയ്ക്കുമാണ് മീന വന്നിരി
ക്കുന്നത്.

മീനയുടെ ചികിത്സ തുടങ്ങിയിട്ടു മെഴുപ കഴി
ഞ്ഞു. ഈ ചുരുങ്ങിയ സമയത്തിനുള്ളിൽ ഞങ്ങൾ
മാനസികമായി വളരെ അടുത്തിരുന്നു. തന്നെ പരി
ചരിക്കാനും, തന്നെക്കൊപ്പം സമയം ചെലവുവെക്കു
ന്നും, ആരോ ഉണ്ടെന്ന തോന്നൽ മീനയെ തിരിവു
തിരിച്ചാൽ. എന്തെയാതെയാതെ ഞങ്ങൾ
പരസ്പരം ഇഷ്ടപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയിരുന്നു. ഉള്ളി
ന്തെയുള്ളിൽ അന്തർലീനമായിരുന്നു. എന്തെ വി
കാരം വളർന്നു തുടങ്ങിയതായി ഞാൻ മനസ്സിലാ
ക്കി.

അങ്ങനെയിരിക്കെ അയാൾ അവളെത്തടി
യെത്തി. അയാളെങ്ങനെയും മീന പോട്ടെത്തരിച്ചു.
മെറ്റോണിയെപ്പോലെ പുലമ്പി. മോഹൻകുമാർ -
അയാൾ അവളുടെ ഭാവിയെത്തരിച്ചു. ചി
കിത്സയ്ക്കായി മീനയെ മുതൽപ്പത്രം അയാളു

ടെയടുത്തേയ്ക്കാണ് അയച്ചിരുന്നത്. യാത്രയിൽ
കരയി സമീപിച്ച മെറ്റോണിന്തെ 'റോൾ നമ്പർ' ആയിരുന്നു
ഞങ്ങളുടെ സഹായത്തിൽ മെറ്റോണിയെത്തരിച്ചത്.

മോഹൻകുമാർക്കുമാത്രമുള്ള അവളുടെ പെരു
മാറ്റം എന്നിൽ അമ്പരപ്പിച്ചുവെക്കി. അവൾക്കൊ
രകെയും ഞാൻ കരുതിയ മുതൽപ്പത്ര
മെത്തരിച്ചു പോലും, മെറ്റോണി. അവൾ ഉരിയാടിയി
ല്ല. ഞാൻ അന്തഃഷിച്ചു. സഹായം പെട്ടു
വയ്ക്കുന്നതിൽ ഞാനല്പം സമാധാനമായതാ
വാ, കാണണം.

പതിനഞ്ചുദിവസം മുമ്പാണ് ഡോ. മോഹൻ
മെൻ മീനയെ ഹോസ്പിറ്റലിൽ അഡ്മിറ്റ്
ചെയ്തത്. ഈ പതിനഞ്ചു ദിവസവും, ഞാനോ
മോഹൻകുമാർക്കുമാത്രമുള്ള കാണുകയെന്നും, വി
ലയിച്ചിരുന്നു. മീനയെക്കായി പെട്ടെന്ന്കൊണ്ടി
രുന്ന പെരുമാറ്റം മോഹൻകുമാർക്കുമാത്രമല്ല എന്തെ
ന ഹൃദയത്തിൽ ആഹ്ലാദത്തിന്തെ നവലഹരി പു
ളകമെന്തിച്ചു.

"ആരോ മിസ്റ്റർ മോഹൻകുമാർ?"

മെറ്റോണിന്തെ തെർത്ത ശബ്ദം. എന്തെ
ചിന്തകളിൽ നിന്നുണർത്തി.

"ഞാനും, എന്താ?"

"ഡോക്ടർ ഒന്നു കാണണമെന്നു പറഞ്ഞു"

ഡോക്ടറുടെ മുറിയിൽ കയറിയപ്പോൾ എ
ന്തെ മനസ്സ് ഉത്സാഹത്തിലായിരുന്നു. എങ്കിലും
അദ്ദേഹത്തിന്തെ മുഖത്ത് മെറ്റോണിയെക്കൊണ്ട്. നി
ഴലിച്ചിട്ടുള്ളതായി എന്നിങ്ങനെയെ. "എന്തെ
തോന്നലാവാം," ഞാൻ സമാധാനിച്ചു.

ഡോക്ടർ സസാരിച്ചുതുടങ്ങി.

"മിസ്റ്റർ മോഹൻ ഞാൻ പാതാപാപം പോ
കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ക്ഷമയോടെ കേൾക്കുക. മീന
വർത്തമാനകാലത്തിൽ മെറ്റോണി. ജീവിക്കുന്ന മെറ്റോ
പെൺകുട്ടിയാണ്. അവളുടെ മുതലും, ഭാവിയും,
അവൾക്ക് അജ്ഞാതമായിരുന്നു. അവളെ സാധാ
മെറ്റോണിയെക്കൊണ്ട് എന്തെ മുന്നിൽ മെറ്റോ
വഴിയെ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അവളിലെ വർത്തമാ
നകാലന്തെത്തരിച്ചത് മീന, ചെട്ടുക അത്യവഴി

അവളുടെ ഭക്തകാലം സ്മൃതിപഥത്തിലെത്തിക്കുക. അന്നു കർമ്മം നിർവ്വഹിച്ചു. ഈ നിമിഷം മുതൽ അവൾ ഒരു പുതിയ പെൺകുട്ടിയാണ്. ഭക്തവ്യം, വർത്തമാനവ്യം, മനസ്സിലാക്കി, ഭാവി കൈക്കൊണ്ടിട്ട് ഉത്സുകമായി ജീവിക്കുന്ന ഒരു സാധാരണപെൺകുട്ടി."

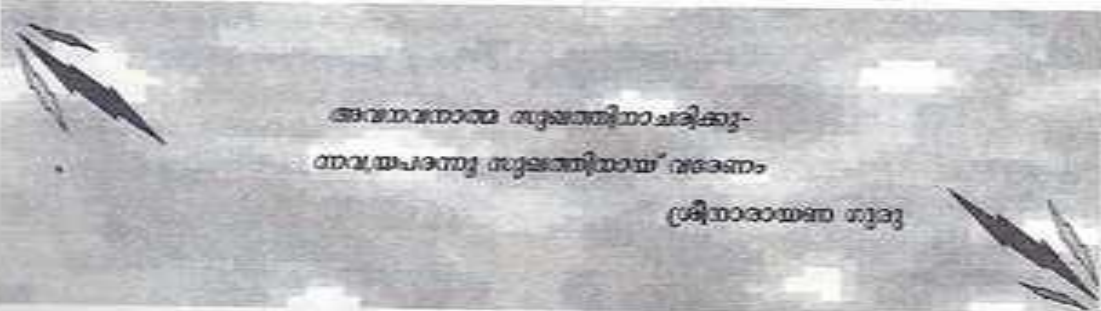
അല്പം ദൈന്യദാവത്തോടെ ഡോക്ടർ തൃശ്ശീർപ്പൻ "പക്ഷം ഇതിനിടയിൽ അവളുടെ ഈ ചുരുങ്ങിയ കാലത്തെ ബോധബുദ്ധി ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകൾ ഈ ഹോസ്പിറ്റലിന്റെ നാലു ചുവരുകൾക്കുള്ളിലേക്ക് മാത്രമായി അതിനാൽ അവൾ നിങ്ങളെ കണ്ടാൽ..."

എന്നാണ് അദ്ദേഹം പറയാൻ പോകുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ മാത്രം പക്ഷായമുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ. ഞാൻ ഏഴുനേറ്റ് തടന്നു. മുതിർന്നവർക്കുള്ള വഴി മനസ്സുവെക്കുന്നതായി എതിർത്തുവെച്ചു. നെർവ്വുകുട്ടിയുടെ സഹായങ്ങൾ ഒരു നിമിഷം കൊണ്ട് ചിന്താലീനമായിപ്പോയതായി എനിക്കു തോന്നി. പക്ഷെ ഞാൻ സമനില വീണ്ടെടുത്തു.

സന്തം, വൃക്തിത്വം, പോലും നഷ്ടപ്പെട്ട് ഏകമായി ജീവിക്കാനുള്ള അനന്തസംഗതത്തിലെ തിരമാലകളിൽപ്പെട്ട് ലക്ഷ്യമില്ലാത്ത ചക്രവാളസീമയിലേക്ക് ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു പാവം പെൺകൊടിയെ സൂക്ഷ്മമായി തിരഞ്ഞെടുക്കാനു കഴിഞ്ഞത് എന്റെ മുഖ്യാനസൂക്തമാണെന്നു കരുതി എന്റെ മേന്മയെ മനസ്സിലാക്കാനു സാധിച്ചിട്ടില്ല.

ഫെബ്രുവരി 29 രാത്രി 12 മണി.
ബോധബുദ്ധി എന്താണെന്ന്.
വൃക്തിത്വമില്ലാത്ത വിമാനം പറന്നു തരുന്ന അല്പനമം. മുന്മാണ് മോഹനവർമ്മ എന്ന് മറിയൽ പരിചയപ്പെടുത്തിയത്.

കഴിഞ്ഞതൊന്നും ഒരു സൂക്ഷ്മമായ സമ്പന്നമാണെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചു. അതായത് ആകാശനിലിമയിലൂടെ ഒഴുകിയിരുന്ന ആ രാക്ഷസപ്പക്ഷിയിലേക്ക് കണ്ണുനട്ട് നിർത്തിവെക്കാനായി ഞാൻ നോക്കിയിരുന്നു.

ഓർമ്മകളിൽ അവൾ

പി.എസ്. കിരീത്തി പ്രഭാകർ ഉണ്ണിത്താൻ
റോഡ് നമ്പർ : 3677, കൂനം : 9 ന്റെ, ശിവജി ഹൗസ്

പുതിയവെള്ളം സർവ്വസംഹാരം ചെയ്യാൻ എല്ലാ ആകർഷിച്ചത് സൗന്ദര്യവും ചുറ്റുമുറുക്കുമുള്ള 'ആ' പെൺകുട്ടിയായിരുന്നു. ദർശനത്തിനായുള്ള ക്യൂവിൽ നിൽക്കുമ്പോഴാണ് ഞാനവളെ ആദ്യമായി കാണുന്നത്. അടുത്തു നിൽക്കുന്നയാൾ ചേട്ടനാണെന്ന് തോന്നി. അയാളോടൊപ്പം എന്തോ തമാശ പറഞ്ഞ് ചിരിക്കുകയായിരുന്നു അവൾ. ഇടയ്ക്കൊപ്പം ആ തിരക്കിനിടയിൽ അവൾ അപ്രത്യക്ഷമായി. ഞാൻ നിന്നിരുന്നിടത്തുകൊണ്ട് എത്തി എത്തി അവളെ നോക്കി. കണ്ടില്ല. "ആരോടൊ നോക്കുന്നത്?", അമ്മാവൻ ചോദിച്ചു. ഞാനോന്നു മിണ്ടിയില്ല. പിന്നെ ഞാനവളെ കാണുന്നത് സാക്ഷാൽ പഴയ മുറുകന്റെ മുന്നിലാണ്. കാണിച്ചു തന്നതിന് പുറമെയാടൊരു നമ്പിയും പറഞ്ഞ് ഞാനവളുടെ പിറകെ കൂടി.

ഇടയ്ക്കൊപ്പം ഞാനവളുടെ പിറകെ ചെല്ലുന്നതവൾ കണ്ടു. എല്ലാ നോക്കി ഒരു ഹോഷിറി കാണിച്ചു. ഞാനോന്നു ചമ്മി "പോടി", എന്നു ഞാൻ പതുക്കെ പറഞ്ഞു. അവൾ കേട്ടില്ല. (കേൾക്കാൻ വെണ്ടിയല്ല പറഞ്ഞത്.)

പടിയിറങ്ങുമ്പോഴും ഞാൻ അവളുടെയും അവളുടെ കെഴിതാക്കളുടെയും പിറകെ തന്നെയായിരുന്നു. ഇടയ്ക്ക് അമ്മായി പറഞ്ഞു, "മോനെ, മനസ്സു പതുക്കെ പോടോ" മെന്താണെന്ന് ചെമ്പിയില്ല. അമ്മായിയുടെ കൂടെ അമ്മാവനുമില്ല. പിന്നെയാ.

താഴെത്തലിയിൽനിന്നും, തിരക്കിനിടയിൽ ലെപ്പോഴോ പിന്നെയും എനിക്കവളെ നഷ്ടപ്പെട്ടു. "ഐ", മനസ്സിൽ ഒരു വല്ലാത്ത നഷ്ടബോധം തോന്നി. അവളോ, ആരുമില്ലാ എന്നു ചിന്തിക്കാനു കഴിഞ്ഞു.

ഞാൻ ശ്രമിച്ചു. ആരോ ആണ് എന്ന് മനസ്സ് പറഞ്ഞു. കാറിൽ കയറുമ്പോൾ മനസ്സ് വല്ലാതെ തൊടാൻ തുടങ്ങി.

"തീയെന്നോ തിരിച്ച് സ്കൂളിൽ പോകുന്നത്?" അമ്മാവൻ ചോദിച്ചു.

"നാലാം തീയതി"

"ബന്ധം, കൂട്ടായ്മ നന്നായി പാിക്കണം," അമ്മായിയുടെ വക

ഇവർക്കൊക്കെ മനസ്സിലാക്കാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ. പെട്ടെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ മുന്നിൽ പോകുന്ന തുറന്ന ജീപ്പിൽ എന്റെ സുന്ദരിയുടെ തൊഴിൽ കണ്ടത്. ആ ജീപ്പിന്റെ നമ്പർ ഞാൻ കണ്ടു. കെ.എൻ.ടി.സി. 9779.

ഇടയ്ക്ക് ഏതോ ഒരു ജഗൽപ്പതിൽ ഞങ്ങൾ ഒരുപാട് കൂടിക്കാണിറങ്ങി. അപ്പോൾ ആ കടയിലുള്ളയാൾ അവിടെ നടന്ന ഒരു ആക്സിയൻറിനെപ്പറ്റി പറയുകയായിരുന്നു. വഴിയിൽ ഗ്ലാസ് പൊട്ടിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ അങ്ങോട്ട് ചെന്നു നോക്കി. ഒരു ലോറിയാണു. ഒരു തകർന്ന ജീപ്പും അവിടെ കയ്യിൽനിന്നു കിട്ടിയതായി കണ്ടു. ആ ജീപ്പിന്റെ ചതുപ്പിന്മേൽ നമ്പർ പ്ലേറ്റ്. കെ.എൻ.ടി.സി. 9779

ഞാനൊന്ന് മെട്ടി. പുറകിൽ നിന്ന അമ്മാവൻ പറഞ്ഞു, "ജീപ്പിലുണ്ടായിരുന്നവരെല്ലാം തിരിഞ്ഞു തോന്നുന്നു." അത്, കൂടിയാമ്പൊൾ ഞാൻ തളർന്നുപോയി. കാറിൽ കയറുമ്പോൾ ഞാൻ ഉറുകുകയായിരുന്നു. മനസ്സിലാക്കാതെ മരണമടിയു തോന്നി. ഇപ്പോഴും, ഞാനവളെ ഓർക്കുന്നുണ്ട്. അവൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുമോ മരിച്ചോ എന്ന് അറിയാൻ കഴിയില്ല. പക്ഷെ, ഇപ്പോഴും, ഞാനവളെ സ്മരിക്കുന്നു.

അമ്മ

നേർന്നുകൊണ്ട്

കിരീട് സി

റോൾ നമ്പർ : 2995 അശോകാ ഹൗസ്

രാജ് വി.വി.

റോൾ നമ്പർ : 3071, അശോകാ ഹൗസ്

മൊട്ടത്തലയിൽ വട്ടക്കെട്ടുരായി നടക്കുന്ന കൂട്ടപ്പൂർ ചേട്ടനാണ് കൂട്ടനാട്ടിലെ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ പണക്കാരൻ. എട്ടുരണ്ടിൽ ഒരു കട്ടനും പുട്ടും കഴിച്ച് മൊട്ടത്തലയിൽ വട്ടക്കെട്ടും കെട്ടി ഒരു കൂട്ട മട്ടയുമായി കൂട്ടപ്പൂർ ചേട്ടൻ പട്ടണത്തിലേക്കു യാത്രയായി. പട്ടണത്തിലേക്കുള്ള തെട്ടൊട്ടത്തിൽ കൂട്ടപ്പൂർ ചേട്ടന്റെ മൂട്ടും, കെട്ടുമില്ലെന്നായിരുന്നു മട്ടകളും, തട്ടിലപ്പൊട്ടി അപ്പോൾ ആ വഴിക്കുവന്ന അപ്പക്കാരൻ പുന്നപ്പൂപ്പൻ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു എട്ടും, പൊട്ടും, തിരിയാത്ത കൂട്ടിയെപ്പോലെ കൂട്ടപ്പൂർ ചേട്ടൻ പൊട്ടിക്കൊണ്ടു.

കൂട്ടപ്പൂർ ചേട്ടന്റെ കരകഥയുടെ ഒപ്പത്തിനൊപ്പം നിൽക്കുന്ന മനോഹരമായ പുന്നപ്പൂപ്പൻ തറയും, പുന്നപ്പൂപ്പൻ രാവിലെ കാപ്പിയും, കൂട്ടിപ്പൂർ അപ്പം, വിറ്റുപിട്ടിയ മരപുഴ കോണ്ട് പുന്നപ്പൂപ്പൻ പ്രിയമുള്ള പച്ചപ്പട്ടിന്റെ കൂപ്പായം, വാങ്ങി പിന്നീട് പാപ്പച്ചന്റെ കടയിൽ നിന്ന് കാപ്പിയും, കൂട്ടിപ്പൂർ അപ്പം പാപ്പച്ചന്റെ പുന്നപ്പൂപ്പൻ ഒരു പേപ്പട്ടി പിടിക്കാൻ ചെന്നു പെടിച്ചു പ്രാണനും, കോണ്ട് പാഞ്ഞ പുന്നപ്പൂപ്പൻ പച്ചക്കുപ്പായം, പട്ടി പിടിച്ചിട്ടിരിക്കുന്ന പിന്നീട് തന്റെ പാപ്പച്ചിന്റേതല്ലെങ്കിലും പാതയിലൂടെ പാഞ്ഞുപോകുന്നതാണ് പുന്നപ്പൂപ്പൻ കൂട്ടപ്പൂർ ചേട്ടനെ കണ്ടത്.

അവർ ആ നഗരകടങ്ങളാൽ കൂലിയിട്ട് നിന്നപ്പോഴാണ് മീയേയും, പിരിച്ചു മീശക്കാരൻ കേശവനാശാൻ അതിലെ വനത്തിൽ, കേശവനാശാന്റെ ശനിദി

ശയ ശപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ മേശയിലിരുന്ന കാൽ മോഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു. അതോടെ ആശാന്റൻ കാശിക്കുപോകാനുള്ള ആശ കീശയിലായി. കാൽ പൊയതോടെ ആശാന്റൻ ഭാര്യ ശോശാമ്മ മോശമായ രീതിയിൽ ആശാനെ ശകാരിച്ചു. ശകുനത്തെ ശപിച്ചുകൊണ്ട് കീശയിൽ ശേഷിച്ച കാശിന്റേ മോശയും, കഴിച്ച് ആശാന്റൻ ശീറ്റിലും വരുകയായിരുന്നു.

തട്ടുപാതയിൽ തിന്ന് മുന്നൂപേരും, താശനകടങ്ങളെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ താടുവാഴിയായ നാരായണൻ തമ്പുതിരി വന്നു, തമ്പുതിരിയെ കണ്ടപ്പോൾ അവർ നിന്നനില്പിൽ തരസ്കരിച്ചു. നല്ലവനായ തമ്പുതിരി തമ്മുടെ നായകന്മാരുടെ തില മനസ്സിലാക്കി. താട്ടുകാരുടെ നന്മയ്ക്കായി നല്ലത് ചെയ്യാൻ തമ്പുതിരി എന്തും, മറ്റുക്കുമായിരുന്നു. തിരികെയും, തെരെ നോക്കി നിന്നിട്ട് തമ്പുതിരി മനസ്സിൽ കിടന്നിരുന്ന മൊരാലയിലെ മൂന്നു മെങ്ങളിൽ മനോഹരം, മൂന്നുപേർക്കും, നൽകി. നന്മയുടെ പ്രതീകമായ തമ്പുതിരിയോട് മുന്നൂപേരും, നന്മപറഞ്ഞു. പിന്നീട് തിറഞ്ഞമനസ്സോടെ താലൂപേരും, താലി വഴിക്ക് തന്നുന്നിടമി.

നഗരത്തിലെ താടുമില്ലാത്ത, നല്ലമനസ്സുള്ള ആ താലി പേർക്കും, തല്ലത് വന്നു, നിങ്ങളും ഇന്നു മൂതൽ നല്ലവരായി നല്ലനാളുകളിലേക്ക് നോക്കൂ. നമുക്കുള്ള തിരികെങ്ങൾ തമ്മെ നോക്കി നിൽക്കുകയല്ല എന്ന് നിനച്ചു. തിരുപ്പാട് നന്മ നേർന്നുകൊണ്ട് തിർത്തുന്നു.

ദുർമയുദ്ധം ഈ മൂലം

പ്രശാന്ത എ. 3006 XII തി, അശോകാ ഹൗസ്

അന്ന് അന്ധരാർച്ച ആയിരുന്നു. പിറ്റേ ഇല്ലെ നോർത്ത് സന്തോഷിച്ച കിടന്നുണ്ടുനോഴായിരുന്നു കൂറെ വണ്ടികൾ വന്നു നിൽക്കുന്ന ശബ്ദം കേട്ടത്. കണ്ണു തുറന്നു പുറത്തേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ കൂറെ ആളുകളും, എന്തൊക്കെയോ വച്ചു കെട്ടിയ വണ്ടികളും, കണ്ടു. എന്താണെന്ന് മനസ്സിലായില്ല. അപ്പോഴാണ് രാജേഷ് സന്തോഷാത്താടെ ഓടിവന്ന് പറഞ്ഞത് ഇവിടെ ചുട്ടിട്ടിട്ട് നടക്കാൻ പോകുന്ന വിവരം. ഇത് കേട്ടതും, എന്റെ ഉറക്കം എല്ലാം പോയി. ഞാൻ മൂലം, പോലും, കഴുകാതെ നേരെ രാജാവി ഹൗസിലേക്ക് ഓടി. തോഷ് കെ. എണ്ണപൊരിയെ കണ്ട് കാര്യം പറഞ്ഞു. അങ്ങൾ തലേന്ന് ഒരു ആർട്ടിക്കിൽ എഴുതാൻ തീരുമാനിച്ചിരുന്നു. ഇതു തന്നെയാണ് പുറിയ സന്ദർഭം. എന്തു കരുതൽ അങ്ങൾ വേഗം, കൂട്ടിച്ചു മറുപടിയായി ചുട്ടിട്ട് സെറ്റിലേത്തി. മൂഴുവൻ സിംഗലത്തും, കണ്ണാടിചെട്ടിയിലും, അവിടെ താമസം ആരും ഇല്ലായിരുന്നു. കൂട്ടിനിന്നവരോടു ചോദിച്ചപ്പോഴാണ് മനസ്സിലായത് മരത്ത് സുരേഷ്ഗോപിയുടെ 'എഫ്.ഐ.ആർ' എന്ന സിനിമയുടെ ചുട്ടിട്ടിട്ട് ആണ് നടക്കാൻ പോകുന്ന മരത്ത്. തുടങ്ങുമ്പോൾ ഒരു മരത്ത് ആകുമെന്നും, അങ്ങൾ തിരിച്ചു ഹൗസിലേത്തി. മരത്ത് സുരേഷ്ഗോപി അഭിനയിക്കുന്ന ഈ സിനിമയുടെ ചുട്ടിട്ടിട്ടായതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തോടുതന്നെ ഒരു അഭിമുഖം നടത്താൻ അങ്ങൾ തയ്യാറായി. ചോദിക്കേണ്ട ചോദ്യങ്ങൾ മനസ്സിൽ കൂട്ടിപ്പിട്ട് മരത്ത് ആയപ്പോഴേക്കും, അങ്ങൾ സെറ്റിലേത്തി. സുരേഷ്ഗോപി അടക്കം മറ്റ് അനവധിപ്പേർ അവിടെ വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എങ്ങനെ സന്തോഷിച്ചുണ്ടു

മരത്തിനായെ കുറച്ചുതന്നെ, അങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുന്നിൽ നിന്നു പറഞ്ഞു. അങ്ങളുടെ നിലപാടുകണ്ടിട്ട് അദ്ദേഹം, അങ്ങളോട് 'ഓട്ടോഗ്രാഫിനോ ഞോ'യെന്ന് ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ അങ്ങളുടെ ചമ്മലൊക്കെ പോയി. അങ്ങൾ മരമ സന്തോഷിൽ പറഞ്ഞു. 'അല്ല, ഒരു ഇന്റർവ്യൂവിന് വന്നതാണ്.' ഒരു ഇന്റർവ്യൂവിന് ആയിട്ട് സമയമില്ലെന്നും, പക്ഷേ, രണ്ടുമൂന്ന് ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം നൽകാമെന്നും, അദ്ദേഹം, സമ്മതിച്ചു.

ആദ്യം എന്റെ സുഹൃത്ത് തിരിച്ചാണ് തുടങ്ങിയത്.

തോഷ് താങ്കൾക്ക് കളിയാട്ടത്തിലെ പൊരുമയത്തെ അവതരിപ്പിച്ചതിന് വേഗിയ അവാർഡ് കിട്ടി. എന്നാൽ താങ്കൾ അവതരിപ്പിച്ച മറ്റ് എഴുതലിലും, കഥാപാത്രങ്ങൾക്ക് അവാർഡ് കിട്ടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷയുണ്ടായിരുന്നോ?

സുരേഷ്ഗോപി 'കമ്മീഷണറി'യെ 'മരത്ത്' ചുട്ടത് 'കാൾമീ'യ്ക്കായി 'ഗ്യാം' തുടങ്ങിയ കഥാപാത്രങ്ങൾക്കൊല്ലാം, എനിക്ക് പ്രതീക്ഷയുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, എല്ലാം മുകളിലുള്ളതൊന്നും കെട്ടി ലാണല്ലോ ഇരിക്കുന്നത്.

പ്രശാന്ത: ഞാൻ താങ്കളുടെ എല്ലാ പടങ്ങളും കാണാറുണ്ട്. അതുകൂടാതെ താങ്കളുടെ ഡയലോഗുകൾ മനോഹരമാണ്. എന്റെ കൂട്ടുകാരോടു പറഞ്ഞു 'സ്പെല്ലി' ചെയ്യാറുണ്ട്. ഈ സിനിമയിലെ കഥാപാത്രത്തെ കുറിച്ചൊന്നും വിശദീകരിക്കാമോ?

സുരേഷ്: വർഷത്തിലൊരിക്കൽ മോയമ്പ്

ഞായറുകയും ദിവസത്തിൽ അഞ്ചുനേരം നിസ്കരി
ക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ഭാരതീയ മുസൽമാനാ
യ മുഹമ്മദ് സർക്കാറിനെയാണ് ഞാൻ അവതരി
പ്പിക്കുന്നത്. ഇതു പോലെ കൂട്ടം.

രതീഷ്: നാകൾ പല ലോക്കേഷനിൽ കൂടി
യും പോയിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്താൽ 'സൈനിക
സ്കൂൾ' ലോക്കേഷനെ പറ്റി എന്താണ് അഭിപാ
യം?

സുരേഷ്: ശരിയാണ്, ഞാൻ പല ലോ
ക്കേഷനിലും ഷൂട്ടിംഗിൽ പോയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ,
ഇവിടുത്തെ അത്ര സഹകരണമെന്നോടൊപ്പം വെളി

യിൽ ഇല്ല. ഇവിടുത്തെ ഡിനിയുടെ മുഖം, കൂട്ടി
കൾ അനുസരിക്കും. അതുകൊണ്ട് ഓരോ ഷോ
ട്ടു കഴിഞ്ഞാലും, വിശ്രമിക്കാൻ സാധിക്കും. അതി
നാൽ 'ദിസ് ഇറസ് വൺ ഓഫ് ദെ ഹെവിറ്റ് ലോ
ക്കേഷൻ'.

അടുത്ത പോയന്റിനായി ഞാൻ ഒരുങ്ങിയ
പ്പോഴേക്കും, സിനിമാ സംവിധായകൻ ഷാജി
കൈലാസ് വന്നു വീളിച്ചു. കുറച്ചുനേരം, ഞങ്ങൾ
കുറേവേണ്ടി ചെലവഴിച്ച സുരേഷ് സാറിനോടു
നന്ദി പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ ഹൗസിലേക്കു
ചെന്നു.

നിങ്ങൾ ഉറുമ്പിറന്നപ്പോഴാണ് തടക്കുന്ന
തെങ്കിൽ എന്തിനേ വേണ്ട എല്ലാ ഉറുമ്പുകളും
വന്ന് വഴിച്ചു തടയും. നിങ്ങൾ ആനയെപ്പോ
ലെയാണ് തടക്കുന്നതെങ്കിലും മറ്റുള്ള
ആനകളും വഴിമാറിത്തരും.

വൈക്കം മുഹമ്മദ് ഷാജിർ

പൂർണ്ണത്തിൽ നിന്ന് പൂർണ്ണമെടുത്താലും

പൂർണ്ണം തന്നെ അവശേഷിക്കുന്നതു

-ബുഹാരണുകോപനീഷത്ത്

ഞാനും നാമും

ഞാനെന്ന ചിന്തയെ പാടില്ല കൂട്ടരേ,
ഞാനെന്നുറപ്പുവൻ ഞാനെ നശിച്ചുപോ-
നാമെന്ന സർഗ്ഗണം ഉൾക്കൊൾക നിങ്ങൾ
എന്നാലെന്നാളും വിജയം വരികയും-
ഞാനെന്ന ഭൂതത്തെ ആട്ടിയകറ്റു
നാമെന്ന ദൈവത്തെ മാടി വീളിക്കൂ
നാമെന്ന ഭാവന നീ സന്തോഷം
ഈശ്വര്യലകിരെയും ധന്യമാക്കൂ
നാമെന്ന വാക്കുതൻ ശക്തി ഗ്രഹിക്കൂ
ഭൂമിയെ ശക്തിയാൽ സമ്പൽസമൃദ്ധമാക്കൂ
ഇതുമതാനുരൂപം വെല്ലാമതങ്ങളും-

ആർ. രാമകൃഷ്ണ അയ്യർ
നാൾ നമ്പർ 2658, ക്ലാസ് 9 ബി, പട്ടണം ഹൗസ്

രക്ഷരപടർ

അരുൺകിരേഷർ കെ.കെ.
ക്ലാസ്: 12 ബി, അരമാകാ എസ്

ജീവിതത്തിൽ പലപ്പോഴും നാം പല അപകടങ്ങളിൽ നിന്നും കഷ്ടിച്ച് രക്ഷപ്പെടാറുണ്ട്. ഈ രക്ഷപ്പെടലുകൾ എല്ലാം തന്നെ വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും. ഇന്നും, രക്ഷപ്പെടലുകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് പുസ്തകങ്ങൾ വരും തുടർന്ന് ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്റെ കോഴിക്കോട്ടെടുത്ത കഴിഞ്ഞ യാത്രയിൽ തന്നെ ഇന്നും, ഒരു 'രക്ഷരപടർ' ഉണ്ടായി ആ സമയം, എന്തായാലും, മറ്റുള്ളവർക്ക് ഉണ്ടായതിൽ നിന്നും, തികച്ചും, വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു.

സുഗമവും, സുരക്ഷിതവും, സാമ്പത്തികലാഭവുമുള്ള തീവണ്ടി മാർഗ്ഗം, ഉള്ളപ്പോൾ എന്തിനാണ് ക്വെസ്റ്റിയോണറിയുമായി ബന്ധിച്ച് പോകുന്നത് എന്ന് വിചാരിച്ചാണ് ഞാൻ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിൽ പോയത്. പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ ആദ്യം കണ്ട സിരൻറു കസേരയിൽ ഇരുന്നു. സമയം ഉച്ചയ്ക്ക് പന്ത്രണ്ടുമണി. അരമണിക്കൂർതോളം ഞാൻ പന്ത്ര, വായിച്ചുനീക്കി പന്ത്രണ്ടരയാതപ്പോഴേക്കും, സ്റ്റേഷൻ സിനിമാക്കോട്ടകപോലെ തിങ്ങിനിറഞ്ഞു. എന്റെ കസേരയിൽ തന്നെ അമ്മുപോണ്ടായിരുന്നു. എന്റെ വലതുവശത്ത് ഒരു താടിക്കോതായിരുന്നു. അന്ന് താടിക്കോതോട് എനിക്കു വലിയ ബഹുമാനമായിരുന്നു. വിജ്ഞാനത്തിന്റെയും, പക്ഷായമുടയ്ക്കും, പ്രതീകമാണ് താടി എന്നതായിരുന്നു. എന്റെ വിശ്വാസം, ഇതോക്കെ മനസ്സിൽ വെച്ചുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ 'അദ്ദേഹ'ത്തോട് സംസാരിക്കാൻ തുനിഞ്ഞത്. കുറച്ചുതോ

തോ കൃശലത്തിനുശേഷം, അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. "മോതിവിടെത്തന്നെ കാണുമല്ലോ? ഈ ബാഗ്ഗേജ് നോക്കിക്കൊണ്ടേണി ഞാനിപ്പം വരാം."

സംസാരിക്കുവാനുള്ള കൂട്ട് വിട്ടുപോയതിനെക്കുറിച്ച് വിചിരിച്ച് ഞാൻ ചുറ്റും നോക്കി. അപ്പോഴാണ് ചുവന്ന രേഷിക്കാക്കണ്ടിയെ ബോർഡ് എന്റെ കണ്ണിൽ പെട്ടത്. "അപരിചിതരേ സുക്ഷിതുക" എന്തിനായിരിക്കും, അങ്ങനെയെഴുതിയത്? ഓ, ബോംബസ്ഫോടനം, നടന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കും. അങ്ങനെയൊന്നിൽ എനിക്കു ബാഗ്ഗേജ് തന്നിട്ടുപോയ ആൾ അപരിചിതനല്ലേ? അതേ, അദ്ദേഹം അപരിചിതൻ തന്നെ, പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പാകെ നിഷ്കളങ്കതയും, ആ ചിരിയുമൊക്കെ കാണുമ്പോൾ അതിൽ ഒരു തീവ്രവാദിയുടെ നിഴൽ ദർശിക്കാനാകുന്നില്ലല്ലോ? ഈ സമയം, ഓജീവ്ഗാന്ധി വയക്കേസിലെ പ്രതികളായ ശുഭമുടയയും, തന്മുഖന്റെയും, നിഷ്കളങ്കമായ മുഖങ്ങൾ എന്നെ വലംവെച്ചു. എങ്കിൽ ഇയാൾക്കും, എന്തു കൊണ്ട് ഒരു തീവ്രവാദി ആയിക്കൂടാ, എന്നായി ചിന്ത. എപ്പോഴും, അല്ല അയാളുടെ ബാഗ്ഗേജ് കണ്ടോ? ഒരു ബോംബ് ഉൾക്കൊള്ളുന്നില്ലേ ശേഷിയോന്നു മതിനല്ല. ഒരു പഴഞ്ചൻ തുന്നലുകൾ വിട്ടു ബാഗ്ഗേജ് പക്ഷേ പുതുപുതുതൻ ബാഗ്ഗേജ് ആക്കിക്കൊടുത്തോ. ബോംബ് പൊട്ടിച്ചുകൊടുത്തോ? അപ്പോൾ ഇതിനും, ഒരു ബോംബ് ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിയും. എന്തൊക്കെയായാലും, ഞാൻ ഭയന്നോടുന്നില്ല. ഇവിടെത്തന്നെ ഇരിക്കാം. ഇങ്ങനെ എന്റെ ചിന്തകൾ

അനന്തതയിലേക്ക് തിങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് എന്റെ എന്തിന്റെ ഇരുന്നവരുടെ സംസാരം, കാതിൽ എത്തിയത്. ദേശസ്നേഹികളായ അവരുടെ സംസാരം, ആദ്യമൊക്കെ എനിക്ക് മറുപടി.

ഞാനാൻ ചോദിച്ചു. "എന്താ ഇത്യാഹോരോ മൃത്യുഞ്ജയ എന്തും, നല്ല കാര്യമെന്താണ്?"
അയാൻ. "അതോ? കുറേ മുന്നിലാർ!"
"ഒന്നു പോടാ മുന്നിലാർ? നല്ലവരോ? നല്ല കാര്യം?"
"അതൊന്നുമല്ല, വേറെയുണ്ട് ഒരു വളരെ നല്ല കാര്യം, ഒരു ബോംബ് പൊട്ടിയത് മരിക്കാൻ തീവ്രവാദി ആൾക്കാരാണ്."

ആ അവസാനവാക്യം, എന്റെ ചെവിയിലൂടെ തുളച്ചുകയറി ദൈവത്തിൽ തളംകെട്ടി തിന്നു. ഈയിരിക്കുന്ന ബാഗ്ഗേജ് ബോംബാണെങ്കിൽ എത്ര പേരാണ് മരിക്കുന്നത്? അവരുടെയെല്ലാം, മരണത്തിന്മുന്നെപ്പോയി ഞാനായിരിക്കും. എല്ലാത്തിനുമുമ്പായി എന്റെ ജീവൻ, എന്റെ ജീവനെ ആശ്രയിക്കുന്ന മറ്റുള്ളവർ, എന്റെ അപമാനമാർ, ആശ്രഹങ്ങൾ, കഷ്ടതകൾ, എല്ലാറ്റിനെയും, ഒരു നിമിഷത്തിൽ തകർത്തേറിയാൽ ഇതിനു കഴിയും. ഇങ്ങനെ എന്റെ ചിന്തകൾ വീണ്ടും, വേറൊരു ദിശയിലൂടെ അനന്തതയിലേക്കു പാഞ്ഞു. നാലുമുറുപ്തും, വളഞ്ഞ ഭയത്തിന്റെ നീരാളിക്കൊക്കൾ എന്നെ വേദനിപ്പിക്കുകയാണ് എന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. ഈ വേദനയിൽ നിന്നും, എന്നെ വിമുക്തമാക്കിയത് ഒരു അറിയിപ്പാണ്. "പാശ്ചാത്യം, എക്സ്പ്രസ് ഇപ്പോൾ ഒന്നാം, നമ്പർ പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ വന്നു ചേരുന്നതാണ്."

എന്റെ ഉറപ്പും, ശരിയാണെങ്കിൽ ആ താടി കോരൻ ഉന്നം വെച്ചിരിക്കുന്നത് ഈടേയ്ക്കെ ആയിരിക്കും. എങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട് എനിക്ക് രക്ഷപ്പെടുകയോ? എന്റെ ജീവിതത്തെ രക്ഷിക്കേണ്ടത് എന്റെ കടമയല്ലേ? ഇത്രയുംമാത്രം എന്റെ ചുറ്റുമുണ്ടായിരുന്ന നീരാളിക്കൊക്കൾ എന്റെ കഴുത്തിനുതന്നെ പിടികൂടി. ഞാൻ എന്റെ അടുത്തിരുന്ന ആളോടു പറഞ്ഞു. "ഈ ബാഗ് എന്റെ കൈയിൽ ഒരു താടിക്കോരൻ തന്നിട്ടുപോയതാണ്. അയാൾ ഇപ്പോൾ വരും. ഞാൻ പോകുകയാണ്."

ഇത്രയും പറഞ്ഞ് ഞാൻ റെയിൽവേ

സ്റ്റേഷന്റെ വെളിച്ചത്തിലേക്ക് ഓടി. ബാഗ് സ്റ്റേഷൻ ഡിമാൻ കോഴിക്കോട്ടേക്ക് യാത്രയായി യാത്രയിലൂടെയില്ല. ഞാൻ നല്ലതിനായി പ്രാർത്ഥിക്കുകയായിരുന്നു. തുടർന്നുള്ള റെയിൽവേ, പ്രാർത്ഥനയിൽ മുഴുകി അവസാനം, ഉറങ്ങി. പിറ്റേന്ന് റെയിലെ പുറത്തോട്ടിറങ്ങിയത് പന്ത്രത്തിൽ ചവിട്ടിക്കൊണ്ടാണ്. കാലു മാറ്റി നോക്കിയപ്പോൾ ഞാൻ മെട്ടി. "തൃശ്ശൂരിൽ ബോംബുസ്ഫോടനം." മുഴുവൻ വായിച്ചുതീർച്ചയുണ്ടെന്നു പന്ത്ര, വലിപ്പമില്ലാത്ത ഞാൻ ആദ്യം കണ്ട ഓട്ടോയിൽ കയറി പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലേക്ക് പാഞ്ഞു. എന്റെ മൂന്നി കണ്ട് ഓട്ടോക്കാർ ആൾക്കാരെപ്പോലെയും, ആ സമയം, എനിക്ക് ആ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിൽ അടുത്തിരുന്ന ആളോട് സംസാരിച്ചു. താടിക്കോരനോട് കടുത്ത ദേഷ്യവും, തോന്നി, പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ പടിയിലേക്കിറങ്ങിയ ഉടനെ ഒരു ഇരുപതു രൂപ നോട്ടുവുണ്ട് ഓട്ടോക്കാർക്കു കൊടുത്തിട്ട് ബാക്കിപാലും, വാങ്ങിക്കൊടുത്തു ഞാൻ ഇൻസ്പെക്ടറുടെ റൂമിൽ ഓടിക്കയറി. "സാർ ഇന്നലെ തൃശ്ശൂർ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിൽ ഉണ്ടായ ബോംബു സ്ഫോടനത്തിൽ ബോംബുവെച്ചയാളെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് അറിയാം."

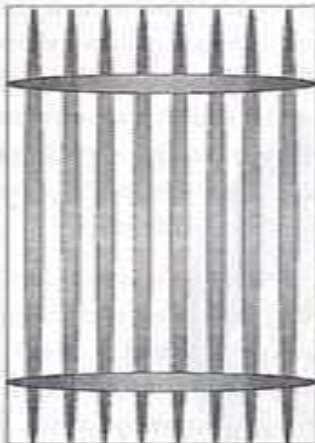
ഇൻസ്പെക്ടർ. "റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിലോ?"
"അതേ, തൃശ്ശൂരിൽ ഇന്നലെത്തന്നെ ബോംബി..."

"ഓ, അതോ? അത് റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിലല്ല, തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ ഏതോ ഒരു മുലയിലോ"

ഇത്രയും പറഞ്ഞ് ഇൻസ്പെക്ടർ ഇരുന്ന ഇരിപ്പിൻ ചീരിക്കാൻ തുടങ്ങി. കൂടെ നിന്നിരുന്ന കോൺസ്റ്റബിൾമാരും, ഇൻസ്പെക്ടറെ അന്വേഷിച്ചു. അവരുടെ ചിരി എന്റെ മുഖത്ത് താത്സര്യത്തോടെ, പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ നിന്നിറങ്ങി ഞാൻ ഇടവലം നോക്കാതെ തന്നെ, തനിക്കു പുറത്തു ഓട്ടോ കാർക്ക് സന്ദർശിച്ചു. പിന്നീട് ചിരിക്കാൻ തോന്നുമ്പോഴൊക്കെ ഞാൻ ഈ സംഭവം ഓർക്കാറുണ്ട്. അതിനുശേഷം ആ താടിക്കോരനെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. കണ്ടാൽ എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തെ ഈ കഥ കേൾപ്പിച്ച് ഒന്നു ചിരിപ്പിക്കണം. ആ ചിരി കാണാൻ ഞാൻ കാത്തിരിക്കുന്നു.

('രക്ഷരപടർ' എന്ന ശീർഷകം, 'അല്ലി' എന്ന് തിരുത്തിവായിക്കാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു)

രണ്ടുമിയിൽ ഞാൻ ഏകനാണ്

ആർ.എസ്. പണിക്കർ
ഇലക്ട്രീഷ്യൻ

(മനുഷ്യനിൽ അന്തഃപുണ്യങ്ങൾ ശക്തി പ്രാപിച്ച കാലഘട്ടം. മുതൽ ഇറങ്ങാട്ടു പാടിപ്പോയിട്ടുണ്ട് കാനാൽ കഴിയുന്ന ഒരു കാര്യം. മനുഷ്യന്റെ വ്യക്തി നന്മയെക്കുറിച്ചു മനോഹരമായിട്ടുള്ള മതങ്ങളും മനുഷ്യപുരോഗതിക്കു വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ശാസ്ത്രവും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷമാണ്. ഒരു സാധാരണ ചിന്തകനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അയാൾക്ക് പലപ്പോഴും മതങ്ങളോടും ചിലപ്പോഴൊക്കെ ശാസ്ത്രവുമായും ഏറ്റുമുട്ടേണ്ടിവരുന്നു. എന്താൽ ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിലെല്ലാം തന്നെ ചിന്തിക്കുന്ന ഒരാൾ് ഒറ്റപ്പെട്ടുപോകുന്നുവെന്നതാണ് സത്യം. അതുകൊണ്ടാണ് "രണ്ടുമിയിൽ ഞാൻ ഏകനാകുന്നത്.")

പ്രിയങ്ങളേ!

ഇത് ഒരു അഭിസംബോധനയല്ല,
വേറു ചീത്തയുമായ ഒരു മരണിന്റെ മുളയ്ക്കാത്ത
വിത്തുകൾക്ക് പകർപ്പവകാശം തേടേണ്ടല്ല
പിന്നെയോ?

കാലഹരണപ്പെട്ട വിശ്വാസങ്ങളുടെ ബലിപീഠത്തിൽ
കുരുതി കഴിക്കാൻ പോകുന്ന ഒരു വയോവൃദ്ധന്റെ
മരണവിളിയല്ല
പിന്നെന്താണ്?

ജനകശാസ്ത്രത്തിന്റെ അന്തരാൽമാവിൽ നിന്നും
ചിട്ടയെടുത്ത വിഷപ്പട്ടികയുടെ കളിമുളളുകൾ നിങ്ങളുടെ
ഹൃദയത്തിൽ തറഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്ന് വിളിച്ചുപറയൽ
മാത്രമാണ്.

"നീ ആരാണ്?"
ഞാനോ?..... "ഒരു നിരർത്ഥൻ"!
പാപമോചനത്തിനു കാത്തിരിക്കുന്ന
വീഞ്ഞു കുപ്പികൾക്ക് കാവലിരിക്കുന്നവൻ!
കഷ്ടം... നിനക്കെന്താണിവിടെകാര്യം?"
എന്തിക്കോ?
വീണ്ടുമുന്ന മൺപാത്രങ്ങളുടെ മുകളിലിരുന്ന്

അപ്പുക്കുപ്പണങ്ങൾക്ക് കണക്കു പറയുന്നവർ
വിഡ്ഢികളേ,
നിന്റെ പൈതൃകങ്ങളുടെ ബീജശൃംഖലകളെ
തെരഞ്ഞെടുത്ത് മെച്ചമായതിനെയാക്കെയും
കൊന്നു കഴിയുമ്പോൾ ആർക്കുവേണ്ടിയാണ്
ഞാൻ ഭാഗാന പാടേണ്ടത്?
*മേവായി കള്ളന്മാരെയാക്കെയും തുറന്നുവിടുക!
കുരിശുമാണത്തിന് കാത്തിരിക്കുന്നവൻ
പുനർജന്മമില്ലെന്നു വിളിച്ചുപറയുക
"പിന്നെയെന്താണോരു പോവഴി"
"പ്രിയസുഹൃത്തുക്കളേ,
നിങ്ങളിൽ അവശേഷിക്കുന്ന രക്തത്തിനുകൂടി
കണക്കു പറയുന്നതിനു മുമ്പ്—
നമ്മൾക്കിവിടെ, വിടാം—
"എങ്ങോട്ടെന്നല്ലേ?
അവരിലേക്ക്,
അവരുടെ വൈകൃതങ്ങളുടെ ജീവസോതസ്സുകളിലേക്ക്
നമ്മൾക്കിറങ്ങിച്ചല്ലാം—
"എന്താ കഴിയുന്നില്ലേനോ?
എങ്കിൽ വരൂ... നമ്മൾക്കൊരുമിച്ചു നിൽക്കാം.
നമ്മുടെ സാംസ്കാരിക നവോത്ഥാനത്തിനു ശപഥമാം.
മൃഗക്കോളത് നമ്മളാണ്.
ഈ മണ്ണിൽ ജനിച്ചവളർന്ന നമ്മൾ
"എന്താ... മനസ്സിലാകുന്നില്ലേ?"
അതാ ഗായകസംഘം എത്തിക്കഴിഞ്ഞു.
ഹല്ലേലുത്സം... ഹല്ലേലുത്സം...
ഒരു തിരുമാനമെടുക്കുന്നതിനു മുമ്പേ
ജനക്കൂട്ടം അവരോടൊന്നിച്ചു പോയിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.
അവർക്ക് വേണ്ടത് ദൈവരാജ്യമായിരുന്നു.
അതാകട്ടെ കടുത്ത അന്ധകാരത്തിലും.
പ്രത്യംശയ്ക്ക് ഒരു മിന്നാമിനുഞ്ഞ് മാത്രമാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്.
വെളിച്ചത്തിൽ നിന്നതുകൊണ്ട് എനിക്ക്
മറ്റൊന്നും കാണുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല
ഇവിടെയാണല്ലോ മരണിന്റെ ആസ്തിത്വം.
വിശ്വാസത്തിൽ മാത്രം അധിഷ്ഠിതമാകുന്നത്.

* (മനസ്സു ദേശീയതയ്ക്കു വേണ്ടി പോരാടിയ മതാഭിമാനിയും കൂട്ടരെയും കള്ളന്മാരായി ചിത്രീകരിച്ചു റോമൻ ഭരണാധികാരികൾ ജനലിൾപ്പെടുത്തുന്നു)

വിട പറയും നേരം

അമ്പി പദ്മിനി
12 ബി, അശോകാ നഗർ,
17 വനസ്ത്രി, റോഡ് നമ്പർ 2966

പഴയ പടി ഇന്ത്യ, എഴുന്നേൽക്കാൻ ഏഴു മണി യായി ഇന്നത്തെ കലപ്പില ശബ്ദകോലാഹലങ്ങളോടനുഭവിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്താണ് ഞാൻ ആദ്യം ഓർത്തത്. എങ്ങും തളം കെട്ടി നിൽക്കുന്ന മുകൾ ശ്ലാഘനാത്തരീകൾ, പോലെ എല്ലാവരും എഴുന്നേറ്റിരിക്കുന്നു, കണ്ണുകളിലെല്ലാം ഒരു വിഷാദമാണ്. ഈ ഭാവം ഒരുപാട് ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നുവെന്നതിനു തോന്നി. എന്തെ ഇങ്ങനെ? ഓ, ഇന്നവസാന പരീക്ഷയാണല്ലോ. നാളെ ഈ താവഴിയിൽ നിന്നും പൊട്ടിക്കരയുന്ന മനസ്സുമായി എല്ലാവരും പടിയിറങ്ങും. സാമ്പ, കൂട്ടുകൾ തേടി പാമ്പുപോങ്ങും. ഇതി എന്താണൊരു കൂട്ടിക്കാഴ്ച! ഒരു പുനർസംഗമം. വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കായി ഹൃദയം പുതിയ മേലോട്ടുകൾ തേടുകയാണ്. മനസ്സു കൂടി ഈ ജീവിതമോനാസാധിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ മനസ്സു കേഴുകയാണ്. മനസ്സും യാഥാർത്ഥ്യമാവുകയില്ല എന്നറിഞ്ഞുകൊണ്ട് വ്യഥാ ഒരു ശ്ലാഘ.

പതിനൊന്നാം വയസ്സിൽ പുതിയ അന്യ വേഷം പ്രതീക്ഷിച്ച് ഈ താവഴിലേത്തിയ നിഷ്കളങ്കനായ ആ കുട്ടി ഇന്നൊരുപാട് മാറിയി

രിക്കുന്നു. ആ മുഖം കണ്ടുമുനിൽ വന്നു നിൽക്കുന്നതുപോലെ ഇന്നലെ കണ്ടുമാന മുഖമല്ലെ ഇത്. ഏഴുവർഷം എത്ര പെട്ടെന്നു കടന്നുപോയിരിക്കുന്നു. ഇനി ഈ താവഴിയിൽ എത്ര നാൾ പറക്കുമ്പോൾ കൂടുതലുള്ള സന്ധി. ചിറകിൽ കിഴിലൊതുക്കി ഒടുവിൽ പ്രായമാകുമ്പോൾ സമുഹത്തിന്റെ, ജീവിത യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുടെ, മാനുഷ മുഖങ്ങളുടെ ലോകത്തേക്ക് അവനെ കടത്തിവിടുന്ന അമ്മക്കിട്ടി. ഏതു പ്രതിസന്ധിയിലും തളരാതെ പിടിച്ചു നിൽക്കാനുള്ള കരുത്ത് പ്രദാനം ചെയ്ത് സിംഹക്കുട്ടികളാക്കി അവരെ ഉയർത്തുന്ന മാതൃത്വം. ഈ മനസ്സുനിയമ ആ അമ്മയോടുള്ള സ്നേഹമാണ്. ആ സ്നേഹത്തിന്റെ രൂപീകരണം ചുവർപ്പം അനുഭവിച്ചു വളർന്ന ഈ മനസ്സ് ഇന്ന് വിഷയകമാണ്. ഒരൊറ്റ കുഴപ്പം കിഴിൽ ഉപ്പു തൊട്ട് കർപ്പം. വരെ പകിട്ട്, അന്യോന്യം, സ്നേഹിച്ചു, സുഖമാണ്, ദുഃഖവും, വിജയവും, പരാജയവും, ഒന്നിച്ച് താങ്ങി കൂട്ടായ്മയുടെ പശ്ചാത്തരവുന്ന ഈ ജീവിതം. ഏഴുവർഷം കടന്നുപോയതൊരു മനോഹരമായ ഇല്ലം. ഇപ്പോൾ ബന്ധങ്ങൾ ബന്ധനങ്ങളാവുന്നു. വിരഹം എന്നത് ഹൃദയം കേടാക്കുന്ന മരണവേദനകുന്നു. ഓരോ ബാല്യകൾ പടിയിറങ്ങുമ്പോഴും അവരുടെ കണ്ണുകളിൽ നിന്നും, യാഥാർത്ഥ്യമായി ഒഴുകുന്ന കണ്ണിയിന്റെ പൊരുൾ മനസ്സിലാക്കാൻ അവനേഴു വർഷം കാത്തിരിക്കേണ്ടിവന്നു. ഒടുവിൽ ഇന്നത് സന്ധി കണ്ണുകളിലൂടെ ഒഴുകുമ്പോൾ ഹൃദയം തുറന്നു പതറുന്നു.

ഈ മഹദ്വിദ്യാലയത്തിന്റെ കുന്നിൽ ചെറുവൃക്ഷങ്ങളിൽ, പ്രകൃതിയുടെ സൗന്ദര്യവും, വായുമാറ്റങ്ങളും, ദർശിച്ച്, നിർമ്മാതാവേ വീശുന്ന, കശ്യാമാണയുടെ മണമുള്ള കാറ്റും, അതിന്റെ നിർമ്മലത നുകരണങ്ങൾ ശൃംഗാരം, മനസ്സിൽ പിടിച്ചുലക്കും. കടിഞ്ഞാണുകൾ തകർത്തൊരിച്ച് മനസ്സ് തന്റെ സഞ്ചാരം തുടങ്ങും. പച്ചിലച്ചാർത്തുകളിൽ മുട്ടിയുരുത്തി വെയിൽത്തുമ്പിടോട് കലഹിച്ചു, ഡോണിക്കുളത്തിന്റെ തനതു തണുപ്പിലേക്കുളിയിട്ടിയിറങ്ങിയാൽ, മനസ്സിലെ ചന്ദനം, മാതൃപുല്ലിയിൽക്കൊന്നി അപ്പം, തിന്നും, അക്കേഷ്യാ കാട്ടുകളിൽ ഇലകൾ കൊണ്ടുടുപ്പിച്ച മണ്ണിൽ സന്ധി.

മനസ്സുണ്ടാക്കിയ കഥകൾ നാടകങ്ങളാക്കി കളിച്ചു. കൊഴിഞ്ഞുപോയ കാലങ്ങൾ ഇനി ഓർമ്മകളായി ഉയിർത്തെഴുന്നേൽക്കും. ഏഴു വർഷത്തിനിടയിൽ അതുവേണ്ടി തീർത്ത സുഖദുഃഖങ്ങളെല്ലാം. ഇനി ഓർമ്മകൾ മാത്രം.

ഇനി എന്തും, ഓണത്തിനെത്തുന്ന മാവേലി മെയ്യാലേ വർഷത്തിലൊരു ദിവസം, തന്നെ താനാക്കിയ ആ അമ്മയെ കാണാൻ, താൻ ഓടിക്കളിച്ച മണ്ണിലേക്ക്, ഈ വീട്ടിലേക്കൊരു യാത്ര. ഇവിടെത്തന്നെ അധ്യാപക-വിദ്യാർത്ഥി ബന്ധം, സുഖദുഃഖം, ആഴമേറിയതുമാണ്. ഓരോ അധ്യാപകനും, ഒരു വിദ്യാർത്ഥി ഒരു സുഹൃത്താണ്, ഒരു മകനാണ്. സ്നേഹിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും. മുഖം തന്നെ വീട്ടുപോകുന്ന മക്കളെ, പിൻതുണ അധ്യാപകന്റെ വേഷം, ഇറ്റിറ്റുവീഴുന്ന കണ്ണുതീരിലും, മുഖത്ത് നിഴലിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളിലും. മെടുത്തുനില്ക്കും. ആ മഹാ മനസ്കരത്ത് മുനിൽ ബന്ധം മനോഹരം. മുട്ടി മടക്കുന്നു; അനുഭവങ്ങൾ അവർക്കു വഴി തെളിക്കുമ്പോൾ ബന്ധങ്ങളെ അവരോടിക്കൊരു, മറക്കുന്നില്ല.

വീണ്ടുമൊരു കൊച്ചു കുട്ടിയായി ഈ സന്തോഷങ്ങളും, അനുഭവങ്ങളും, ഈ ജീവിതം, തന്നെ മനസ്സുകൂടി ആസ്വദിക്കാൻ മനസ്സു വെമ്പുന്നു. ഇന്ന് ഏകാന്തമായ ഈ വരാനകളിലൂടെ, ഓരോ തൃണമൊന്നും, വീട പറഞ്ഞ്, പുതിയ ഒരു ജീവിതത്തെ ഉറപ്പാക്കാൻ, മനസ്സിൽ തികട്ടി വരുന്ന മധുരമായ ഓർമ്മകളും, അമ്പിറക്കി ഒരു ദിനം, മുഴുവൻ പ്രകാശവും, ചുട്ടും, തന് വിട പറയുന്ന സുഖമേറ്റപ്പോലെ, ഇന്നി കുന്നിൽചെറുവീൽ നിന്ന് ചുക്വാരമേറിയ ഉറപ്പാക്കാൻ ബന്ധം വിട പറയുന്നു. മനോഹരമായ മോപ്പുകളേയും, വയലേലകളേയും, തഴുകി പാകിമാണയുടെ മണവുമായി ഓടിയെത്തുന്ന കാറ്റ് ബന്ധങ്ങളോടൊപ്പമുണ്ട്. ഈ മുട്ടിയുടെ ഏത് കോണിലൊരാളും ബന്ധങ്ങളുടെ ആത്മാവ് ഈ വിദ്യാലയത്തിന്റെ ഓരോ തൃണിലും, തുരുമ്പിലുമുണ്ടാവും. ചുക്വാരമേറിയ ഉമ്മവച്ച് സൂര്യൻ വിട പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. മറ്റൊരു ബാല്യകൂടി കടന്നുപോകുന്നു. ഇനി ബാല്യകളിൽ കൂടെ മധുരസ്മരണകളും, നഷ്ടസംഭവങ്ങളും, കണ്ണുനീരും, മെടുവീർപ്പുകളും, മാത്രം.

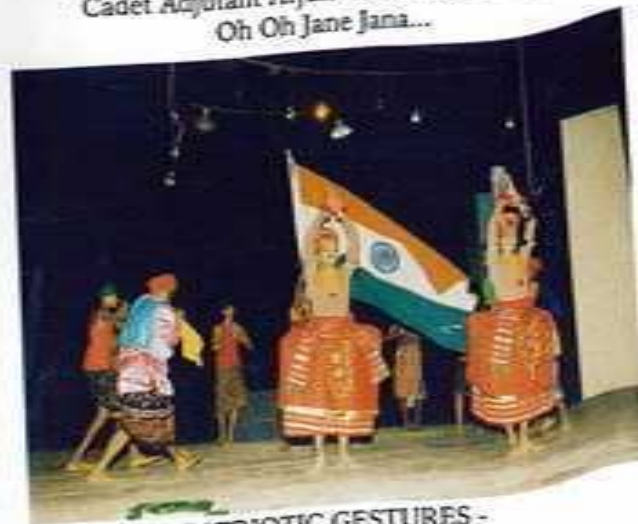
ASHOKA HOUSE - COCK HOUSE
(Seniors)

MELODIOUS AND MELLIFLUOUS...
Cadet Adjutant Arjun Menon rendering -
Oh Oh Jane Jana...

HIS MAJESTY'S PROCLAMATION
surprises everyone...
A scene from Malayalam drama

PATRIOTIC GESTURES -
promoting National Integration

QUIZZED BY THE SCHOLARS
Inter House Quiz Competition

FLORAL HARMONY
Onam Celebration

SMILES.. SWEETER THAN THE SWEET..
X'mas Day Celebration

WELL GUARDED...
Pugilists in action

'A GOLDEN LEAP'
Annual Athletic Meet

STUNNED BY THE SMASH...
Volley ball final

CRANES ON THE FIELD??
PT Display

ALL EYES SET ON THE BALL AND RING...
Basket ball final

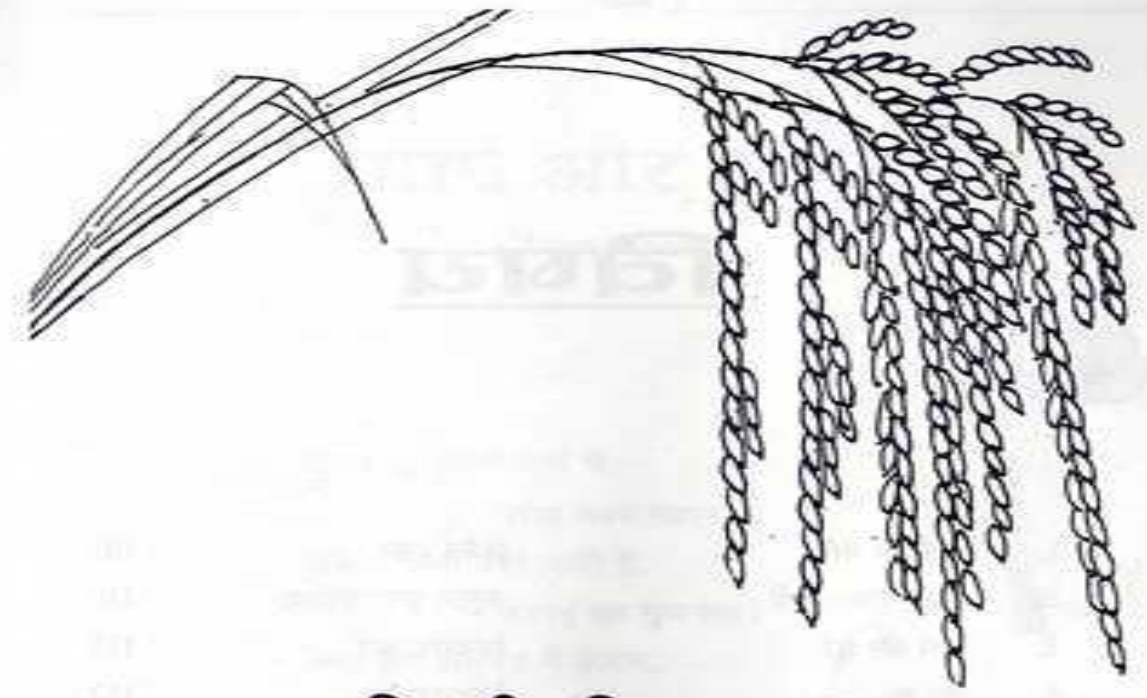
WALL OR DITCH - NO MORE A BARRIER
Obstacle Race Competition

PRASAD HOUSE - COCK HOUSE
(Juniors)

CLASS XII - 1998-99
THE OUTGOING STUDENTS

हिन्दी विभाग

विषय

1.	मार्ग और लक्ष्य	- विजेन्द्र कुमार	109
2.	संपर्क भाषा - हिन्दी	- अनुराग कुमार बगड़िया	110
3.	सत्य और झूठ	- हेमन्दराज. आर	112
4.	बार बार	- हेमन्दराज. आर	112
5.	एक लड़की की शादी	- विवेक कुमार पाण्डे	113
6.	गलती पर सजा	- आनन्द आर. नायर	116
7.	अधूरा सपना	- नीरज कुमार पाण्डे	117
8.	धन का महत्व	- डानिये जॉ. पि	118
9.	लासवी अठण	- रजनीश. एस	119
10.	दीवाली का उपहार	- संजय कुमार चौरसिया	120
11.	मीठे बोले	- एस. सजीव	120
12.	अपहरण	- शाह नवाज खान	121
13.	अगर मैं प्रधानमंत्री होता	- अठण बाबु	122
14.	झीम रंगल	- माणि कुठविला	123
15.	शहजादी	- रतीष एन. एम.	124
16.	राष्ट्रपति के साथ मुलाकात	- अनीष माथ्यू	125
17.	आगे बढ़ो	- जि. मुरली कृष्णा	126
18.	भूख	- रोहित पिल्लै	127

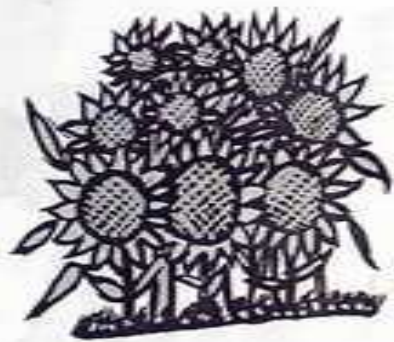
मार्ग और लक्ष्य

Vijendra Kumar

XL C

तुमने तो संघर्ष मार्ग से,
पाया लक्ष्य महान ।
दुनिया कभी नहीं गाती है,
कायर का गुणगान ।
बिना तपे आगिन में कंचन,
कुन्दन न बन पाया ।
बिना जागरण मानुष भी,
ज्ञानी न बन पाय ।।
सरिता के तो तीव्र वेग में,
खण्डित हो जाते चट्टान ।
तुमने तो संघर्ष मार्ग से,
पाया है लक्ष्य महान ।।
लहरों को जो चीर चलेगा;
वही किनारा पाता है ।
धुंध स्वयं ही छटती है,
और धवल उजाला आता है ।
सहन तिमिर कारा में तुमने,
किया ज्योति का गान ।
तुमने तो संघर्ष मार्ग से,
पाया है लक्ष्य महान ।।

संपर्क भाषा - हिन्दी

Anurag Kumar Bagadiya XI

बड़े-बड़े विद्वानों ने भाषा की परिभाषा इस प्रकार दी है - भाषा एक ऐसा साधन है जो किसी भी जन्तु के विचार किसी दूसरे जन्तु तक बिना किसी कठिनाई के पहुँचा सके। इसमें पहला व्यक्ति क्या कहता है, वह दूसरे व्यक्ति की समझ में आ जाना चाहिये, नहीं तो भाषा का लक्ष्य अधूरा ही रह जाता है।

ऐसे में यदि हम विचार करें तो हम इस नतीजे पर पहुँचेंगे कि हमारे देश भारत के सबसे अधिक भू-भाग में बोली और समझी जाने वाली भाषा - हिन्दी सिर्फ उचित ही नहीं, बल्कि राष्ट्रभाषा बनने की अधिकारिणी भी है। सबसे पहले हम उन पहलुओं का निरीक्षण कर लें कि यह भाषा संपर्क के लिए इतना उचित क्यों है।

इसका अत्यंत सरल होना:

यह एक ऐसी भाषा है जो कि भारत की किसी भी भाषा की तुलना में बहुत ही सरल तरीके से बोली और समझी जा सकती है। इसका उच्चारण ज्यादा कठिन नहीं और साथ ही इसे सीखने में ज्यादा समय नहीं लगता।

इसका सबसे अधिक भू-भाग में वाचन:

यह मैं पहले ही कह चुका हूँ कि यह हमारे देश के सबसे अधिक भू-भाग में बोली जाती है। उत्तर भारत में तो लगभग इसी का लगभग राज हो। पूरब और पश्चिम में भी यह पीछे नहीं है। रही दक्षिण भारत की बात, इसका प्रचार यहाँ पूरे जोर-शोर से हो

रहा है। अहिन्दी भाषी राज्यों में भी इसका विस्तार होता ही जा रहा है, ठीक हमारे देश की बढ़ती जनसंख्या की तरह।

इसका राष्ट्रभाषा की तरह प्रयोग:

यह भाषा, हिन्दी, एक ऐसी भाषा है जो कि अपने में ही अनुपम है। यह भारत की अन्य भाषाओं जैसे कि - मलयालम, तेलुगु, तमिल, कन्नड, डोगेरी, हरियाणवी आदि की तरह किसी राज्य में ही सीमित नहीं है, बल्कि सभी स्थानों पर इसका प्रयोग होता है। आजकल भारत के अधिकतर दफ्तरों में हिन्दी का ही प्रयोग होता है और जहाँ नहीं होता है, उसे बदलने की चेष्टा की जा रही है। जैसा कि मैं यह पहले कह चुका ही किन्तु फिर दोहरा रहा हूँ क्योंकि यह शब्द किसी आम व्यक्ति के द्वारा नहीं, बल्कि भारत के ही एक बहादुर शूरवीर सपूत ने कहा था -

"भारत के सबसे अधिक भू-भाग में बोली जानेवाली भाषा, हिन्दी, ही राष्ट्रभाषा बनने की अधिकारिणी है"।

- सुभाष चन्द्र बोस

हमारी सेनाओं में इसका प्रयोग:

यह बात जानकर हम किसी भी संकोच में नहीं रह सकते कि संपर्क भाषा के रूप में हिन्दी सबसे उचित है या नहीं। यह एक अकाट्य सत्य है कि हमारी जल, धल तथा वायु सेनाओं में हिन्दी का ही संपर्क भाषा के रूप में प्रयोग किया जाता है। चाहे किसी भी सेना का ज़बान, चाहे भारत के किसी भी भाग का क्यों न हो - जम्मू - काश्मीर, राजस्थान, गुजरात, असम, नागलैंड, महाराष्ट्र, केरल या क, ख, ग. तो सदैव हिन्दी में ही बातें करना चाहता है। यहाँ तक कि अपनी मातृभाषा में बातें करते वक्त भी उसकी ज़बान से दो-चार हिन्दी के शब्द ज़रूर निकलते हैं। यह बात विचारने योग्य है कि ऐसा व्यक्ति जिसने अपने जीवन में कभी भी हिन्दी पढ़ी-लिखी न हो, वह दो-

काई महीनों के अन्दर ही उसे आसानी से लिखना नहीं तो बोलना ज़रूर सीख जाता है। यदि यह भाषा संपर्क के लिये इतना उचित व सरल न होती तो सेनाओं में इसके इस्तेमाल का स्थान किसी भी अन्य भाषाओं को मिल सकता था। यह इसलिए क्योंकि सेनाएँ किसी गाँव या नगर में केन्द्रित नहीं रहती हैं बल्कि एक विशाल बरगद की जड़ों के समान पूरे देश में फैली रहती है।

हिन्दी पर आम जनता के विचार:

मैं यह मानता हूँ कि आम जनता भी इसे (हिन्दी भाषा को) संपर्क के लिये सर्वोचित मानती है। आप लोग इस बात से अनभिज्ञ नहीं होंगे कि कुछ वर्षों पहले दक्षिण भारत के कुछ राज्यों में हिन्दी का विरोध किया जाता था। यह मेरी आँखों देखी बात है कि उस वक्त यदि प्रचार करने के लिये उपयोग किये जानेवाले बोर्डों पर हिन्दी में लिखा होता था तो लोग उसपर कालिख लगा देते थे। रेलवे स्टेशनों पर या तो उनकी मातृभाषा में या अंग्रेज़ी में ही नाम पढ़ने को मिलते थे। किन्तु आज ऐसा नहीं है। आज जी-जान से लोग इसे नागरिकों के हृदय में पहुँचा चुके हैं तथा आज यहाँ भी हिन्दी का सर्वोचित मान-सम्मान होता है। न जाने कितने 'हिन्दी सप्ताह' तथा हिन्दी कार्यक्रम आयोजित किये जाते हैं।

अंत में मैं यहीं कहना चाहूँगा कि हिन्दी ही संपर्क की सबसे उचित भाषा थी, है और रहेगी तथा मेरा यह अटूट विश्वास है कि यदि हम इस भाषा जानते हैं तो हमें इस पूरे देश में कहीं भी रहने, घूमने तथा पर्यटन करने में किसी भी प्रकार की दिक्कत नहीं होगी। यह हर जगह हमारे रसक की तरह हमारे साथ रहेगी क्योंकि भारत का हर नागरिक इसे सीखना, समझना तथा बोलना चाहता है। ऐसे में इसका संपर्क भाषा के रूप में सर्वोचित होने का मान, इससे कौन छीन सकता है? कोई नहीं !!

धन्यवाद

बार बार

एक बार रुको,
दो बार सोचो,
तीन बार देखो,
फिर आगे बढ़ो।

एक बार रुको
दो बार देखो
तीन बार सोचो
फिर कुछ भी कहो।

Hemant Raj.R
IX A

सत्य और झूठ

सत्य मेरा नाम है,
सत्य मेरी जान है,
सत्य मेरा दिल है।

अगर सत्य नहीं तो मैं नहीं,
सत्य नहीं तो धरती नहीं
सत्य नहीं तो मेरी जान गयी।
झूठ को छोड़ो हम लोगों,

झूठ न मानो हम लोगों,
झूठ नहीं तो मैं हूँ,
झूठ नहीं तो मेरी धरती है।

एक लड़की की शादी

Vivek kumar Pandey XI

यह एक सच्ची घटना है। इस कहानी के माध्यम से एक लड़की की मनोव्यथा तथा एक पिता की मनोभावना को प्रकाशपूर्ण किया गया है। उत्तर भारत में एक जाने माने संयुक्त परिवार है। उस घर के मुख्य आदमी के दो लड़के और एक लड़की है। तीन साल पहले जब लड़की बीस साल की हो चली थी तब उसकी शादी के बारे में पिता के हृदय में चिंता भर आयी। शायद बीस साल तक लड़की को आज़ादी का स्वाद महसूस नहीं हुआ। दिन का अधिकांश समय वह घर के दिवसों के भीतर बितायी जाती थी। अगर उसे बाहर जाना होता था तो कोई न कोई उसके साथ जाता। शायद वह एक कैदी का जीवन जी रही थी। उसने कभी भी इसकी खिलाफत नहीं की क्योंकि वह जानती थी कि वह एक लड़की है।

किसी पर इतनी कड़ाई करने का यह मतलब नहीं होता कि उसपर कड़ाई करनेवाला उसे नहीं मानता। उस लड़की के पिता उसे बहुत मानते थे। वे चाहते थे कि उनकी लड़की रानी के बाद रानी बनकर रहे।

सैर शुरु हुई। पिता जी ने बहुत लड़कों को देखा और उनके साथ बातें करने का दिनांक भी तय कर दिया। शादी के बारे में हर दिन कम से कम पाँच जगह फोन करते थे। परन्तु उन्हें अभी मातूम हुआ कि शादी के मामलों में लड़की वालों को किस प्रकार परेशान होना पड़ता है।

बहुत जगह बातें करने के बाद तीन लड़के शादी के लायक निकले। अधिक दौड़ने के कारण

उनमें मानसिक तनाव बढ़ने लगा। वे लड़की को बंध मानने लगे। अब लड़की को भी लगने लगा कि उसकी शादी के चक्कर में परिवार वाले परेशान हैं। एक दिन तो ऐसा हुआ कि लड़की के पिता जब घर आये तो वरस पड़े "नहीं चाहिए मुझे लड़की"। लड़की को भी बहुत बुरा लगा। वह फूट-फूट कर रो पड़ी। लड़की को समझाने में परिवार वालों को बहुत समय लगा। लेकिन लड़की के पिता अपनी प्यारी बेटी को बहुत मानते थे। लड़की को रोता देख वे संभल न रह सके और फूट-फूट कर गंगा बहलाने लगे।

पहले लड़के से रिश्ता तय करने के लिए लड़की के पिता अपने छोटे बेटे को लेकर घर से पाँच सौ किलोमीटर दूर मध्य प्रदेश गये। जब वे लड़के के वहाँ पहुँचे तो उन्हें ज्ञात हुआ कि लड़के के चार बड़े भाई भी थे। लड़की के पिता को लगा कि लड़की इस परिवार में खुश नहीं रहेगी और इस रिश्ते को टुकरा दिया।

दूसरे लड़के के माता-पिता खुद लड़की को देखने के लिए आये। उन्हें लड़की बहुत अच्छी लगी। वे चाहते थे कि लड़की जल्द से जल्द उनके परिवार में आ जाए। कोई शक नहीं, लड़की सुशील तथा मृदुभाषी थी और कोई भी इस लड़की को अपने परिवार की लक्ष्मी बनाना चाहेगा। परन्तु लड़की के पिता को लगा कि उनकी बेटी इस परिवार में नहीं रह सकेगी क्योंकि पाश्चात्य संस्कृति लड़के वालों में बस गई थी लेकिन लड़की एक साधारण भारतीय थी। अंग्रेजी के प्रति उसका लगाव भी कम था। लड़के को विदेश जाना था इसलिए लड़के वाले चाहते थे कि शादी जल्द हो जाए। लड़की के पिता को और भी अच्छा लड़का चाहिए था जिसके रंग में भारतीय संस्कृति का प्रभाव हो।

अब तीसरा अभियान था तीसरे लड़के के पास जो अहमदाबाद में इजिप्तीयन है। लड़की के पिता लड़के के बारे में सब कुछ अच्छी तरह जानने के लिए अहमदाबाद

गए और लड़के के बारे में सब कुछ ज्ञात किया। लड़का अच्छा था। उसे किसी प्रकार की गंदी आदत नहीं थी। लड़का अपने माता-पिता का इकलौता संतान था। लड़की के पिता को लगा कि उनकी लाडली यहाँ अच्छी तरह रहेगी। उन्होंने तय किया कि वे अपनी बेटी की शादी इसी लड़के से तय करवाएँगे।

लड़की के पिता लड़के के पिता से मिलते जाते रहे और हर समय लड़के का वाप रिश्ता टालता रहा। उन्होंने ना तो नहीं कहा ना तो हाँ। उन्होंने ने ना इसलिए नहीं कहा क्यों कि उन्हें लड़की पसंद थी और हाँ इसलिए नहीं कहा क्यों कि वे अधिक से अधिक दहेज खींचना चाहते थे।

समय बीतता गया और लड़की के पिता हमेशा चिंतित अवस्था में घर आते। वे चिल्ला पड़ते "अरे उस बुढ़े को न जाने कितना दहेज चाहिए। उसकी एक बेटी होती तो वह लड़की वालों का दर्द समझता"। लड़की अपने पिता के परेशान अवस्था को नहीं सह पाती और फूट-फूट कर रो पड़ती। एक बार लड़की के पिता इतना परेशान हो गए कि घर आकर कहने लगे, "मैं उस बुढ़ा को मार डालूँगा"। लड़की नहीं रह सकी। वह रो-रोकर पिताजी के पाँव पकड़कर कहने लगी, "नहीं करनी मुझे शादी में मार जाऊँगी लेकिन उस बुढ़े के घर कदम नहीं रखूँगी। उस लड़की के पिता ने उसे समझाया और कहा "बेटी ऐसा नहीं कहते। वे तुम्हारा ससुर बनेगा। मन में उसको तुम्हारे प्रति लगाव है। उस आदमी में खराबी बस इतनी ही है कि वह अधिक से अधिक दहेज चाहता है"।

उस परिवार के बहुत लोग लड़की के पिता के पास आते और कहते कि वे इस रिश्ते के लिए राजी है परन्तु पता नहीं क्यों लड़के के पिताजी शादी टालते जा रहे हैं।

लड़की के पिता हताश नहीं हुए और अंत में शादी तय कर दी गई। निराशा थी तो सिर्फ दहेज के मामले में। लड़की के पिता ने अंत में दहेज का इंतजाम कर दिया

परन्तु वे नहीं चाहते थे कि कोई जाने कि दहेज का इंतजाम हो गया है नहीं तो "बुढ़ा और मॉगेगा"।

अब लड़की के परिवार के सामने एक और परेशानी आ गई। लड़की का छोटा भाई दूर पढ़ता था। वह शादी के लिए घर नहीं आ सकेगा। लड़की के छोटे भाई ने अपने पिता से कह दिया था कि उसकी प्यारी दीदी की शादी उसके कारण न टले। अगर वह अनुपस्थित भी हो तो भी उसकी दीदी की शादी हो जाए। शादी बिना छोटे वावू (लड़की के छोटे भाई) के तय हो गई। लड़की नहीं चाहती थी कि जब उसकी विदाई हो तो उसका वावू उससे दूर रहे। इस ख्याल के कारण लड़की के आँसू और भी तेज निकलते।

फिर दिन आ गया - शादी का। बारात आयी और घर के चौखट पर रुक गई। बुढ़ा ने कहा - "ए लड़की के पिता, जैसे जल्दी लाओ नहीं तो बारात लौट जाएगी"। लड़की के पिता का उस स्थान पर बहुत मान था, कालोती वालों को लगा जैसे लड़की के पिता के साथ-साथ उनका भी अपमान हो रहा है। लड़की के पिता ने शान्ति से पैसा लड़के के वाप को धमा दिया। बुढ़ा जब कहीं आस-पास नहीं था तब कालोती वालों ने लड़की के पिता को घेर लिया और पूछा, "आपको प्यारी बिरिया के लिए ऐसा ही ससुर मिला था।

यह बुढ़ा आपका दिन दहाड़े अपमान कर रहा है।" लड़की के पिता ने भीड़ को शान्त किया। उन्होंने कहा, "शादी इस बुढ़े से नहीं हो रही बल्कि इसके लड़के से हो रही है। यह बुढ़ा पैसे का लालची है लेकिन मेरी बेटी इसे बहुत पसंद है। वह लड़की को बहुत मानेगा। लड़का बहुत अच्छा है। आप चिंता मत करें। भीड़ शांत हो गई। शादी हँसी खुशी से हो गयी और फिर समय थी - विदाई की। लड़की फूट-फूट कर रो पड़ी। घर के सब लोग रो पड़े। लड़की के पिता ऐसे रोए जैसे कि उनकी जान ही चली जाएगी। पूरा परिवार रो रहा था लेकिन

लड़की का वावू नहीं रोया। वह तो हँसी-खुशी दूर कहीं पढ़ रहा था। उसे तो मालूम ही नहीं था कि उसकी बहन की शादी हो रही थी। अच्छा हुआ उसे नहीं बताया गया नहीं तो वह स्कूल छोड़कर घर भाग जाता।

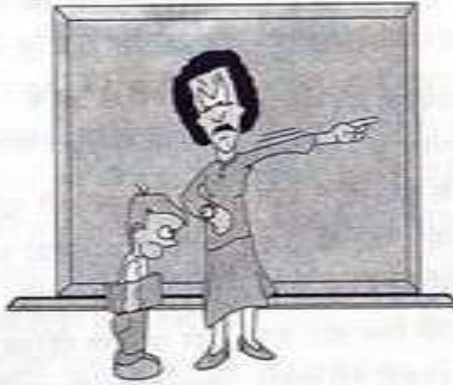
बारात चली गई, घर के सब लोग शोक में डूब गए। घर की लड़की चली गई। ऐसा लग रहा था जैसे कोई चीज़ खो गई हो। ऐसी चीज़ जिसे देख कर जान में जान आ जाती थी। घर स्वर्ग सा लगता था पर अब घर बनर जमीन जैसा खाली लगता है।

फिर एक समय आया जब छोटा वावू (लड़की का छोटा वावू) घर आया। घर में आए बदलाव को देख कर उसने पूछा, "दीदी कहाँ है"। उसके पिताजी ने उसे अपने पास बिठाया और कहा कि उसकी दीदी की शादी हो गई। उन्हें शंका हुआ कि वावू विरोध करेगा। उसने अपने पिता की परेशानियों को देखा था इसलिए इस समय वावू की मनः स्थिती कैसी होगी? वावू आधा खुश और आधा दुःखी था। खुश इसलिए क्योंकि उसकी दीदी की शादी हो गई परन्तु दुखी इसलिए क्योंकि परिवार का एक हीरा खो गया।

कुछ दिन पश्चात वावू के पिताजी उसे उसकी दीदी से मिलवाने अहमदाबाद (लड़की का ससुराल) ले गए। वावू को यह देख कर संतोष हुआ कि उसकी बहन सचमुच खुश है। वावू को लेकर उसके पिता जी घर लौट आए।

एक दिन वावू किसी की शादी के क्रिया क्रम को देखने गया। शादी देखता-देखता अचानक वह फूट-फूट कर रोने लगा। वह अपने आप को संभल नहीं पा रहा था। वह इस प्रकार रो रहा था कि देखनेवाले आश्चर्य में पड़ गए। वावू घर दौड़ कर आया और विस्तर पर लेट कर रोने लगा। रोते-रोते न जाने कब उसे नींद आ गई।

वह वावू मैं हूँ।

गलती पर सज़ा

Anand. R. Nair VII A

एक अच्छा लड़का था। उसका नाम श्याम था। वह बहुत सुखी था। उसके पिताजी ने उसे छात्रावास में रहने दिया। लेकिन छात्रावास में जा कर बुरी दोस्ती में पड़ गया। जैसे वह बड़ा होता गया जैसे ही वह बुरा होता गया। वह रात को स्कूल से बाहर जाने लगा और गन्दी किलिमें देखना शुरू कर दिया। जब वह नौवें दर्जे में पहुँचा तब उसने धूम्रपान भी शुरू कर दिया। एक दिन शाम को पढ़ाई चल रही थी, अचानक बिजली चली गयी सब लड़कों ने मोमबत्तियाँ जलायीं। कुछ देर के बाद श्याम ने थोड़ा-सा कागज़ फाड़कर उसे बीड़ी बनाकर फूँकने लगा। वह देखकर बहुत लड़के भी बीड़ी बनाकर फूँकने लगे। मगर जब लड़कों ने बीड़ी फूँका तो वे खाँसने लगे। मगर श्याम आराम से फूँक रहा था। यह सब एक बड़ा लड़का रमेश जो उन लड़कों से दो साल बड़ा था देख रहा था। उसने सब लड़कों को बुलाया जो बीड़ी फूँक रहे थे। रमेश को मालूम हो गया कि श्याम पहले भी बीड़ी फूँकता था। उसने बाकी सब लड़कों को थोड़ी सजा देकर छोड़ दिया,

मगर श्याम को नहीं जाने दिया। जब श्याम ने पूछा "क्यों मुझे भी नहीं छोड़ रहे हो", तब रमेश ने उसे पाँच झापड़ मार कर बोला "तुम कितने आराम से बीड़ी फूँक रहे थे लगता है कि तुम पहले भी बीड़ी फूँकते थे"। रमेश ने फिर श्याम से कहा कि सब बुराईयों को छोड़ दो। श्याम को बहुत गुस्सा आया। वह प्रधानाचार्य के पास जाकर बोला कि रमेश ने उसे 'दस' झापड़ मारा है। यह सुनकर प्रधानाचार्य ने रमेश को स्कूल से निकाल दिया। रमेश उस स्कूल को छोड़कर एक दूसरे स्कूल में पढ़ने लगा और वहाँ बहुत प्रसिद्ध हो गया। मगर श्याम ने फिर से बुरे काम शुरू किए। जब वह बारहवीं दर्जे में पढ़ रहा था तब वह दाढ़ भी पीने लगा। एक दिन जब वह दाढ़ पी रहा था तब उसे एक अध्यापक ने पकड़ा और बुरी तरह से पीटा। जब वह उसके माँ और पिताजी को मालूम हुआ तब वे बहुत दुखी हुए और उसे बहुत पीटा। तब श्याम ने वाद किया कि अगर वह उस दिन रमेश के झापड़ को स्वीकार कर लिया होता तो वह आज एक अच्छा लड़का होता।

अधूरा सपना

Neeraj Kumar Pandey

XLC

इंडियन मिलिटरी अकडमी से निकलने के बाद मैं लॉस्टिनेन्ट बनकर घर लौटा। घर में पूरी खुशहाली का माहौल था। मैं ने अपने माँ-बाप की नाक रख ली थी। लॉस्टिनेन्ट का रैंक पाकर मुझे लगा कि मुझे अपनी मजिल की तरफ जाता हुआ सही रास्ता मिल गया है। आसपास के लोगों ने आकर मुझे बधाइयाँ दीं। मैं इंडियन मिलिटरी अकडमी से दो महीने की छुट्टी लेकर आया था। सोचा था कि दो महीने जमकर मौज-मस्ती करूँगा। सबसे मिला। अपने स्कूल के पुराने दोस्त, मामा-मामी, चाचा, नाना सबसे।

अभी मेरी छुट्टी के दस दिन ही व्यतीत हुए थे जब मुझे अपने विदगी का सबसे बड़ा लख्य पुरा होता नज़र आया। भारत और चीन में युद्ध छिड़ गया था। मुझे अपने हेडक्वार्टर से सीमा पर दो दिन के अन्दर रिपोर्ट करने का आदेश मिला। घर की सारी खुशियाँ सिमट गयीं। दुःख के बादल मंडराने लगे। पिताजी चाहते थे कि मैं युद्ध लड़ूँ। लेकिन माँ का मन मुझे जाने की अनुमति ही नहीं दे रहा था। किसी तरह मैं वहाँ से सबको वापस आने की सांत्वना देता हुआ विदा हुआ। सीमा पर पहुँच कर मेरी खुशी की सीमा नहीं रही जब मुझे पता चला कि हमारे रेजीमेन्ट के कमांडिंग ऑफिसर ब्रिगेडियर सूर्य देव सिंह थे। उनके बारे में मैंने बहुत कुछ सुना था। उन्होंने 1971 के युद्ध में कड़ी भूमिका निभायी थी। मैं सीमा पर सुबह पहुँचा था। रात को खबरी द्वारा समाचार मिला कि चीन की सेना हमारे 100 किलोमीटर की दूरी पर थी। ब्रिगेडियर द्वारा हमको सचेत होने की आज्ञा मिली। सभी सैनिक सशस्त्र होने की तैयारी में लग गये। रात को बारह

बने- समाचार मिला कि चीन की सेना हमसे बस 10 किलोमीटर की दूरी पर थी। चीन के पास लगभग सौ टैंक एवं बीस हजार सशस्त्र सैनिक थे। भारतीय सेना के पास बस बीस टैंक एवं नौ हजार मशरूमि थे। हम ने पूरी तैयारी होकर अपने द्वारा खोदे हुए गड्ढों से लगभग दो किलोमीटर के क्षेत्रफल एंटी टैंक माइनों लगा दी थी। मेरा खून खौलने लगा था। दुश्मन पल-पल नज़दीक आ रही थी। आखिर प्रतीक्षा की घड़ी समाप्त हुई जब मैंने पहला घनाका सुना। एक चीनी टैंक हमारे द्वारा विधायी गयी एंटी टैंक माइनों का शिकार हो गया था। उधर से गोलियों की बौझार शुरु हो गयी। हम कब पीछे रहनेवाले थे। हमने दुश्मन को मुहलोज़ जवाब देना शुरु किया। भले ही हमारी संख्या कम थी लेकिन हमारे हौसले बुलन्द थे। हमारे सैनिकों ने भारत माता की जय के नारे लगाते हुए दुश्मन की धजियाँ उड़ाना शुरू कर दीं। चारों ओर हाहाकार मच गया। मैं लाइट मशीन गन लेकर दुश्मन का संहार करने में जुड़ गया। जहाँ देखो वहाँ कोहराम मचा हुआ था। मैं फायरिंग करते-करते इतना आगे बढ़ गया कि जब वापस मुड़ा तब अपने आपको एक चीनी टैंक की नोक पर पाया। सोचने का समय नहीं था। अब इससे बढ़िया मौका कब मिल सकता था। माँ भवानी को याद करता हुआ चीनी सैनिकों पर जम्प लगायी। मुझे अपना शरीर टूटता हुआ लगा। जब आँखें खुलीं तो मम्मी- पापा को सामने घबराये पाया। अब तक मैं सपना देख रहा था। आशा है कि मेरा ये अधूरा सपना एकदिन जरूर पूरा होगा। इसी विश्वास के साथ उठता हुआ मैं बाघरुम की तरफ बढ़ा।

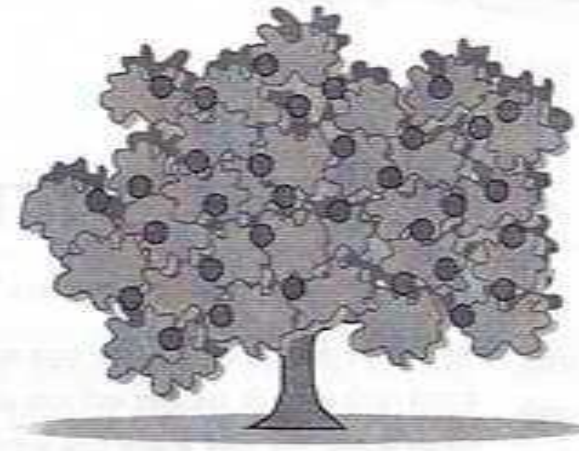

धन का महत्व

Danio Joe P.
VI.C

बहुत पुरानी बात है। अफगानिस्तान में एक धनी व्यापारी रहता था। उसका नाम था जमालुद्दीन अहमद। उस का एक मात्र बेटा था सलमान। सलमान अपने पिता का अकेला बेटा होने के कारण उसे धन की कोई परवाह न था। एक दिन उसके पिता ने उसे एक तालाब के किनारे बैठा हुआ पाया। वास्तव में वह एक खेल खेल रहा था। वह सोने का एक सिक्का तालाब में डालता और वह अपने दोस्त से वह सिक्का लाने को कहता। जो कोई सिक्का लाता वह सिक्का उनका बन जाता। देखते ही देखते उसके नौकर भी इस खेल में शामिल हो गया। इस तरह वह अपने पिता का धन बरबाद कर रहा था। यह देख कर जमालुद्दीन अहमद को बड़ा दुःख हुआ। उसने

सोचा कि वह भविष्य में अपना जीवन कैसे व्यतीत करेगा। वह सोचकर बड़ बड़ा किलित था। कोई सुझाव के लिए जमालुद्दीन ने अपने त्रिय मित्र इकबाल खान से सलाह मांगी। इकबाल खान ने उसके कान में कुछ कहा। अगले दिन जमालुद्दीन, इकबाल खान, सलमान और अन्य साथियों को लेकर भारत में व्यापार करने गया। रास्ते में जेब खर्च के लिए सलमान की माँ ने उसे कुछ रुपये दिये। कुछ दिन बीत गए और वे भारत पहुँचे। उन्होंने अपना तन्बू बनाया और व्यापार के लिए एक मेले में गये। जब वे व्यापार में लगे हुए थे तब वहाँ एक लडकी गुजर पडी। सलमान उस लडकी को देख बड़ा मोहित हो गया और उसका पीछा करने लगा। वह उससे कुछ कहना चाहता था, परन्तु भारत की भाषा मालूम नहीं थी। कुछ समय बाद वह लडकी भीड़ में खो गयी। सलमान उसे खोजने लगा। लेकिन उस का प्रयत्न असफल था। दुखी होकर वह अपने तन्बू की ओर बढ़ा। लेकिन दुर्भाग्य से वह तन्बू वहाँ नहीं था। उसे ज्यादा दुःख हुआ। वह इस देश में एक अजनबी बन गया था। उसके सामने दूसरी रास्ता नहीं थी। उसे निराशा और दुःख हुए। वह एक धनी व्यापारी के खेत में खेती करने लगा। अपनी आमदनी से कुछ रुपये बचाकर रखता था। वर्षों के बाद वह एक धनी बन गया। एक दिन उसके घर के दरवाजे के बाहर उसे कुछ आइट सुनाई दीं। उसने जब दरवाजा खोला तब उसने अपने पिता और इकबाल खाने को देखा। वह अत्यन्त चकित और प्रसन्न हुआ। वह खुशी से अपने पिता को गले से लगा लिया। उसके पिता ने उससे कहा कि उसने सलमान को एक सचक सिखाने के लिए भारत भेजा था। सलमान को धन का महत्व समझ गया। वह अपने पिता के साथ अफगानिस्तान वापस गया और एक मशहूर व्यापारी बन गया।

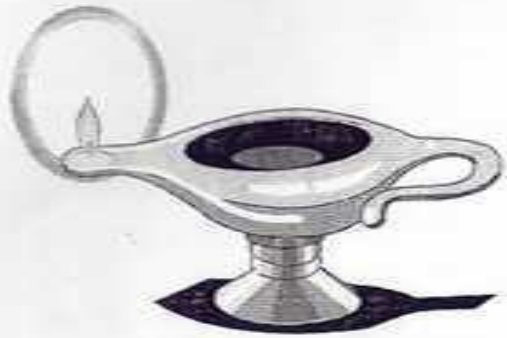
लालची अरुण

Rajaneesh. S
VIII. B

बहुत साल पहले की बात है। दूर एक गाँव में एक पिता अपने दो बेटों के साथ रहता था। जब बच्चे छोटे थे उनकी माँ मर गयी इसलिए माता, पिता, गुरु आदि पितानी ही थे। उन बच्चों का नाम अरुण और सरुण था। अरुण बहुत लालची लडका था पर सरुण एक अच्छा स्वभावी लडका था। बहुत साल बीत गये। वे दोनों बड़े हो गये। अभी सरुण हर दिन अपने पितानी के खेत में सहायता करता था पर अरुण अपने घर बैठकर खाता और सोता था। वह मोटा बन गया। एक बार पितानी को एक भयंकर बीमारी पड गयी। वह जानता था कि दो-तीन दिनों में वह मर जाएगा। इसलिए वह दोनों बच्चों को बुलाकर कहा "मेरे पास सिर्फ एक ही चीज़ है जो तुमको

दे सकता हूँ। एक 'आम का पेड़'। वह तुम भिन्न-भिन्न करके लेना है"। यह कह कर उनके पितानी मर गये। उन दोनों ने अपने पितानी की लाश की पूजा की और गंगा नदी में बहा दिया फिर वे घर आये और आम के पेड़ के बारे में सोचा। सरुण ने अरुण से पूछा "तुम्हें पेड़ का किस भाग चाहिए"। तब अरुण ने आम के बारे में सोचा और कहा "मुझे ऊपर वाला भाग चाहिए"। सरुण ने वह भाग दे दिया। पर सरुण अरुण को लालच बंद करने के लिए एक अवसर देखकर रहता था। वैसे आम को महीना आ गया। बहुत आम पेड़ में लगे। हर दिन अरुण बहुत आम खाते थे पर एक आम भी वह सरुण को नहीं देता। इसका बदला देने के लिए एक दिन जब अरुण बाहर गया तब सरुण ने आकर आम के पेड़ को नीचे के भाग को काट दिया। उसी समय अरुण ने आकर गुस्ता से पूछा "क्यों मेरा पेड़ काट दिया"। तब सरुण ने कहा "मेने तेरा पेड़ नहीं काटा बल्की मेरा भाग काटा। तब अरुण को अपनी गलती समझ गयी और उस दिन से वह भी सरुण की तरह एक अच्छा आदमी बन गया और उसने लालची स्वभाव भी छोड दिया।

"लालची होने से हम कुछ भी पा नहीं सकते"। •

दीवाली का उपहार

Sanjay Kumar Chowrsiya XI B

विजय के घर दीवाली बड़े धूम-धाम से मनाया जाता है। हर साल की तरह इस साल भी विजय अपनी छोटी बहन, पूजा को एक खास उपहार देना चाहता था। उपहार खरीदने के लिए उसने काफ़ी पैसे अपनी जेबखर्च से बचाकर अपनी गुल्लक में रखा था।

और अब देखते ही देखते दीवाली करीब आ गई। दीवाली के दिन, जब उसने उपहार खरीदने के लिए अपनी गुल्लक खोला तो, वह देखकर वह भौचका रह गया कि उसमें एक भी पैसा न था। जब शाम को सभी लोग घर पर थे तब उसने मम्मी और पापा से पूछा कि "आप मेरे गुल्लक के पैसे लिए हैं या नहीं?" मम्मी और पापा ने कहा कि हमने तो नहीं लिए हैं। तब विजय ने अपनी छोटी बहन पूजा से पूछा। पहले तो पूजा ने कहा कि उसने

नहीं लिया है। लेकिन विजय के कई बार पूछने पर पूजा ने डरते-डरते बताया कि जब सुबह मम्मी-पापा ऑफिस गये हुए थे और आप दोस्तों के साथ घूमने गये थे तब हमारे नौकर, दीनू काका की छोटी बेटी आई और कहने लगी कि दीनू काका की अचानक आज तबियत खराब हो गई और घर में दवा खरीदने के लिए पैसे नहीं हैं। डाक्टर ने भी कहा है कि उनकी जान खतरे में है। तब मैं ने आपकी अलमारी में रखी गुल्लक के सारे पैसे उसे दे दिये। इतना सुनते ही विजय की माथा गर्व से ऊँचा हो गयी। फिर विजय ने कहा कि उपहार तो तुम्हें मैं देना चाहता था लेकिन तुम्हें तो मुझे दीवाली का सबसे बड़ा उपहार दिया है। इतना सुनकर पूजा की जान में जान आई और वह बहुत खुश हुई। अगले दिन समाचार मिला कि दीनू काका की तबियत अब ठीक हो गई है। ●

मीठे बोले:-

S. Sajeev
IX

मीठा होता हलवा ताज़ा,
मीठे होते जामुन काले,
मीठे होते आम निराले,
सबसे मीठे-मीठे बोल।

मीठे होते गन्ने घोल,
मीठा होता रस का घोल,
मीठे रसगुल्ले अनमोल,
सबसे मीठे-मीठे बोल।

अपहरण

Shah Nawaz Khan VIII

जैसे-जैसे मनुष्य की उन्नति हो रही है वैसे-वैसे मनुष्य बनता जा रहा है, पैसे का गुलाम। आधुनिक समाज में संस्कारों या सिद्धांतों पर चलना तो लोग भूल ही चुके हैं। बहुत कम लोग ही ऐसे करते हैं। कितने लोग तो यह सब जानते ही नहीं। ये सब इसलिए कि वे सच्चाई और बुराई के बीच का अंतर भी नहीं समझते और यह इसलिए कि वे पैसे की होड़ में अंधे हो चुके हैं। ज्यादा पैसा कम समय में कमाने के लिए लोग क्या-क्या नहीं करते? चोरियाँ होती हैं। डाके पड़ते हैं, बम फ़टते हैं और न जाने क्या क्या? कितने अमीर लोग भी पैसे कमाने की होड़ या चाह में अमीर होकर भी इसके लिए अपने ज़मीर का बलिदान कर देते हैं। कितने तो इंसानियत के साथ अपना माता ही तोह चुके हैं। इसके साथ ही साथ एक मनुष्य का दूसरे मनुष्य से विश्वास हट गया है। नीचे दी गई उत्तर प्रदेश में घटी सच्ची घटना इन सब बातों का पर्दाफ़ाश करती है। यह कहानी उत्तर प्रदेश के मशहूर व्यापारी रूमता जी है। श्री नंदकुमार रूमता जी का छोटा सा खुशीहाल परिवार था। वे अपने व्यापार में इतना मशहूर रहते थे कि अगर वे 10 बजे तक भी घर न पहुँचते तो कोई परेशान नहीं होता था। लेकिन फ़रवरी 1996 को कुछ ऐसा न हुआ। शाम के करीब छह बजे थे। रूमता जी अपने लेखापाल के साथ कुछ गंभीर बातें कर रहे थे। उनके चौकीदार ने उनसे आकर कहा कि उत्तर प्रदेश के संसद, मुख्तार अंसारी उनसे मिलने आये हैं। रूमता जी नीचे गए और उनसे बातें करने लगे। थोड़ी देर बाद वे मुख्तार के साथ कार में बैठ गए और उनके बैठते ही कार चौकीदार की आँखों से ओझल हो गई। इस प्रकार उनका अपहरण हो गया और किसी को शंका भी नहीं हुआ।

आज भी रूमता जी 10 (दस) बजे तक घर नहीं आए लेकिन घर में एक अजीब हंगामा है। यह सब इसलिए क्योंकि उनके चौकीदार ने फ़ोन करके उन्हें रूमता जी के अपहरण की खबर दे दी थी। अपहरण के करीब

पाँच दिन बाद घर पर एक फ़ोन आया- उन्हीं लोगों का जिन्होंने रूमता जी का अपहरण किया था। उनकी माँग ऐसी वैसी नहीं, बल्कि एक लाख पच्चीस हजार रूपए की थी। खैर परिवार अमीर था। परिवार ने यह रकम किसी तरह चुका दी। लेकिन इस रकम के देने का कोई फ़ायदा नहीं हुआ क्योंकि पैसा तो गया ही, लेकिन अपहरणकर्ताओं ने रूमता जी को नहीं छोड़ा। आज रूमता जी के अपहरण के दो साल हो गए लेकिन उनका कोई अला-पता नहीं। आज मुख्तार अंसारी सलाखों के पीछे हैं लेकिन उनके पाँच साथी जिन्होंने अपहरण करने में उनकी मदद की थी, आज भी खुली हवा में घूम रहे हैं। मुख्तार अंसारी का कहना है कि रूमता जी का पता उनके साथियों को ही मालूम है। इस कारण उनका परिवार अभी भी पछता रहा है और कहता है कि पैसा देने के बजाय अगर उन्होंने पुलिस की सहायता ली होती तो आज वे दिन न देखने पड़ते। लेकिन पछतावे के साथ-साथ उन्हें उम्मीद भी है कि रूमता जी ज़रूर लौट के आएँगे। इसके लिए हमें उनकी प्रशंसा तो करनी चाहिए लेकिन पुलिस की मदद न लेने के अंजाम से हॉशियार हो जाना चाहिए।

यह कथा हमें इस तथ्य की ओर ले जाती है कि मनुष्य पैसे की लालच में क्या-क्या नहीं करता। रूमता जी के बेखबर हो जाने का कारण भी पैसा ही है। उनके घरवालों के पास पैसे थे, दे दिया। लेकिन उन्हें पैसा देने के बजाय पुलिस को सूचना देना चाहिए था। न रूमता जी मिले न पैसे भी बचें।

पैसे की लालच या पैसा ही मनुष्य को अंधा बना देता है। पैसे के कारण ही मनुष्य मानवता से वंचित रहता है और दूसरों को वंचित कराता है। ऐसे लोगों का अंत बहुत भयानक होता है। अर्थात् ज्यादा पैसे की लालच बहुत बुरी भला ही नहीं हमारे दुखी अंत का कारण भी है। इसलिए मनुष्य को पैसा कमाना तो चाहिए लेकिन उसके पीछे अंधा होकर गलत काम नहीं करना चाहिए। ●

अगर मैं प्रधानमंत्री होता

Arun Babu X B

भारत, दुनिया की सबसे बड़ी प्रजातंत्र है। हमारे देश की जनसंख्या सिर्फ चीन के पीछे है। यहां करीब एक सौ पचास भाषाएं बोली जाती हैं और हर जगह में अलग तरह के रीति, भाषा, संस्कृति, भेद, आदि हैं। ऐसे एक देश का प्रधानमंत्री बनना बहुत ही मुश्किल बात है। जवाहरलाल नेहरू इंदिरा गांधी, अटल बिहारी वाजपेयी आदि कई सर्वश्रेष्ठ नेताओं ने हमारे देश का शासन संभाला। पर दुःख की बात तो यह है कि स्वतंत्रता के पचास वर्ष पूर्ण होने पर भी हम अब तक एक औद्योगिक देश नहीं बन सके, जबकि सिंगापुर जैसे देशों ने तो सिर्फ तीस सालों में एक औद्योगिक देश का दर्जा हासिल कर ली।

अगर मैं अपने जीवन में कभी भारत का प्रधानमंत्री बनता, तो मैं वह करके दिखाऊंगा जो बड़े-बड़े नेताओं ने भी नहीं किया। मैं भारत को एक औद्योगिक देश बनाऊंगा।

मैं अगर इस देश का प्रधानमंत्री होता तो मैं सबसे पहले गरीबी हटाने की कोशिश ताकि हमारी जनता सिर्फ एक वक्त की रोटी टोक से खा ले। बेरोजगारी हमारी दूसरी समस्या है और इसका कारण है जनसंख्या विस्फोट। इस समस्या को हटाने के लिये मैं लोगों में जागृति फैलाऊंगा और "हम दो हमारे दो" का नारा मशहूर करूंगा। खेती की उन्नति भी एक बहुत आवश्यक चीज है। मैं इसकी प्रगति के लिए नए-नए उपकरणों को किसानों को लागू करता। पानी की समस्या को दूर करने मैं जल-शुद्धि केन्द्र स्थापित करता ताकि हमारी जनसंख्या को पीने का पानी मिले। उद्योगों से हमारा आर्थिक - बल बढ़ता है। इसलिए मैं औद्योगीकरण में अपना हाथ बँटाता और वैज्ञानिक को अच्छी सुविधाएं प्रदान करता। आज हमारे भारत में लोहे की सबसे अधिक आवश्यकता है। पर हम इस लोहे को जापान जैसे देशों को बेच रहे हैं, ताकि हम विदेशी पूंजी हासिल हो। अगर मैं प्रधान मंत्री होता तो मैं इस लोहे से बनाये हुए चीजें बेचता ताकि हमारी विदेशी पूंजी और बढ़े। विजली हमारे देश में

अधिक मात्रा में नहीं है। सूर्य के प्रकाश से मुक्त विजली बनायी तो जा सकती है, पर फिर भी भारत इसका उपयोग बहुत कम कर रही है। मैं ऐसे विजली के कारखाने बनाता जो सूर्य की किरणों से विजली बनाती है। हमारे देश में नारियों को बहुत नीचा स्थान दिया गया है, पर अमरीका जैसे देशों में औरतों को एक बड़ा स्थान है। औरत भी आदमी के समान ही है। माँ ही तो बच्चों की परवरिश करके उसे बड़ा आदमी बनाती है! इस तरह वे देश की प्रगति में हाथ बँटाती हैं और इसके स्थान में हमने इन्हें क्या दिया सिर्फ गालियाँ और व्यंग्य भरे ठहाके! अगर मैं इस भारतवर्ष का प्रधानमंत्री होता तो कभी यह होने नहीं देता। मैं उनको इस सम्मान में एक अच्छा दर्जा देता और उन्हें बढ़ावा देता।

अगर हमारे नेता ऐसा कुछ करते तो हमारे देश को ऐसे दिन देखने न पड़ते। हमारा देश भी अमरीका जैसे एक उन्नत देश होता। "होता", पर है नहीं। क्यों? क्योंकि हमारे नेता भ्रष्ट थे और भ्रष्ट हैं। अब सिर्फ यह देखना है कि हमारे आनेवाले नेता भ्रष्ट होंगे या नहीं।

अब सिर्फ यह ही हमारे देश का भविष्य बनाएंगे। अगर हम एक ऐसे प्रधानमंत्री को चुनेंगे जिसे सिर्फ अपनी जेब भरने का लक्ष्य है और देश की उन्नति का नहीं तो इसकी सज़ा और कोई नहीं हम ही भुगतेंगे। इसलिए अगर मैं प्रधानमंत्री होता तो इस देश से भ्रष्टाचारी का नाम-निशान मिटा देता।

अन्त में मेरी बस यही आशा है कि हम सब मिलकर एक ऐसे प्रधानमंत्री को चुने जिसे देश की चिन्ता हो और जिसे जनता की खुशहाली के साथ कुछ लेन-देन है। सिर्फ तब हम एक ऐसे भारत को बना सकेंगे जो और देशों की मुकाबला कर सके और फिर हमारा भारत विश्व के नक्शों में गर्व से सिर ऊँचा करेगी। और हम भारतवासी सीना टान के कह सकेंगे कि "मेरा भारत महान"। ●

ड्रीम वर्ल

Many Kuruvila X B

चाँदनी रात थी। तारे मोतियों की तरह चमक रहे थे। रात बहुत सुन्दर थी और मैं अपने विस्तर पर लेटकर इन सबका आनन्द उठा रहा था। कई दिनों के बाद मुझे अच्छी नींद मिली। मैं अपने सपनों में डूबने ही वाला था कि अचानक आकाश में चमकता हुआ गोलाकार प्रत्यक्ष हुआ। वह विजली जैसे चमक रही थी। मुझे ऐसा लगा रहा था कि वह चीज़ मेरे पास आ रही थी। यह देखकर मेरी आँखें लड़खड़ाने लगीं। वह घर के आँगन पर आकर रुक गई। चारों तरफ चीरता हुआ सन्नाटा था। उससे निकलने वाली रोशनी ने कुछ देर तक मुझे अन्धा कर दिया था। मैं काँपते हुए खिडकी के पास गया और देखा कि धीरे-धीरे उसका दरवाज़ा खुल रहा था। मैं सन्नग गया था कि वह किसी और ग्रह से आया हुआ अंतरिक्ष यान था।

दरवाज़े को खुलता देखा मेरी आँखें टिक गईं। मैं किसी बदसूरत, विरूप जीवी के आगमन की प्रतीक्षा कर रहा था कि मेरी घड़कन कुछ देर के लिए रुक गई। मेरी होश उठ गयी। मैंने देखा कि उसमें से निकलने वाली एक परि जैसी खूबसूरत लडकी थी। करीब मेरे उम्र की थी।

वह मेरे घर के दरवाज़े को खटखटाने लगी। मैंने दरवाज़ा खोला और वह अन्दर आयी। उस समय मैं ने उसकी आँखों में देखा और बस देखता रह गया। मैं कुछ बोल नहीं पा रहा था। उसने शर्माते हुए मेरा नाम पूछा। मैंने पहली बार इतना मधुर स्वर सुना था।

अचानक हमने कुछ आवाज़ सुनी। हम खिडकी की ओर भागे तो देखा कि अंतरिक्ष यान आकाश की ओर उड़ान भर चुका था। यह देखकर वह रोने लगी। मैंने उसे सांत्वना दी पर मैं मन ही मन खुश था।

मेरे पूछने पर उसने बताया कि वह वृद्धस्पति के वासी है। वह अपने परिवार के साथ अपने यान में घूम रही थी कि अचानक वह खराब हुआ और पृथ्वी पर उतरना पड़ा। उसने कहा कि वह अपने माता-पिता से

बताए बाहर निकली और अब वह अकेली है। तब मैंने उससे कहा कि वह अभी अकेली नहीं थी, मैं साथ हूँ। हम दोनों ऐसे बातें करते रहे की बातों - बातों में सुवह हो गया। तभी मैंने अपने माँ की पुकार सुनी। मैं धवरावा कि अब क्या होगा। माँ कमरे में घुस गई। पर उनकी बातों से यह नहीं लगता था कि उन्होंने इस लडकी को देखा। तब मैं समझ गया कि मेरे अलावा उसे और कोई देख नहीं सकता था। मैं खुश हो गया मैंने उसे बताया कि वह मेरी माँ थी। मैं अपने नये दोस्त को पाकर बहुत खुश हुआ और जल्दी तैयार होकर खाना खाकर उसके साथ स्कूल निकला।

स्कूल पहुँच कर वह मेरे पास बैठ गई। मैं पढ़ाई में ध्यान न दे सका। इस तरह कई दिन बीत गए। मेरे दिल में उसके लिए प्यार बढ़ता गया। मैं उससे एक पल भी जुड़ा नहीं रह सकता था। परंतु दुख की बात यह थी कि मैं अपना प्यार प्रकट नहीं कर पा रहा था। रात-दिन मैं उसी के बारे में सोचता रहता। अंत में मैंने निश्चय कर लिया मैं उससे अपना प्यार प्रकट करूंगा। रात को हम अपने कमरे में बैठे थे। मैं ने बताने के लिए अपना मुँह खोला ही था कि हमने एक आवाज़ सुनी। धवराकर हम खिडकी के पास गए। हमें पता चला गया था कि यह वही यान थी।

मैं बहुत दुखी हुआ। तब उसने मुझसे विदाई माँगी। परन्तु मैं उसे छोड़ने को तैयार न था। मैंने उसे बहुत मनाया परन्तु वह न मानी। उसने मुझसे कहा कि वह जानती थी कि मैं उससे कितना प्यार करता था। मैंने अपनी आँखें उसकी आँखों से मिलायीं। उसकी आँखों में मेरे लिए प्यार और आँसू झलक रहे थे। परन्तु तकदीर में और ही कुछ लिखा था। उसे जाना था और मैं उसे रोक न सका। उसने मुझसे दुख भरे शब्दों में कहा कि वह ज़रूर वापस आएगी। अंत में मैंने उसे टूटे हृदय से विदा किया और आज भी उसकी राह देख रहा हूँ। जाने कब आएगी। पर वह आएगी, ज़रूर आएगी। ●

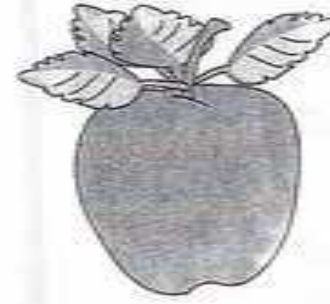

शहजादी

Ratheesh. N.M.

IX A

जानता हूँ, तू शहजादी
मेरा मन पसंद है तू
पर कौन है तू नहीं जानता
पर कह सकता जान मेरी तू।
पहली बार नज़र में आई
चुराये दिल मेरा तू।
सपने, नींद चैन चुराकर।
कहाँ गया मेरा दिल
ऐ ताजमहल की मुमताज़
में तेरा शाहजहाँ बनूँगा।
तेरे बिना एक दिन जीना।
मुझे असंभव हो पाता।
आ करीब आ, मेरे मन चुराना
पंछी की तरह उड़के आना।
तेरे लिए खड़े रहूँगा।
खड़े रहूँगा।
युग- युगान्तर ।।

भूख

Rohith Pillai XI

शहरों ज़िन्दगी-स्वार्थ की ज़िन्दगी अकेली ज़िन्दगी, भूख की ज़िन्दगी। जाने कितने ही पर्याय हो सकते हैं इसके! इसी शहर में एक ऐसी जगह है जहाँ सप्ताह में एक दिन-एक समय मुफ्त आहार मिलता है। यहाँ हर सप्ताह शहर के सबसे दरिद्र वर्ग जैसे भिखारियों की कतारें दीखती हैं, यहाँ एक समय में कितना भी खा सकते हैं।

इसी स्थान पर एक दिन की बात है। नित्य स्वरूप यह कार्यालय दोपहर के चारह बजे खुला। लोगों की भीड़ कई घंटों से इसका इंतज़ार कर रही थी। भले ही इन लोगों को मुफ्त भोजन देना पुण्य है, परंतु यहाँ के कुछ कर्मचारी इस काम से चिढ़ते थे। तीन घड़ी गए, लोगों की भीड़ कम होते-होते खत्म हो गई कर्मचारी भी सब सामान बटोरते हुए अपनी शांति बंद करने ही वाले थे कि अचानक

कहीं से एक औरत आ टपकी। सभी उसकी हालत देखकर भौचके रह गए। बिखरे बाल सफेद साड़ी फ्याली आँखें, सूखा शरीर, फैले हुए हाथ उसके कुछ कहने से पहले ही सबने बात समझ ली। कर्मचारियों ने अपना भोजन एक पत्तल में डालकर उसके सामने रख दिया। लेकिन अफसर बाबू को यह तरीका पसंद नहीं आया वह चुपचाप अपना काम करने लगा। औरत ने अपना भोजन समाप्त कर अफसर बाबू की तरफ ताकने लगी। बाबू चिढ़ गए। उन्होंने अपना भोजन उसकी तरफ फेंक दिया और वहाँ से उठकर चले गए। वह बाबू के भोजन को भी खा गई और संतुष्ट होकर खड़ी हुई। उसने अकेले तीन लोगों का खाना खा दिया था। एक कर्मचारी ने कहा, "बिचारी इफते भर से भूखी होगी।" उस औरत ने कृतज्ञता पूर्ण आँखों से उन्हें देखा और वहाँ से उठकर चली गई। तभी दूसरे कर्मचारी ने कहा "चलो हमने नहीं खाया तो क्या हुआ जाने कब उसे अगला भोजन मिलेगा।"

वह औरत थोड़ी दूर जाकर बीच सड़क पर लेट गई। कर्मचारियों ने उसपर ज्यादा ध्यान नहीं दिया। थोड़ी देर बाद जब अफसर बाबू बाहर आकर देखा तो उस औरत को ज्यों का त्यों पाया। तभी उसने अपने दोनों सहायकों को बुलाया और उस औरत के पास गया और उसके नाक के पास हाथ रखकर बोला "अरे यह तो मर गई" बेचारी खाना मिलने के बाद बहुत संतुष्ट थी, कर्मचारी बोला।

तभी अफसर बाबू ने उसकी लाश पर सौ का नोट रखकर कहा। कभी-कभी ज्यादा संतुष्ट होना भी जीवन केलिए हावी होता है।

With Best Compliments from

**UNION BANK
OF
INDIA
KAZHAKOOTAM**

सेंट्रल बँक
अव हिंद

**Central Bank
of India**

Central Bank of India സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
(A Govt. of India Undertaking)

Just step in and avail the following
facilities at any of its 3100 branches
spread all over India

Invest in any of our multiple attractive Savings Schemes

Savings Account
Recurring Deposit

Fixed Deposit Schemes

Monthly Interest Deposit
Monthly Interest Deposit
Cash Certificate
Centrals VIP
Khazana Deposit

Fixed Deposit Schemes
Quarterly Interest Deposit
Money Multiplier Deposit
Centrals Vridhi Deposit
Central's Stock Invert (Selected Branches)

NRE/FCNR/NRNPRDS

Also Avail of our following services Tailored to meet your requirements

- ◆ Central Card ◆ Travellers Cheque
- ◆ Gift Cheques ◆ Merchant Banking